

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT

*Thirty Sixth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 2nd March, 1965

The House met at Half Past Eight of The Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Mr Speaker :—Questions 1081, 1082 and 1083 will be taken up first.

TUNGABHADRA PROJECT CONTROL BOARD

1081—

*2198 Q.—*Sri N Venkata Swamy (Parchuru)* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Tungabhadra Project Control Board has reduced the supply of Electricity and water to our State this year and during 1963-64, and

(b) if so, the action taken by the Government ?

The Minister for Public Works (Sri A C Subba Reddy) :—

(a) No, Sir,

(b) Does not arise.

FINANCIAL ASSISTANCE TO TUNGABHADRA HIGH LEVEL CANAL

1082—

*2645 Q.—*Sri P O Satyanarayana Raju (Kosigi)* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that our Government has requested the Centre for loan to execute the Tungabhadra High Level Canal ;

(b) if so, the amount of loan sought for ,

(c) whether the Centre has agreed to give the loan ; and

(d) the terms of the loan ?

Sri A C Subba Reddy —

(a) The Member is presumably referring to the additional assistance sought for financing the Tungabhadra Project High Level Canal this year and next year. If so, Yes Sir

(b) Rs 175.36 lakhs over and above the existing plan ceiling this year, and Rs. 155.40 lakhs over and above the plan ceiling for next year, making up a total extra of Rs 330.76 lakhs in the III Plan period over and above the III plan ceiling

(c) Government of India have agreed to provide an additional assistance of Rs. 1.25 crores over and above the plan provision during the current year

(d) Actual sanction together with its terms is awaited from Government of India.

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డి పాలెం) - ఇంకా ఎవై బెడ్ విత్ ది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా అంటున్నారు ఎప్పటిలోగా వస్తుంది, ఏదైనా రిమైండర్ రాశారా? ఈ లోపల రావడానికి హోప్ ఉందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి - ఈ సంవత్సరానికి మటుకు 1.25 కోట్లు ఇచ్చారండి. వచ్చే సంవత్సరం ఎంతయిస్తారో we are waiting. We are contacting the Central Government for that assistance

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) - ఈ సంవత్సరానికి ఇచ్చారని, వచ్చే సంవత్సరం విషయం ఎవైట్ చేస్తున్నామని చెప్పారండి. ప్రశ్నలోని-ఇ-లో ఇంకొకటి ఉంది. ఈ లోసుకు షరతులు ఏమిటని. వడ్డీరేటు ఎంత? మనం ఎప్పుడు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది? భూమి పంటలోకి వచ్చిన తరువాత ఇవ్వవలసి ఉంటుందా? అంతవరకు ఇవ్వనక్కరలేదా? ఆ విషయాలు తమరు వెలవివ్వాలి

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి - ఎప్పుడూ యూజియర్ రేట్ ఆఫ్ ఇన్ ఫ్రెస్టేషన్ డీనికి ఆ ఇన్ ఫ్రెస్టేషన్ కట్టాలి న్యాయంగా అయితే నాగార్జున సాగర్ కు డీనికి కలిపి పరుబిడి వచ్చిన తరువాత కడకామని కరెన్సన్ డెన్సులో ఉంది.

శ్రీ వి. కె. ఆదివారాయణరెడ్డి (గూటి) - ఈ లోన్ ఫస్ట్ ఫినిష్ చేయడానికేనా. ఈ రకంగా వాళ్లు పవర్ను ఇవ్వకపోవడంబట్టి ఫస్ట్ ఫినిష్ కావడానికి ఇంకా 2 ఏండ్లు పడుతుందని మంత్రిగారు అభిప్రాయ పడుతున్నారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి - ఇది ఫస్ట్ ఫినిష్ కావడానికే కాదండి, ఫస్ట్ ఫినిష్ కాదు దీనితో. కొంత స్పిల్ ఓవర్ ఉంటుంది. 1.98 కోర్టు కొరవ ఉంటుంది. ఆ కొరవ స్పిల్ ఓవర్ కింద 4 వ ఫ్లాన్ లో తీసుకోవచ్చు. పెకండ్

ఫేజ్ కన్టీన్యూయన్స్గా చేయడానికి ఇప్పుడే ఈ ప్లానులో జాస్తి ఎమౌంట్ ఉంటే సెకండ్ ఫేజ్ 4వ ప్లానులో ఇనుక్లాడ్ చేయడానికి వీలుంటుందేమోనని ఈ సంవత్సరం జాస్తి ఖర్చు పెడుతున్నాము దానివల్ల ఇరిగేషను ఫెసిలిటీ కూడ త్వరగా వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మం) — ఈ ఫస్ట్ ఫేజ్ కి దాదాపు 13 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని అంచనా వేయబడింది ఇప్పటికి దాదాపు రూ 13 కోట్లకు పైగా ఖర్చు పెట్టారు. ఇంత పెద్ద ఎత్తున అంచనాలు పెరగటానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — ఇప్పుడు సిమెంట్, ఐరన్ మొదలైనవాటి ధరలు జాస్తి అయిపోయినాయి. ఈయర్ — టు — ఈయర్ కూలీ రేట్లకూడ జాస్తి అవుతున్నాయి

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు — అద్యక్ష ఇప్పుడు ఈలోను అడిగినది బోర్డు కోసమా? లేక ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు కోసం అడిగారాండి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — రెండింటికండి బోర్డుకు కొంత, మావర్కుకు కొంత.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ): — అద్యక్ష గుంతకల్లు ఛానల్ ఫస్ట్ ఫేజ్ లో వస్తుందా? ఫస్ట్ ఫేజ్ లోకి రాకున్నా గుంతకల్లు ఛానల్ ఈ ఈయర్ తీసుకోబోతున్నారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: — గుంతకల్లు ఛానల్ సెకండ్ ఫేజ్ అండి. సెకండ్ ఫేజ్ ఫస్ట్ ఫేజ్ కాగానే అవడంలేదు. కన్టీన్యూయన్స్గానే సెకండ్ ఫేజ్ కూడా జరుగుతుంది. కాబట్టి మన గవర్నమెంటు ఉద్దేశంతో There is no first phase second phase In principle, the Central Government have agreed to two phases They have asked us to take the first phase in the first instance.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎఱ్ఱ గొండపాలెం) — నాగార్జునసాగర్ కింద మనకు 3 కోట్ల పై చిల్లర ఇన్ క్రెస్టు అయింది. ఇప్పుడు టరమ్సు ఆఫ్ ది లోసు అన్నారు. మనం ఈ విధంగా ఇన్ క్రెస్టు ఇస్తూ ఉంటే మన బడ్జెటుకు డెబ్బతగులు తుంది టరమ్సు ఆఫ్ ది లోసులో ఇన్ క్రెస్టు లేకుండా మనం కేంద్రంతో పోరాడుతున్నామాండి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — ఇన్ క్రెస్టు లేకుండా పోరాడడం అనే ప్రశ్నలేదండి. ఈ స్కీము కంప్లీట్ అయిపోయి వరంబడి వచ్చినప్పుడు ఇన్ క్రెస్టు కట్టాలనేది ఒప్పుకుంటే చాలని అభిప్రాయ పడుతున్నాము. కొందరు ప్రొవిన్సెస్ కు కూడ ఈ మాదిరి ఇన్ క్రెస్టు లేకుండా ఇవ్వవలసి వస్తుందేమో?

CULTIVABLE LAND UNDER NAGARJUNASAGAR PROJECT

1083—

*2995 Q — *Sarvasri A Ramachandra Reddy, (Bhongir), and K Ramachandra Reddy (Rdmannapeta) and S. Vemayya* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) the steps taken by the Government to bring into cultivation of 5 lakhs acres of land under Nagarjunasagar Project by June—July, 1966;

(b) whether it is a fact that the Government have estimated that 120 bull-dozers would be available in first instalment at the beginning of next year,

(c) if so, the name of the country from which the said bull-dozers are being imported, and

(d) when the Government propose to take steps for the payment of loans amounting to Rs 8,52,00,000 to the Ayacutdars by the Central Land Mortgage Bank for development of the lands under the ayacut of Nagarjunasagar?

Sri A C Subba Reddy —

(a) A statement is laid on the Table of the House

(b) Yes, according to the original scheme, which was subsequently revised to 210 bull-dozers to cater to 5 79 lakhs acres.

(c) From U S A, U S S R and East European Countries, according to the availability of Foreign Exchange to be released by Government of India

(d) Loans will be granted from 1965 onwards

STATEMENT LAID ON THE TABLE

The Nagarjunasagar Project now under execution provides for the irrigation of 11.2 lakh acres under the Right Canal, 8.8 lakh acres under the Left Canal and another 0.50 lakh acres under Guntur Channel Scheme, making a total of 20.50 lakh acres of new irrigation and 1.50 lakh acres of Second Crop Irrigation in Krishna Delta.

2. Consequent on the provision of additional funds by Government of India during the current year (1964-1965) and also in 1965-1966 to the extent of Rs 18 crores, in addition to the Plan Ceiling of Rs. 50 crores, it is expected to create an irrigation potential of 5.79 lakh acres by June, 1966. Water will, therefore, be supplied for irrigation under Right and Left Canals by June, 1966 as detailed below :

<i>Right Canal :</i>			
Blocks 1 to 10	..	..	4.92 lakh acres.
<i>Left Canal :</i>			
Block 1 to 6	..	..	0.87 lakh acres.
			5.79 lakh acres.

3. With a view to utilising the water for the purpose of irrigation as above, a general plan of development has already been drawn up by the Development Committee of Nagarjunasagar Project the essential features of which are as follows :

(1) The schedules for the construction of the Dam upto EL+520 by June, 1966 in the spillway have been synchronised with the construction of the Canal systems (the requisite Canal systems will be completed upto Mile 52/5 on the Right side and upto Mile 44 on the Left side) and the entire programme matched with the Programme of Land Acquisition and Localisation

2 Engineering (contour) Surveys of the commanded area have to be completed (These have since been completed)

(3) Soil Survey, which is crucial from the point of view of Agricultural Development has also to be completed (This also has since been completed)

(4) The principles of localisation have been finalised and the following cropping pattern was approved by the Nagarjunasagar Control Board for Right and Left Canals

RIGHT CANAL

Name of the Block.	Wet	Kharifi irrigated dry	Rabi irrigated dry.	Total in lakhs.	
1 to 3	0 15	.	.	*0 15	*To localise the area as khariff irrigated dry now, since Rabi irrigation will be possible when the N.S.
4 to 11	2 41	1 10	3 72	*7 23	
12 to 28	1 29	2 57	.	3 86	
	3.85	8.67	3 72	11 24	

Reservoir with FRL 546 is integrated with Srisaalam or after the FRL is raised to EL 590

LEFT CANAL

	Wet	Dry.	Total.
Telangana Region	..	4.1	1.10
Andhra Region	..	1.9	1.70
		6.0	2 80
			8 8

Nagarjunasagar Project Ayacut of Ac 50,000 (Under Guntur Channel).

In G.O. Ms. No. 16 Public Works (Projects Wing) Department Dated 9-1-1965, orders were issued to tag on the extent of Ac 50,000 of Nagarjunasagar Project ayacut originally proposed under Guntur Channel Scheme, to branch canal No. 10 of the Nagarjunasagar Right Canal and to localise the entire extent as "wet", leaving out the rich quality tobacco growing areas

4. Localisation has been completed to an extent of 9.36 lakh acres on the Right Canal and 4.6 lakh acres on the Left Canal and the work is progressing on the Right Bank. In order to take up the balance of localisation work on the Left side on Localisation Unit has been sanctioned in G.O. Ms. No. 70 Public Works (Projects Wing) Department, Dated 15-2-1965. The Special Collector, Nagarjunasagar Project has been requested to notify the S. Nos. classified as wet or irrigated dry in the District Gazetters immediately. The work is in progress.

5. Two Agricultural Research Stations, one on the Right Bank for black soils, and the other on the Left Bank for redsols, have already been established to carry out (i) Research work on Agronomic aspects (ii) evolve a suitable cropping pattern for the Project area (iii) carry out duty of water (that is number of acres that can be irrigated by one cuses of water) experiments on the different crops (iv) study of evaporation losses from fields and reservoirs and seepage losses from in the Ayacut area, and to investigate into physico chemical properties of the soil consequent on the introduction of irrigation.

6. Thirty two Demonstration Farms have also been established with cent per cent financial assistance from the centre, to educate the ryots in the ayacut area on irrigated cultivation and improved methods of Agriculture

7. One Livestock Farm to cater to the needs of the ryots under Right and Left Canals has been established, besides the extension of key Village Programmes.

8. Acquisition of lands for main canals, branches and distributaries is being done according to a programme. In addition to the 7 Land Acquisition Units (each under the control of a Special Deputy Collector) already working under the control of the Special Collector, Nagarjunasagar Project, another 18 Land Acquisition Units have also been sanctioned under the accelerated programme of work and are put in the field.

9. 45 villages will get submerged on account of the construction of Nagarjunasagar Reservoir. While taking steps for the acquisition of these villages as required under the land acquisition Act, the displaced families affected by the Project are being rehabilitated in the new villages. So far 9 centres have been opened by the Project and 8 of them have been registered as new villages.

10. A scheme for providing long-term credit facilities to ryots in the ayacut area of Nagarjunasagar Project has already been sanctioned. Action also is being pursued with the Registrar of Co-operative Societies in regard to the provision of short-term credit facilities to the ryots, just before the commencement of irrigation.

11 The responsibility of the Project is to excavate the channels upto the 100 acre limit and leave the rest to local initiative. With a view to ensure quicker development of ayacut, orders were issued in G O Ms No 1 Public Works (N S) Department, Dated 2-1-1962, directing that the acquisition work relating to water courses (field channels below the 100 acre limit) be undertaken by the project subject to reimbursement of the expenditure incurred by the Project initially by Government in the Revenue Department later pursuant to the suggestion of the Development Committee of Nagarjunasagar Project, the Land Acquisition Proceedings in respect of lands required for water courses are being deferred at award stage since then, pending passing of the Andhra Pradesh Irrigation Bill relating to the construction and maintenance of water courses

12 A scheme for the purchase of machinery for land reclamation work and forming field bothies has been prepared by the Director of Agriculture and it was approved by the Working Group on development of ayacuts. The scheme provides for the purchase of 210 bulldozers, 4 crawlers and 16 graders at a cost of Rs. 252.62 lakhs (non-recurring). Efforts are being made to secure the above machinery. The Director of Agriculture has earmarked some tractors already purchased by him for reclamation work in the Nagarjunasagar Project area.

13 The Government in the Planning Department have set up a "Development Fund" with a provision of Rs 2.08 crores for the III Plan, under the control of the Board of Revenue, to meet the expenditure on essential ayacut development schemes of various Departments, in all projects including Nagarjunasagar Project.

Subsequently, the Working Group on Development of ayacuts has been constituted in G.O Ms No 2214 Revenue, Dated 28-12-1963 to assess the requirements of various Heads of Departments concerned with Planning. The Working Group at its meeting held on 14-10-61, reassessed the requirements of various Departments having regard to the accelerated programme of work in the Nagarjunasagar Project. The following provisions were recommended by the Working Group for 1964-1965, 1965-1966 and also for the entire IV Plan for all irrigation projects in the State including N.S Project

	Rs in Lakhs.
1964-1965	168 91
1965-1966	308 42
1966-1971 (5 years of IV Plan)	998.9
	1476 29

The Budget Provision under this head during the current financial year is Rs 86 00 lakhs against the demand of Rs. 168 91 lakhs. The Government have agreed in principle to provide necessary amount as and when foreign exchange is actually made available by the Government of India.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు:- ఆయకట్టు డెవలప్ చేయడానికి దాదాపు రు. 25 కోట్లు అవసరం ఉంటుందని దానికి ప్రొపైజ్ చేయాలని పత్రికలలో వచ్చింది అది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదాండి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- ఆలోచిస్తున్నదాండి అయితే ఇది 1965 నుంచి ఇస్తున్నారండి. అది ప్రస్తుతం ఎకరానికి ఆంధ్రలో రు. 450, తెలంగాణాలో రు. 350 ఇవ్వడానికి నిశ్చయించినారు, ఈ 560 వేల ఎకరాలకు బహుశ 50 వరకు ఈ గ్రాంటు కోరుతారని దానికి సంబంధించిన ధనం సేకరణ అంతా కూడ అవుతున్నది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:- అధ్యక్ష ఈ రిహాబిలిటేషనులో కూడా ఇంకా చాలాపని చేయవలసి ఉంది. 9 సెంటర్లు మాత్రమే ఓపెన్ చేసినట్లుగా ఉంది. 45 గ్రామాలకు రిహాబిలిటేషను ఎంత తొందరగా పూర్తి చేయడానికి వీలవుతుంది? దానిని పూర్తి చేస్తారా? తరువాత ఈ మిషినరీ, బుల్ డోజర్లు తీసుకొని రావడంలో కూడా మనకు మిషినరీ ఉంచేనేకాని మనం రిక్లెయిమ్ చేసుకోవడానికి వీలవదు మిషినరీ ఉంచేనే ఏదైనా రిజల్టు వస్తాయి వాటిని తొందరగా తెప్పించుకొనేదానికి లేకపోయినట్లయితే అది అంతా వృధా అవుతుంది దాని మీద ఏమి చర్యతీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- 9 సెంటర్లు ఓపెన్ చేశామండి. అయితే 2 సెంటర్లతో పోయినారు కొదమ సెంటర్లలో మేము పోము అంటున్నారు. ప్రజలు సాధారణంగా ఏదో 20 ఎకరాలకు తక్కువ ఉండే వాళ్ళకు ఇవ్వాలని, లేకపోతే భూమిలేని వాళ్ళకు కొంత భూమి ఇవ్వాలని, 20 ఎకరాలపైన వాళ్ళకు ఇచ్చేది లేదని చెప్పి నిర్ణయం అయినది అందులో ఈ భూములు ఇవ్వడం నిర్ణయించాము కాని కొంత మంది అక్కడకు పోవడానికి నిరాకరిస్తున్నారు ప్రభుత్వం యొక్క ఆలశ్యం ఏమి లేదండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి):- రిక్లెయిమ్ చేయడం కోసమని ప్రభుత్వం ఒక జి. ఒ., ఇన్షూ చేసింది. బేసినుమీద రైతాంగానికి అప్పు ఇవ్వాలని అన్నది; లాండ్ మార్టిగేజ్ బాంకుగాని ఇతరత్రాగాని కాని ఎగ్రికల్చరల్ రిఫైనాన్సు కార్పొరేషను మేము ఇస్తామని చెప్పేటప్పటికల్లా సరేలేమ్మన్నారు. అయితే ఏమున్నాడబ్బు ఇస్తామన్నారా? వారు ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వ చేసినటువంటి విరయాన్ని మార్చేసి జాచికన్న చాల తక్కువ ఇవ్వడానికి నిర్ణయించారు. అందువల్ల రిక్లెయిమ్ చేయడానికి చాల కష్టం అవుతున్నది అందువల్ల ఆలోచిస్తున్నదా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- ఇప్పుడు నేను చెప్పినట్లుగా ప్రభుత్వము 430, 350 నిర్ధారణచేసింది. దానిప్రకారంగా ఇస్తారు. అందులోకూడా ఇవి long term loans. ఇంకా short term loans కూడా agricultural operations begin చేసినప్పుడు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము నిశ్చయించుకొన్నది.

శ్రీ పేట బాపయ్య (తిరువూరు):- ఈ అయిదులక్షల ఎకరాలు right canal క్రిందఉన్నదా, left canal క్రిందఉన్నదా? ఈ Land Mortgage Bank అప్పులు ఇచ్చేది ఒక్క కుడికాల్వక్రిందనేనా? ఎడమకాల్వక్రిందకూడా ఈ అప్పులు ఇచ్చేటటువంటి వ్యవహారం ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — అన్ని కాల్వల క్రింద ఆస్తులు ఇస్తారండి, అదే నేను చెప్పాను. 450 కుడి కాల్వ క్రింద అని, 350 ఎడమ కాల్వ క్రింద అని చెప్పాను. Right canal లో 9.29 lakhs of acres, Left canal లో 87 lakhs of acres.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) — ఈ కాలంలో వందలకొలది Blocks వరకు కూడా త్రవ్వ మిగిలింది local initiative కి విడిచిపెడరాచుని Table మీద పెట్టినదానినిబట్టి ఉన్నది అవిధంగా ఉంటే, కాల్వలు చివరికా వెళ్ళే అవకాశము ఉండదు. దానివలన ఆయకట్టు develop కావడానికి ప్రభుత్వమువారు చేసినట్లుంటే plan సక్రమంగా అమలుజరగదు. అందువల్ల కాల్వ చివరవరకు, 25 ఎకరాలు block వరకు తీసుకొని వెళ్ళుతారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — లేదండి. మొన్ననే Act pass చేశాము నూరు ఎకరాలవరకు తీసుకొనిపోతున్నాము. అందులో నూరు ఎకరాలనుంచికూడా కొదమ దంతా acquire చేసి ప్రభుత్వమే త్రవ్వాలని ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. అది రైతుల యొక్క consent కావలసివస్తుంది. మొన్ననే Legal Department కు పంపించినాను ఆ paper రైతులు consent ఇస్తేనే చాలు, అది కనుకొమ్మని చెప్పాము. అది Legal Department నుంచి రాగానే రైతులదగ్గర ఆ order taking తీసుకొని ప్రభుత్వము త్రవ్వేటట్లు ప్రయత్నంచేస్తాము.

శ్రీ వి. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు) — ఈ Table మీద పెట్టిన కాగితాలలో record crop క్రింద, 1½ లక్షల ఎకరాలుకూడా irrigation అయిపోతుందని చెప్పారు. అది ఏయే ప్రాంతాలలో ఏయే లావాకాలలో ఎక్కడెక్కడ cover అవుతుందో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — కృష్ణా డెల్టాలో ఇంకా finalise చేయలేదండి. second crop క్రింద. ఇది గుంటూరు canal క్రిందగాని, కృష్ణా canal క్రిందగాని ఇవ్వబడుతుంది అది ఇంకా localise చేయలేదండి, second crop కు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) — ఈ localisation లో ఇప్పుడు ఎక్కువగా irrigate అయ్యేటటువంటి area Guntur district. అక్కడేమో ఈ tobacco, foreign exchange సంపాదించేటటువంటి crop ఒకటి ఉన్నది. అందులో కాస్తా బాగా High class tobacco విదేశ market కు ఉపయోగపడేటటువంటి, ఆ area ఏదైతే ఉన్నదో దానిని కాస్తా జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, ఈ realligned areas ను, tobacco కు పనికిరాని areas ను irrigation లోకి వచ్చేటట్లు దానికి ఏదైనా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకొని చేశారా localisation?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — అది తీసుకొంటున్నారండి. వాళ్ళ కమిటీ ఉన్నది. వాళ్ళే తీసుకోవచ్చును, అందువల్లనే గుంటూరు canal క్రింద ఇంతకుముందు బాగా tobacco పండిది ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ tobacco కు value లేకుండాపోయింది. అందువల్ల దానినికూడా దీనిలో కల్పడమైంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి — రిజిస్ట్రార్ వరకు వారు ఇచ్చిన ఈ కాగితములో 5 లక్షలు, 79 ఎకరాలు రెండు కాలవల క్రింద పేర్కొని తీసుకురాబడుతుందని

పెరిచిచ్చారు. అయితే ఈ Right canal క్రింద 4 లక్షలు, 92 వేల ఎకరాలు, left canal క్రింద, 87 వేల ఎకరాలు మాత్రం సేద్యమునకు రాగలుగుతుందని అన్నారు. అసలు ఇంతతక్కువ రావడానికి కారణం ఏమిటండీ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — Right canal 50 మైళ్లు త్రవ్వినాము. Left canal 40 మైళ్లు త్రవ్వినాము 40 మైళ్లు త్రవ్వితే ఈ 87 వేలు ఎకరాలే వచ్చేది. 50 మైళ్లు త్రవ్వితే నాలుగు లక్షల చిల్లర ఎకరాలు సాగుబడికి వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు — ఇప్పుడు మాకు ఇచ్చిన statement ప్రకారం 1966 జూన్ నాటికి 5 లక్ష, 79 వేల ఎకరాలకు నీరు supply చేసేటటువంటి potential ఉంటుంది కాని అప్పటికల్లా రైతులు ఆయకట్టు develop చేయకపోతే, ఈ నీరు వృధా అవుతుంది అందుకొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వమునుంచి 12, 13 కోట్లు మనము అదనంగా సంపాదించినాము ఇంత కనపడి రైతులకు ఆయకట్టు develop చేయకపోతే మనము సౌకర్యాలు కలుగజేయకపోతే, దీనివల్ల ప్రయోజనం లేదు. అందువల్ల, దీనిప్రకారం చూస్తే, కనీసం 30 కోట్ల రూపాయలు మనకు కావలసి యున్నది. ఎకరాకు 500 రూపాయల చొప్పున దానికోసం ప్రభుత్వము ఏమిచర్యలు తీసుకొంటున్నదని అడుగుతున్నాను

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి — ప్రభుత్వము ఈ అయిదు లక్షలు, 79 వేల ఎకరాలలో సగము మందే ఈ 450 గాని 35 ని గాని తీసుకొంటారని అంచనా వేసి దానికి కావలసిన ధనమంతా సేకరిస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మంత్రిగారు చెప్పింది గవర్నమెంటే మైనా ఇక్కడ 600 ఇన్వెస్టు అన్నారు. కాని finance corporation ఎవరైతే డబ్బు ఇస్తున్నారో, వారు చెప్పింది ఏమిటంటే, మేము అంత డబ్బు ఇవ్వము, 200 పైన ఎక్కడ ఇవ్వము అని, దాని ప్రకారంగా orders ఇచ్చారు. దాని ప్రకారంగా ఊర్లలో circulate చేసినప్పుడు, అంతకంటే ఎక్కువ applications తీసుకోలేదు. అది ఏదైన ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: — మాకేమీ తెలియదండి అది వచ్చినట్లుగా. అది నా department కాదు. Co-operative Department కు ఏమైనా తెలిసి ఉండవచ్చు. ఆ information నాకు ఇంతవరకు రాలేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు). — ఈ rehabilitation విషయం చెప్పితూ మంత్రిగారు, 20 ఎకరాలు లోపుగా ఉండేవాళ్ళకు ఏదో ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. 20 ఎకరాలు మించినవాళ్ళ విషయం మేము ఆలోచించడములేదు అన్నారు. ఇదేమిటి, ఈ rehabilitation చేసేటటువంటి ఈ పద్ధతి ఏమిటి, దీనియొక్క ఎకరాలు కాస్తా మాకు పెరిచిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: — వివరాలు చాలా ఉన్నాయండి. ఏదైనా poor people గా ఉంటే, 5 ఎకరాలు ఇవ్వాలని, 5 ఎకరాలకు తక్కువగా ఉండేవారికి compensate చేసి 5 ఎకరాలు ఇవ్వాలని, 10 ఎకరాలపైన ఉండేవాళ్ళకు, ఒక 5 ఎకరాలవరకు డబ్బు తీసుకొని ఇవ్వాలని, ఇవన్నీ చాలా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కావాలంటే, I will place them on the Table of the House.

శ్రీ అద్దేపల్లి సత్యనారాయణ (పాలకొల్లు)—ఇప్పుడు గోదావరి డెల్టా localisation అయిపోయిందా అంటే, localise అయిపోలేదు. ఇంకా additional area ప్రతి సంవత్సరం, last year ఈ సంవత్సరంకూడా ఇచ్చారు. దానినిబట్టి చూస్తే ఎన్నివేల ఎకరాలు హెచ్చుగా ఈ additional area మారడానికి అవకాశమున్నదాండి ?

Sri A. C. Subba Reddy —It depends upon the reason. Sir,

Mr Speaker —Now the questions from 1075 will be taken.

OCCUPATION OF LAND BY THE HARIJANS OF RAMALINGAPURAM
1075—

*167 (3491) Q—*Sri S. Vemayya* —Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state

(a) Whether the Government are aware of the fact that the Harijans of Ramalingapuram hamlet of Peddaputhedu village, Kovvur taluk, Nellore District are in occupation of S. No 441 for the last 20 years, and

(b) if answer to clause (a) is in affirmative the reason for delay to grant the land for house sites pattas to the Harijans ?

The Minister for Revenue, (Sri N. Ramachandra Reddy) —

(a) Yes Sir.

(b) As the land occupied by the Harijans is vested in the Village Panchayat, it has to be withdrawn from the control of the Panchayat before it can be assigned for house sites. The Harijans applied for transfer of the site to villages i.e. only on 25th September 1963 and the Collector is considering it in consultation with the Panchayat.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య —అధ్యక్ష, చాలా సంవత్సరాలనుంచి అక్కడ కాపురాలు చేస్తున్నారండి. ఈ మధ్యనమాత్రం అది ఆ పంచాయితీకి hand-over అయింది. కాని పంచాయితీవాళ్లు objection పెట్టిన కారణంగా late అయింది. పంచాయితీవాళ్లు తీర్మానంచేసి ఇవ్వవచ్చుననికూడా చేశారు 50 సంవత్సరములనుంచి ఉన్నటువంటి దానిని అది ఎంత తొందరగానైనా expedite చేయవలసింది, అనేక కారణాలవల్ల late అయింది ఇప్పుడైనా త్వరగా దానికి 3, 4 మాసాలు time fix చేసి పరిష్కరించినట్లయితే బాగుంటుంది. అది ఒక గ్రామానికి, 50, 60 కుటుంబాలకు చెందిన సమస్య. కనుక ఆ విధంగా ఏదైనా చర్య తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — ఇదివరకు వచ్చిన objections అన్నీ తొలగి పోయినాయండి. ఇప్పుడు Collector కు Draft Notification, Section 67 (2) of the Panchayat issue చేసినారు. కనుక ఈ కార్యక్రమము తొందరలోనే పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న — ఇటువంటి కేసులు రాష్ట్ర మొత్తంగా చాలా ఉన్నాయి. ఈ house sites కు పంచాయితీ ఇప్పుడు collect చేయడం ఉన్నది. రివిన్యూవార్డు collect చేయడం ఉన్నది. ఇది State మొత్తంగా చాలా గ్రామాలలో ఉన్నాయి. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా దీనిని ప్రభుత్వం దృష్టిలోకి తీసుకొని అటువంటి double tax జరగకుండా revenue ను exempt చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — అది 1077 వ ప్రశ్నకు సంబంధించిందండీ. ఆ ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు వేయవచ్చు. ఇది 1075 వేమయ్యగారు వేసిన ప్రశ్న ఇది వేరు.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య (మదనపల్లి) — మన రాష్ట్రంలో చాలా గ్రామాలలో ఈ హరిజనులు, ఎరుకులు, పనాదులు ఇటువంటివారు 30, 40 సంవత్సరాలనుంచి తమ పల్లెలలో కాపురం చేస్తున్నారు. ఇదివరకుకూడా ఆ స్థలాలకు గ్రామ సత్తాలుగా ప్రభుత్వం declare చేయలేదు దానివలన ఆ యజమానులు వారిని ఆ స్థలాలనుంచి తరిమివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కనుక అటువంటి తగాదాలన్నిటినీ రద్దు చేయించడానికి ఆస్థలన్నిటినీ గ్రామసత్తాలుగా ప్రభుత్వము ప్రకటన చేస్తారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy — I have not followed what is the relevancy of the question ?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న — వేమయ్యగారు వేసినటువంటి ప్రశ్నలో ఒక గ్రామంలో 30, 40 సంవత్సరాలనుంచి కాపురం ఉన్నటువంటి హరిజనులు, వారు పట్టాకొరకై కోరితే కొన్ని objections వచ్చినాయన్నమాట. ఆ owners కు, హరిజనులకు తగాదాలు రాష్ట్రంలో చాలాచోట్ల ఉన్నాయి అందువల్ల వాటిని గ్రామసత్తాలుగా ప్రకటన చేస్తే చాలా ఖాగుంటుందని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి - జనరల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఇన్వెస్టమెంట్స్ వీలులేదు నేచర్ ఆఫ్ ఎంక్లోజుర్ మెంటు ఏమి ఉన్నదో, అది అబ్జెక్షన్లలో, అనఅబ్జెక్షన్లలో అది గ్రామసముదాయానికి అవసరం ఉంటుందో, ఏమో అదంతా ఆలోచించి ఇండి విడ్యువల్ కేసును చూడవలసివస్తుంది అది జనరల్ జేసి, వేరే ఆర్డర్ ఇన్వెస్టమెంట్ పాద్యం కాదు.

శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణమూర్తి — పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో పాలకొల్లులో రామయ్యవారు అనేదోఒ రామచంద్రపురం అనే హరిజన హేమెట్ ఉంది. వాళ్ళు 30, 40 సంవత్సరాలనుండి ఎంక్లోజుర్ మెంట్ పన్ను చెల్లిస్తున్నారు. వారు 30 రు. 40 రు. చెల్లిస్తున్నారు. ఆ విషయమై ఆ విషయమై కలెక్టర్ కు అనేక పిటీషన్లు పెట్టుకొన్నప్పటికీ ఇంతవరకు సమాధానం లేదు, నేను ఒకసారి యీ విషయం రెవెన్యూ మినిస్టరుగారికి రిఫరుచేసినాను ఆ కాగితం క్రిందకు రిఫర్మర్స్ కు పంపించారు ఆ కాగితంకూడ కనుపించకుండా. అదేమీ జరగలేదు. అటువంటి విషయాలలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని అక్రమాలు లేకుండా చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:- అది కలెక్టర్ కు వ్రాసినామని చెబుతున్నారు. అందులో ఏమి అబ్జెక్షన్లు ఉండటంవల్ల వారు చర్యలు తీసుకోలేదో తెలియదు. పది సంవత్సరాలుకాని, ఇరవై సంవత్సరాలుకాని, అది ఎంక్లోజుర్ చేసినప్పుడు దానిపై

రైటురాదు దానిని ఎన్నెనుచేయాలన్నప్పుడు దాని మెరిట్స్, డి-మెరిట్స్, అబ్జెక్షన్స్ ఆలోచన చేసిన తరువాత చేయటం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు ఇప్పుడు ఏదో వ్రాసి పంపించామన్నారు దానిని నేను స్వీకరించి, తొందరగా దానిని మెరిట్ పైన ఆలోచించవలసినదిగా కలెక్టరుకు వ్రాయటం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణమూర్తి — కలెక్టరుకు వ్రాసి చాలా కాలం అయినది. ఇంతవరకు కలెక్టరు రిప్లయి ఇవ్వలేదు.

మిస్టరు స్పీకర్ — ఎన్ని సంవత్సరాలైనది?

శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణమూర్తి — నేను పంపించి ఏడు మాసాలు అయినది.

మిస్టర్ స్పీకరు — ఏడు మాసాలేకదా ఫరవాలేదు.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి (కంకిపాడు) — పోరంబోకులకు పట్టా ఇచ్చే విషయం ఏ ఒక్క గ్రామానికో సంబంధించి కాదు ఇది చాలా గ్రామాలకు సంబంధించిన సమస్య చాలామంది పేదవారు లాండ్ కొనుక్కోలేక యీ పోరంబోకులను ఎంక్రోచ్ చేసుకొని ఉంటున్నారు అవి గ్రామానికి అవసరం లేనివికూడ చాలా ఉన్నవి ఇది జనరల్ ఇన్క్యూ దానిని పరిశీలించి సాధ్యమైనంతవరకు అబ్జెక్షన్స్ లేనంతవరకు వాటికి పట్టాలు ఇప్పించటానికి సత్వరంగా చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — ఇదివరకే జనరల్ ఇన్స్పెక్షన్లు ఉన్నవి. అబ్జెక్షన్స్ లేనట్లయితే, తప్పకుండా ఎన్నెను చేయటానికి రోకల్ అధారటీస్ చర్యలు తీసుకొంటున్నారు అబ్జెక్షన్స్ ఉంటే చిక్కు వస్తుంది.

COLLECTIVE FARMING CO-OPERATIVE SOCIETY TIRUVENGALARAYUDU-PALLI VILLAGE

1076—

*821 (3822) Q—*Sri S. Vemayya* — Will the hon Minister for Revenue be pleased to state

(a) whether the Collective Farming Co-operative Society of Tiruvengalarayudupalli village, Gudur Taluk, Nellore district has applied for the grant of lands in S No 2 measuring 282.50 acres in Reddygunta village, Gudur Taluk, Nellore district; and

(b) if so, the action taken thereon?

Sri N Ramachandra Reddy.—(a) The Society did not apply direct for grant of land. The Deputy Registrar of Co-operative Societies, Nellore south reported to the Collector, Nellore that about 44 land less poor persons have agreed to form themselves into a Collective Farming Co-operative Society and enquired whether an extent of Ac 282 50 in S.No 2 of Reddigunta village, Gudur Taluk, Nellore district could be made available to the Society for a period of 15 to 20 years or assigned permanently.

(b) The Collector has since withdrawn the land from the control of the Panchayat. It could not be assigned to the Society due to ban existing till recently. This question is under consideration since the ban has been lifted.

ఎస్ వేమయ్య:— అధ్యక్ష, ఈ సొసైటీలు రిజిష్టరు చేయటంలో ఒక తకరాదు ఉన్నది. భూమి ఇస్తేగాని నేను సొసైటీ రిజిష్టరు చేయనని కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు చెప్పటం, మీరు రిజిష్టరు చేయండి తర్వాత నేను భూమి ఇస్తానని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు చెప్పటం యీ విధంగా పరస్పర విరుద్ధ అభిప్రాయాల ఫలితంగా లేట్ అవటం జరుగుతున్నది. ఈ సొసైటీకి సంబంధించి బేను ఉన్నప్పటికీ, లీజు ఇవ్వవచ్చును లీజు ఇవ్వటానికి ఏమీ ఆటంకం లేదు లీజుకు ఇస్తే పీస్ మిల్ గా ఒక సంవత్సరానికి ఇస్తున్నారు ఐదు సంవత్సరాలకు ఇస్తేగాని, వీరికి నేను ఏమీ సహాయం చేయలేనని కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు అంటున్నది ఈ విధంగా విరుద్ధమైన అభిప్రాయాలవల్లే కో-ఆర్డినేషను లేకుండా ఉంది. ఈ సొసైటీ విషయంలో యీ తగదా కనబడుతున్నది ఇది జనరల్ ఇన్స్ట్రక్షన్. ఈ సమస్యను రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు, కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు పరిష్కరించి వెంటనే ఇనుస్ట్రక్షన్లు ఇప్పించి అటు రిజిష్టరు చేయటం, ఇటు లాంగ్ లీజ్ గా ఇవ్వటం చేస్తారా? ఇక్కడ రెవిన్యూ మంత్రిగారు కో-ఆపరేటివ్ మంత్రిగారు కూడ ఉన్నారు ఈ విధంగా యీ రెండూ పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి:— ఇదివరకు ఆలోచన చేసిన సమస్యలేనండి ఇవి. మరల పునరాలోచన చేయవలసిన అవసరం ఏమీ లేదు కో-ఆపరేటివ్ రూల్స్ ప్రకారం ఏక్సాల్ ఇచ్చినట్లయితే, దానికి లోను ఇవ్వటానికి వీలుండదు. లాంగ్ లీజు ఇచ్చినట్లయితే యీ విధంగా ఇవ్వటానికి నిబంధన ఉన్నది దానిననుసరించి కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటువారు అడ్జక్టు రెయిజ్ చేస్తున్నారు. అయితే యీ కేస్ లో మాత్రం ఐదేళ్ల వరకు లీజు ఇవ్వవచ్చునని ఇదివరకే నిర్ణయం తీసుకోబడింది పరమెంటు ఎసైన్ మెంటు కావాలి అని వారు అంటున్నారు గనుక, పర్మినెంట్ ఎసైన్ మెంటుకు కూడ కొన్ని నిబంధనలు చేసి, ఆ ప్రకారం ఆలోచన చేయవలసినదని కలెక్టరుకు ఉత్తరువులు ఇవ్వబడ్డాయి

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— మంత్రిగారు యీ కేస్ లో ఆర్డర్స్ ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. ఈ ఒక్క కేస్ కాదు అనేక సందర్భాలలో యీ కో-ఆపరేటివ్ ఫార్మింగ్ సొసైటీలు ఏర్పాటుచేసినపుడు ప్రతి సందర్భంలో కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుకు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు మధ్య ఉన్న విరుద్ధ అభిప్రాయాలవల్ల చాలా కాలాయాపన జరుగుతున్నది. ఈ బేను అన్నది ఇంకోటి ఉంది. ఈ బేను అన్నది ఎలాగూ తీసివేయకాబట్టి సొసైటీలకు ముందు ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి, సొసైటీలను రిజిష్టరు చేసి అక్కడ భూమి ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వంవారు వెంటనే చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— సొసైటీలకు ప్రిఫరెన్సు ఇవ్వాలని ఇదివరకే రూల్స్ లో ఉంది అయితే ఆ లాండ్ ఎసైన్ మెంటుకు వీలున్నదా, లేదా, అని తెలుసుకోకముందే ఒక సొసైటీ రిజిష్టరు చేసుకొంటే, ఆ రిజిస్టరీ చేసుకొన్న డబ్బు కూడ వ్యర్థమైపోతుంది. అందుకని వారు యీ లాండ్ మీరు సొసైటీ రిజిష్టరు చేసుకొంటే ఇవ్వటానికి వీలుంటుందా, లేదా అని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుతో ఎవరోటయిన చేసుకొంటున్నారు. ఆ ఎవరోటయిన చేసుకొన్న తర్వాత, అది ఇవ్వటానికి వీలువుందని అంటే, సొసైటీని రిజిష్టరు చేసుకొంటూనే ఉన్నారు. దాని తర్వాత లీజు ఇవ్వబడుతునే ఉన్నది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ — ఈ సందర్భంలో మినిస్టర్ గారు చెబుతూ “The Collector has withdrawn the land from the Panchayat Board and steps are being taken” అని అన్నారు. మరి, ఏ ఉదేశ్యంతో ఆ పంచాయతీ బోర్డు నుండి విత్ డ్రా చేసుకొన్నారు? దానిని ఎన్సైన్ చేయటానికి చర్యలు తీసుకొనటానికి తాము అదేశించామన్నారు. ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకొన్నారు ఈ చర్యల పర్యవసానం ఏమిటో వెలవిస్తూరా.

Sri N. Ramachandra Reddy :— According to the revenue accounts this is a grazing poramboke Sir. The grazing poramboke vests in Panchayat that is why the Panchayat has to be consulted and orders have to be issued and land has to be converted.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఘోడట రిజిస్ట్రార్ గారు సొసైటీని రిజిస్టరు చేస్తాము; ఆ భూమిని ఎన్సైన్ చేయమని కలెక్టరుకు రికమెండు చేశారు. కలెక్టరు వ్రాస్తే కలెక్టరు మళ్ళీ పంచాయతీ నుండి లాండ్ తీసుకొనటానికి ఒక ఆర్డర్ ఇష్యూ చేశారని చెబుతున్నారు. 289 ఎకరాలు ఇది పెద్ద ఘాతం అదము కనీసం ప్రభుత్వానికే దానిని ఎట్లా సాగులోకి తీసుకురావాలనే ఆలోచన ఉన్న సందర్భంలో కొంత మంది ముందుకు వచ్చి సొసైటీని రిజిస్టరు చేసుకొని కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు రికమెండ్ చేస్తున్నప్పుడు ఇట్లాంటి విషయాల్లో డిలేస్ చాలా నష్టమని చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆలోచనలో ఉన్నదని చెబుతున్నారు. వెంటనే వారికి ఎన్సైనుమెంటు జరిగిపోయి, ఆ భూమి సాగులోనికి వచ్చేటట్లు చూస్తారా? ఇట్లాంటి కేసులు ఇంకా ఉన్నవి. మొత్తము అవి ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసి చాటిని త్వరగా చేయటానికి ఇనస్టిక్షన్లు పంపిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — ఈ మధ్యన బేస్ ఇంపోజ్ట్ చేయటంవల్ల కొంత అలస్యం జరిగింది, బేస్ లిఫ్ట్ అయినది కనుక లీజు కంటే, పర్మినెంట్ ఎన్సైనుమెంటు కావాలి అంటున్నారు. పర్మినెంట్ ఎన్సైనుమెంటు కూడా ఈ సొసైటీ రిజిస్టరు చేసిన తర్వాత దానిలో కొన్ని రిస్త్రిక్షన్లు పెట్టినాము; రెండు ఎకరాలు కంటే హెచ్చుగా ఇవ్వకూడదని ఆ రిస్త్రిక్షన్లు ప్రకారం ఇవ్వటం జరుగుతున్నది.

HOUSES AND PATTAS LANDS IN CHAGALLU VILLAGE

1077—

*1684 Q.—*Sri K. Raghavulu (Put by Sri S. Vemayya)*—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are nearly two hundred houses on patta lands in Chagallu village, Warangal taluk and district ;

(b) if so, whether it is a fact that the land Revenue is being collected for these lands ;

(c) whether it is also a fact that the tax for the houses is also being paid since a long time , and

(d) whether the Government will cancel pattas of the lands where the said houses are situated ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—

(a) (b) and (c) : The answer is in the affirmative.

(d) Government will not cancel the patta of lands where the houses are situated.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) - అది కేన్సిల్ చేయమన్నారు. దానికి కారణం ఏమిటి? ఆ పట్టాలు ఎవరిపేర ఉన్నవి? ఆ ఇళ్ళు ఎవరైతే వేసుకొన్నారు, వారిపేర ఉన్నదా? లేక పట్టాలు ఒకరిపేర ఉంటే, హవుస్ నెస్ ఇంకొవారు వేసుకొన్నారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి - వేరేవారు ఆక్రమణ చేసుకొంటే, ఆ పార్టీవారు కోర్టుకు వెళ్ళి వారిని ఎవిట్టు చేయించుకొంటారు వారు మ్యూచువల్ గా వేసుకొంటే this question arises, అప్పుడు according to section 61 of the Land Revenue Act of 1917 finally it is the look-out of the pattedars to get loans converted into non-agricultural lands Suo motu Government will not take any action

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు - వారు ఏమైనా అప్లికేషన్ పెట్టుకొన్నారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి - లేదండి, పెట్టుకోలేదు.

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య - ఇక్కడ రెండు సమస్యలు ఉన్నవి. ఇండ్లు కట్టుకొన్న వారి పేరుతో పట్టాలు ఉంటే అది విలేజ్ ప్లాన్ గా కన్వర్ట్ చేసి చేయవచ్చును. అప్పుడు వారు శిస్తు కట్టకుండా పోతుంది లేక, ఇతరుల పేరుతో పట్టాలు ఉంటే, వీరు ఇండ్లు కట్టుకొంటే - అసలు ఆ పట్టాలు ఎప్పుడు పుట్టాయి? ఇండ్లు కట్టుకొన్న తర్వాత పట్టాలు ఇచ్చారా? లేక, అంతకుముందే పట్టాలు ఉంటే, వీరు వచ్చి దరిమిలా ఇండ్లు కట్టుకోవటం జరిగిందా? వారు పూర్ పీపుల్ అయితే, వారికి ఆ ఖూమి ఎన్ క్వయర్ చేసి అయినా ఇచ్చినప్పుడు యీ శిస్తు కట్టే బాధ లేకుండాపోతుందా? ఈ యాన్ పెట్ట ప్రభుత్వం ఆలోచించి పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి - ఇండ్లు కట్టుకొన్న తర్వాత పట్టాలు ఎట్లా ఇస్తారు? మొదట పట్టా ఉంటుంది అనుకోండి. ఎంక్రోచ్ మెంట్ తోబో, లేక మ్యూచువల్ కన్ సెంట్ తోబో ఆవిధంగా ఇండ్లు కట్టుకొంటారు. అప్పుడు హవుస్ టాక్స్ వేరే ఉంటుంది. లాండ్ రెవిన్యూ వేరే ఉంటుంది. ఈ రెండూ వసూలు చేయబడుతున్నది. ఆ పట్టాదారు - ఉన్న ప్రొవిజన్స్ ప్రకారం దానిని నాన్ ఎగ్రికల్చరల్ లాండ్ గా కన్వర్ట్ చేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆవిధంగా కన్వర్ట్ చేసినప్పుడు లాండ్ రెవిన్యూ వసూలు చేయబడదు

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు - పట్టా ఎవరిపేర ఉన్నది? అందులో ఎవరు ఉంటున్నారు?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి - I don't have details. I am answering a general question Individual పట్టాదారు ఎవరు ఉన్నారో ఆ సమాచారం I don't have it

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి - 200 యిండ్లు నిర్మించబడ్డవి ఇవి ఎంతకాలం అయింది? ఈ question ప్రత్యేకంగా వేసినప్పుడు పట్టాదారుల యొక్క reports కూడ గవర్నమెంటు దగ్గరకు రావలసియున్నది పట్టాదారులు ఎవరు? ఇంట్లు కట్టుకొన్నది. ఎవరు? స్పష్టంగా గవర్నమెంటు దగ్గరకు report వచ్చే ఉంటుంది. వారు చెప్పడం లేదు. ఇళ్ళు వేసి ఎంతకాలం అయింది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి - వచ్చి ఉంటే చెప్పడానికి ఏమి అభ్యంతరం ఉంటుంది. రాలేదు కనుకనే మనవిచేయడంలేదు.

శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి - ఇళ్లు వేసి ఎంతకాలం అయింది?

Mr. Speaker. - He does not have that information.

PENALTIES ON P W, D. PORAMBOKES IN GUNTUR DISTRICT
1078—

*1695 Q—*Sri M Pitchaiah (Repalli)*—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state

Whether it is a fact that penalties ranging from 15 to 20 times have been levied on the brook, Pathaway and P. W, D, etc., Porombokes (Vagu, Donka, P.W.D. etc., Porambokes) in Guntur district during 1963-64 ?

Sri N Ramachandra Reddy :—

Penalties ranging from 15 to 19 times the assessment were levied in respect of certain unauthorised occupations of Government lands during 1963-64

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ—ఇప్పుడు వాటిలో దాదాపు 14 బస్తాలు, 15 బస్తాలు పంట వచ్చింది Food scarcity ఉన్నప్పుడు యిట్లాంటి areas లో పండించి ఉంటే బాగుండేది. పట్టాలు యివ్వకపోయినప్పటికీ కొన్ని conditions పెట్టి temporary గా cultivation కు యిచ్చి penalties తీసివేసే ప్రయత్నం చేస్తారా? జమాబందీలో వాటిని గురించి consider చేశారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి—Penalties వేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉన్నా తీసివేయడానికికూడ అప్పుడప్పుడు ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉంటుంది. కాని nature కూడ చూడాలి. ఇదివరకు instructions యిచ్చాము తీసివేయడం జరిగింది కొన్ని cases లో అది తీసివేయడానికి వీలులేని ప్రదేశాలు ఉన్నాయో వాటిపైన తగ్గించలేదు

శ్రీ వి సత్యనారాయణ—ఇటువంటి cases లో objectionable cases అన్నీ vacate చేయడం జరిగింది, కాని అదే sites ను political sufferersకు యివ్వడం జరిగింది, cultivable land అని. ఇప్పటికీ thousands of cases pending లో ఉన్నాయి బాగా పంట పండిస్తున్నారు. ఈ కేసులు రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఉన్నాయి దీనిమీద యితర రైతుల complaint లేనప్పుడు యిటువంటిచోట్ల 20 రెట్లు పెనాల్టీ వేసే విధానం తగ్గించుకొని grow more food దృష్ట్యా ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచించి lenient గా ఉంటుందా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి—ఒకరికి objectionable అయితే యింకొకరికికూడ objectionable అవుతుంది. ఒకరికి తీసివేసి యింకొకరికి యిచ్చినారని గౌరవ సభ్యులు నెలవిస్తున్నారు. ఇది ఎట్లా జరిగిందో నాకేమీ అర్థంకాలేదు ఒకపారి objectionable అని penalties వేసిన తరువాత చుట్టి ఏదైనా petition వచ్చినప్పుడు technical departments కు పంపిస్తే unobjectional జరిగితే జరిగిఉండ

వచ్చు. ఒక land objectionable అయినప్పుడు అది ఎవరికి యిచ్చినప్పటికీ కూడ objectionable గానే ఉంటుంది. Grow more food కు penalties కు లంకె పెట్టడం సమంజసంకాదు. Grow more food కొరకు ఏ విధంగా అయినా ప్రియ త్వము చేయాల్సిన అవసరం ఉంటుందని road margins, ఎక్కడైతే objectionable lands ఉన్నాయో అక్కడకూడ సేద్యం చేస్తాము, penalties వేయకూడదు అంటే న్యాయంకాదు.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — వాగు, డౌంక, P. W. D పోరంబోకులు objectionable అయితే కావచ్చు. అవి un authorised cultivation కావచ్చు కాని ప్రభుత్వం మళ్ళీ ఒకసారి పరిశీలించేటట్లుంటే drainages కు వాటికి అడ్డం రాకుండా ఉండేటట్లు వంటివి ఉన్నాయి కొంచెం wide margin ఉన్నటువంటివి ఉన్నాయి ఇతరత్రా ఉండే పోరంబోకులు ఉన్నాయి వీటిలో యివ్వదగినవి ఉంటే — records లో ఉన్నది కాబట్టి అట్లాగే అనుసరిస్తుండా లేకపోతే యిప్పుడైతే పరిశీలనకు ప్రయత్నంచేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — Records ను బట్టి penalties వేసినా పిటిషన్లు వచ్చిన తరువాత స్పెసిఫిక్ గా దానిని enquire చేసి report తెప్పించి unobjectionable అనుకొన్నప్పుడు, road margins ఎంత అయితే వెడల్పు ఉండవలెనో దాని కంటే అవల ఉన్నప్పుడు అటువంటివి assign చేయడం జరుగుతూ ఉన్నది, penalties తీసివేయడంకూడ జరుగుతూనే ఉన్నది.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి) — Objectionable Porambores unobjectionable porambores గా declare చేసేదానికి ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న టువంటి విధానం ఏమిటి ?

Sri N. Ramachandra Reddy — Whenever a specific case is brought to the notice of the Government, it is sent for enquiry and after receiving the enquiry report, action is being taken.

శ్రీ ఎమ్ లక్ష్మణస్వామి — Objectionable porambores అని చెప్పబడే వాటిలో కొంతమంది యిళ్ళు కట్టుకొని వివాదంలో ఉంటున్నారు. అవి P. W. D. ని అని Actual గా చూస్తే వాటికి ఏమీ అభ్యంతరం కన్పించదు. Record లో మాత్రం కనిపిస్తుంది. వారికీకూడ 20 రెట్లు పెనాల్టీ పడుతున్నది అటువంటివి సామూహికతో ఆలోచించి పునః పరిశీలన చేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — అదే యంతకుముందు మనవి చేశాను. Whenever any case is brought to the notice of the Government, specific instructions are being issued to respective departments; thereby, after spot inspection they are submitting reports to the Government and on the basis of that spot inspection report, action is being taken.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు — కొన్ని objectionable cases అని వ్యాసిన తరువాత వాటికి petitions పెట్టుకొన్న తరువాత Collector విచారణచేసి పెనాల్టీ రద్దుచేసి objectionable కాదు అని declare చేసి పోవడం జరుగుతుంది. కొన్ని మళ్ళీ మరుసటి సంవత్సరమే technical objection raise చేసి మళ్ళీ వాటిమీద

వేయడం మళ్ళీ ఈ తరంగం అంతా జరుగుతోంది ఒకతడవ Collector విచారణచేసి objectionable కాదు చేసుకోవచ్చును—actualగా permission యివ్వకపోవచ్చును, objectionable కాదు అని declare చేస్తున్నారు, వాటిమీద తిరిగి penalties వేసే కార్యక్రమం మాను కుంటారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది సరిగా ఉన్నట్లయితే ఒకసారి unobjectionable అన్నప్పుడు తప్పకుండా penalties విధించేయవచ్చు, దానిని assign చేయడానికి కూడ చర్యలు తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎ. వేమయ్య :— ఈ పెనాల్టీస్ రెండు రూపాయగా విధిస్తారు (1) Land Encroachment Act క్రింద విధించే : మరియు (2) కొర్రగా water cess మీద 419 G.O issue చేసి దాని మీద వేసేది యిప్పుడు విధించే పెనాల్టీ 15 వంతులు మొదలుకొని 19 వంతులు వరకు ఉంటుంది అంటే ఎగువ దగ్గరి, 250, 300 వరకు ఒక ఎకరానికి వరుసగా ఉంటుంది ఈ విధించే విధానంలో కూడ దానిలోప భూయిష్టంగా ఉన్నది అది Prima facie Actual objection లేకపోయినా, patta land మధ్యలో ఉన్నాకూడ అక్షేపణ లేనివి 419 G.O ప్రకారం 19 times, 15 times పెనాల్టీ విధించారు ఇది సబబుగా లేదు అక్షేపణ లేనివివంటి వాటికి penalties విధించాల్సిన necessity లేదు Encroachment క్రింద penalty లేకపోయినా water cess క్రింద పెనాల్టీ వేస్తున్నారు Surrounding lands అన్నిటికీ కూడ permission ఉంటుంది. దీనికి పట్ట లేదు కాబట్టి అనాధీనం పోరంజోకు అని దీనికి పెనాల్టీ వేస్తున్నారు ఈ విధానాన్ని మానుకొనే దానికి ప్రభుత్వంవారు instruction పంపిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— దానికి యిదివరకే instructions యివ్వడం జరిగింది. Collectors కు అధికారం కూడ యివ్వబడింది Nature of encroachment ను బట్టి వీలు ఉంటే పెనాల్టీస్ తగ్గించడానికి కూడ అవకాశం యివ్వబడింది కాని, Persistent reoccupation of lands though the encroachers were once already evicted, lands required for execution of repairs to drains, whether encroachers are rich ryots, unlicensed and objectionable occupations in the highway road margins and Government lands, lands acquired for railways but re-entered after payment of compensation—ఈ 4, 5 కేసులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిపైన penalties వేయబడుతున్నాయి. మిగతా వాటిపైన collectors suomoto పెనాల్టీస్ తగ్గించడానికి అవకాశం కూడ యివ్వబడింది. చాలవరకు వారు తగ్గించినారు.

DONATION OF LAND IN KOTHAGUDEM

1079—

*2309 Q—Sri P. Satyanarayana (Put by Sri S Vemayya) :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that two acres of land and a well belonging to Chitti Family which was donated for public purposes in Kothagudem Collieries, Khammam District has been acquired by private person ; and

(b) if so, what action is proposed to be taken in this regard ?

Sri N. Ramachandra Reddy

(a) An extent of Ac 3 00 was given by the Ex-Agrahar to a Brahmin widow as a gift for her livelihood. Subsequently she alienated it to some one for Rs. 3000/-

(b) The question does not arise

FICTITIOUS SALE OF LAND AT PUNJAGUTTA

1080—

*2573 Q—*Sri T. Angiah*—(*Musheerabad*)—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state.

(a) whether one Smt Chandramma, through fictitious documents sold a major portion of the land at Punjagutta formerly known as Nizamguda to the Housing Board and other private parties;

(b) whether it is a fact that the land originally belonged to Sarf-e khas,

(c) whether the Government have issued G O Ms No 1509, dated 27th September 1961, taking the land under the direct supervision of the Government, and

(d) whether any action was taken against the officers as required. (*vide* para 7 of the said G.O.) and if so, what is the result?

Sri N. Ramachandra Reddy

(a) A few instances where Smt. Chandramma sold land at Punjagutta, to private parties have been reported. There is no record available with the Housing Board regarding the acquisition or purchase of land at the above place from Smt Chandramma.

(b) Nizamguda village was integral part of Khairatabad village which was directly under Sarf-e-khas administration.

(c) The answer is in the affirmative. Government issued orders in 1962 directing the Collector that the land released in favour of Smt Chandramma be taken back under Government Supervision.

(d) It is under consideration of the Board of Revenue.

శ్రీ యస్. వేమయ్య.— ఆ భూమి విస్తీర్ణం ఎంత? అది దేనికి ఉపయోగపడుతుంది?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి.— 66 ఎకరాల, 14 సెంటు ఆ భూమి సేద్యానికి, ఇళ్ల కట్టుకోవడానికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇంకా వేరే విధంగా కూడా ఉపయోగపడుతుంది. (నవ్వు)

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :— ఇప్పుడు చంద్రమ్మ అనే ఆమె నుండి భూమిని పంజగుట్ట ప్రాంతములో హౌసింగ్ బోర్డు వారు పొందారు అన్నప్పుడు హౌసింగ్ బోర్డు

వారు పొందలేదంటున్నారు. పంజగుట్ట కాకిపోయినప్పటికీ, మరొకచోటి నుండి అయినా యీ చంద్రమ్మ నుండి హౌసింగ్ బోర్డు వారు తీసుకున్నారా? ఈ చంద్రమ్మ మారుపేరుతో అమ్మినదని తెలిసిన తరువాత అవిడపై ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా?

Sri N. Ramachandra Reddy — The point is that orders have been issued from the Government to evict her, but now the matter is sub-judice. It is pending in the High Court.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు, — మంత్రిగారు చెబుతూ హైకోర్టులో ఉన్నది అన్నారు. కాని, 27-9-61 న జి.ఓ. యిచ్చారు. అయిదారేళ్లు అయిపోతున్నది. ఇంత కాలమునుండి రెవిన్యూ బోర్డు వారు తీసుకున్న చర్యలేమిటి? ఏరువార, కన్సర్వేట్ ఆఫీసర్ పై ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — బోర్డుకు వ్రాసి పంపించాము. ఇప్పుడు బోర్డువారి పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — ఆరు సంవత్సరాలనుండి రెవిన్యూ బోర్డు పరిశీలనలోనే ఉన్నదా, ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి, — దానిలో కొన్ని కాంప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. కలెక్టరు రిపోర్టు వేరే విధంగా ఉంది. దానిని అనుసరించి రిజిస్ట్రార్ కొరకు ఆలోచిస్తున్నారు. డిజిటల్ చంద్రమ్మదేనా అనే అనుమానం ఉంది. వారి అధికారం కూడా కొంతవరకు ఉన్నదని, ఆ విధంగా కూడా అంటున్నారు కాబట్టి, పూర్తిగా దీనిలో నిర్ణయం అయ్యేవరకు వెండింగుగా ఉండడం జరిగినది.

HOME GUARDS

1084—

*2726 Q — Sri K. Rajamallu (Chinnur) :— Will the hon. Minister for Home be pleased to State

(a) what is the strength of Home Guards recruited up-to-date consisting of men and women separately :

(b) are they paid any remuneration or salary, and

(c) if so, what is the annual expenditure for the Home Guards Organisation in the twin cities?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali Khan) :

(a) Men : 4,221.

Women : 219.

(b) Home Guards are paid parade allowance of 0.60 Paise per head per parade. Besides the parade allowance they are paid remuneration whenever they are called up for duty lasting 2 hours or more

(c) Rs. 23,201-74 Paise during 1963-'64 and

Rs. 16,149-59 Paise during 1964-'65

Sri Tenneti Viswanatham —With reference to these home guards I understand they are not given suitable equipment and that they are only given one set and they are not given enough allowances for having dresses and other things

Sri Mir Ahmed Ali Khan —They are given one uniform, to supply another uniform is under consideration. When they go on parade they are given 60 paise for their breakfast etc., when they are called for any duty they are given Rs. 2/- if it is two hours or more

Sri Tenneti Viswanatham.—But is the Minister aware that 60 paise for breakfast or Rs. 2/- per day on duty is totally insufficient in these days and does the hon. Minister expect these people to work on such meagre rations?

Sri Mir Ahmed Ali Khan.—Increase of that amount is under consideration.

CONTAMINATION OF WELLS & TANKS WITH ENDRINE IN GOLLAVANI TIPPALA VILLAGE

1085—

*2460 Q—*Sri S. Jagannadham (Narasannapeta)*.—Will the hon. Minister for Home be pleased to State.

(a) whether it is a fact that drinking water in one well and three tanks in Gollavanitippa village in West Godavari was found contaminated with endrine on 5-5-1964;

(b) whether the culprits responsible for such contamination were traced; and

(c) if so, what is the action taken against the culprits?

Sri Mir Ahmed Ali Khan —

(a) It is a fact that drinking water in one well and two tanks (but not three tanks) in Gollavanitippa village, Bhimavaram Taluk, West Godavari District, was found contaminated with endrine on 18 May 1964 (but not on 5-5-1964).

(b) No, Sir, The culprits responsible for the offence could not be traced, inspite of thorough investigation.

(c) Does not arise.

Sri P. Rajgopal Naidu —Whether Police have enquired into the matter? If so, what is the report given by them?

Sri Mir Ahmed Ali Khan :—They tried but the culprits could not be traced. That is the report.

Sri S. Vemayya :—May I know, what are the serious efforts that have been taken in this matter? Whether the Government was aware

of the fact that such similar cases are reported on a large scale in the State and what are the preventive measures that have been contemplated to cut down these cases ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan :—So far as the cases of Gollavanthippa village are concerned, there is no loss of life but prompt action was taken and the water was drawn out and fresh water was brought into the small canals and the wells. Suitable action is being taken in other cases after investigation and wherever they are found, they are being punished.

Mr Speaker :—The Department people are not able to trace them at all. Then where is the question of punishing them

Sri M Ramgopal Reddy (Maidanam) :—Is any mischief suspected or it is accidental ? Because some fields are spread with endrine is it on account of that or due to mischief ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan :—As I said no culprits were found. Therefore it cannot be said definitely. It happened exactly on the day when the nominations of the Panchayats were received. There was a controversy in Gollavanthippa village that the election should not be in Gollavanthippa but in the main village. But all these are suspicious. But the culprits could not be traced.

Sri S Vemayya :—Speaker Sir, may I know how it was found that it was contaminated with endrine ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan :—Large number of fish died there.

ACCOUNTS OF “NAGARKURNOOL” AND “BIJINAPALLI” PANCHAYAT SAMITHIS.

1086—

*2490 Q—*Sri P Mahendranath (Nagarkurnool)* :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state

(a) whether it is a fact that the accounts of “Nagarkurnool” and “Bijanapalli” Panchayat Samithis have not been audited so far from the date of their coming into existence, and

(b) if so, the reasons therefor ?

The Minister for Panchayat Raj (Dr. M N. Lakshminarasayya):—

(a) The accounts of the Bijanapalli Panchayat Samithi for the years from 1959-60 to 1962-63 have been audited and those of the Nagarkurnool Panchayat Samithi have not been taken up for Audit as this Panchayat Samithi has been constituted only recently due to the re-delimitation of blocks

(b) Does not arise.

COST OF LIVING INDEX.

1087—

*2820 Q—*Sri Vavilala Gopala Krishnayya* —Will the hon Minister for Panchayati Raj be pleased to state

(a) whether the Government have appointed a Committee to go into the accuracy of the cost of living index arrived at in the State, and

(b) if so, what were the terms of reference and who are the members of the Committee?

Dr. M N Lakshminarasayya :—

(a) Yes, Sir

A Committee was recently constituted (in G O Ms. No 114, Planning (Plg I) Department, dated 15-9-1964) to go into the State series of consumer price index numbers

(b) The terms of reference of the Committee are —

(i) To examine the procedures and other related matters followed in the compilation of State series of consumer price index numbers for different centres in the State keeping in view the submissions and representations of employers and employees and to make recommendations on the readjustments, if any, necessary to make the index series more realistic;

(ii) To consider how best the new series of consumer price index numbers with base 1960 could be linked with the old series and other related matters;

(iii) To examine the criteria for selecting centres for the compilation of index numbers; and

(iv) To examine the comparability of the price indices of various centres.

The Members of the Committee are.—

1. Prof. S V. Ayyar, Director, Indian Institute of Economics, Hyderabad. Chairman
2. Prof K Nagabhushanam, M A, Ph D., Head of the Department of Statistics, Andhra University, Waltair. Member.
3. Sri R. Ramananda Rao, Area Personnel Manager, I.L.T.D. Company Limited, Guntur. Member.
4. Sri B. S. Mahadev Singh, President, The Electricity Department Workers' Union, Mint Compound, Hyderabad, Member.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — దీనిలో ఒక ఐ యర్ టి డి రెప్రజెంటేటివ్ ను, ఎలక్టిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రెప్రజెంటేటివ్ ను వేళారు కాని, చాలా పెద్ద ఆర్గనైజేషన్ అయినటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రేవ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ యొక్క ప్రతినిధిని ఎందువలన వేయలేదు ?

డాక్టర్ యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య — ఒక ఎంప్లాయర్స్ అండ్ ఒక ఎంప్లాయిస్ రెప్రజెంటేటివ్ కావాలి అన్నారు పెద్ద ఆర్గనైజేషన్ ఏదో తెలియదు. ఐ.యన్ టి.యు సి. యా. ఎ పి టి యు సి యా? అనేది తెలియదు ఒక రెప్రజెంటేటివ్ ఎంప్లాయిస్ తరపున లేబర్ డిపార్టుమెంటును ఆడిగాము మహాదేవ సింగ్ గారి పేరు వచ్చింది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — లేబర్ డిపార్టుమెంటు సంపించినది అన్నారు. లేబర్ డిపార్టుమెంటు ఏ జేసిన్ పై సంపించారు, ఒకటి, రెండు, మూడు పెద్ద ఆర్గనైజేషన్స్ వున్నప్పుడు ఆ మూడింటికి రెప్రజెంటేషన్ యివ్వడం వాగుంటుందే గాని, ఏదో, లేబర్ డిపార్టుమెంటు ఒక పేరు సంపించింది, మేము దేవాము అంటే దానివలన మినిస్టర్ గారు తమ వాదనల నిర్వహించినట్లు కాదు కనుక మిగిలిన ఆర్గనైజేషన్స్, ఐ.యన్ టి యు సి, ఎ పి టి యు సి వారి ప్రతినిధులను చూచా వేస్తారా ?

డాక్టర్ యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— గౌరవ సభ్యులు ఆ ప్రశ్నను లేబర్ మినిస్టర్ గారికి వేస్తేవారు చెబుతారు

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు — ఈ పాయింట్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో రైతులకు సంబంధించి ఏమీ లేదు కన్స్యూమర్స్, ప్రైవేట్ అనే విషయాలు వున్నాయి కాబట్టి రైతుల నుండి కూడా అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవలసివున్నది ఆ విషయము కూడా ఆలోచిస్తారా ?

డాక్టర్ యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— ఇది ముఖ్యంగా ఎంప్లాయర్, ఎంప్లాయిస్ మధ్యవుండే తగాదాల గూర్చి ఆలోచించేటప్పుడు యీ యింకెక్స్ మొదలైనవన్నీ వస్తాయి వారి వేతనాలు ఎలా వున్నాయి, జీవన ప్రమాణం ఏ విధంగా వుంది అనే విషయాలు యిందులో వున్నాయి. బహుశా రైతులకు యిది సంబంధించినది కాదు అనుకుంటాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు — ధరల నిర్ణయంలోగాని, రైతులకు సంబంధించిన ఖర్చుల విషయంలోగాని కాలిక్యులేట్ చేయకపోతే రైతులకు సంబంధించిన ఏ నిర్ణయం చేయాలన్నా చిక్కుగా వుంటుంది. బ్యూరో ఆఫ్ ఇకనామిక్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ రైతులనే పూర్తిగా విస్మరించింది. కాబట్టి రైతులకు సంబంధించిన సబ్జెక్టులను కూడా చేర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అవసరమని తోచినప్పుడు తప్పకుండా చేస్తాము

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :— ఎంప్లాయిస్ రిప్రజెంటేటివ్ ను తీసుకున్నప్పుడు— గవర్నమెంటు వెరిఫికేషనును బేస్ చేసుకొని అయినా—రిప్రజెంటేటివ్ కారెక్టర్ గలిగిన

యూనియన్స్ వున్నాయి అవి ఎ పి టి యు సి, ఐ ఎన్ టి యు సి, టి ఆ రెండూ ఎక్స్‌క్లూడ్ చేయబడ్డాయి. వాటి విషయంకూడ పరిశీలన చేశారా, ఎవరో ఒకరిని తీసుకున్నారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— మహాదేవసింగ్ కూడ ఎంప్లాయిస్ రిప్రజెంటేటివ్

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :— వెరిఫికేషనులో రిప్రజెంటేటివ్ కారెక్టర్ గలిగిన యూనియన్స్ కొన్నివున్నాయి. అవి ఏవి అని పరిశీలించారా ? ఏ జేసీఎస్‌మీడ యూ రిప్రజెంటేటివ్‌ను తీసుకున్నారు ? ఇష్టం వచ్చినట్లు ఒకరిని తీసుకోవాలి కదాయని తీసుకున్నారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అవన్నీ పరిశీలించే లేబర్ డిపార్టుమెంటు రికమెండు చేసివుంటుంది ఎంప్లాయిస్ తరపునుంచి రిప్రజెంటేటివ్‌ను పంపుమని మేము లేబర్ డిపార్టుమెంటును అడిగాము, వారు ఎగ్జామిన్ చేసేపంపివుంటారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— రూరల్ కన్జంప్షను గురించి ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఇకనామిక్ రెవ్యూలో ఏమీలేదు అసలు రూరల్ లైఫ్ గురించి మరిచి పోయారా ? మహారాష్ట్రలో ఇటువంటి కమిటీ వేసినతరువాత పాయింట్స్ ఆఫ్— ఇండెక్స్‌లో దాదాపు 50 పొరపాటు వుందని అనుకున్న తరువాత ప్రభుత్వం ఆలోచించింది. అదేనీకూడ ఆలోచించమని చెప్పారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అందుకనే ఇది వేశాము. 6 నెలల టైము—మార్చి నెలాఖరుకు రిపోర్టు యివ్వమని చెప్పాము మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ పాట్రన్‌లోనే వేసినాము, అన్నీ పరిశీలించి రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయమని చెప్పాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— గ్రామసీమలలో లెక్కలు చేస్తున్నా ఎకనామిక్ రెవ్యూలో యివ్వడం లేదు ఆ కమిటీలో ఆ విషయంలేదు

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— ఆ విషయంవారు మరిచిపోరను కుంటాను సమగ్రంగా అన్నీ పరిశీలించడానికి వేశారు కనుక అదికూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని అన్నీ ఇముడుస్తారనుకుంటున్నాను

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి :— మహాదేవసింగుగారికి ఐ ఎన్ టి యు సి తోగాని, కాంగ్రెసుతోగాని సంబంధం వున్నదా ?

డాక్టర్ ఎన్. ఎం. లక్ష్మీనరసయ్య :— హింద్ మజ్దూర్ సభకు సంబంధించిన లీడరు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరులు :— లేబర్ మినిస్టరుగారు యిక్కడే వున్నారు. ఎ. పి. టి. యు సి, ఐ. ఎన్. టి. యు సిలు రిప్రజెంటేటివ్ ఆర్గనైజేషన్స్, ఎక్కువ మెంబర్‌షిప్ వున్నవి అవి ఎంక్వయరీలో కూడ తేలిన విషయం. ఏదో ఒక పేరు వచ్చినంతనే, యీ రెండు పెర్సన్ల జేషన్స్ యున్నాయనేదికూడ గుర్తించకుండా, ఆ ఒక్కపేరే ఎందుకు తీసుకున్నారు?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య — లేబర్ మినిస్టరు చేయాలంటే — ఐ ఎన్. టి. యు. సి. చేయాలి. అది కూడా చేయలేదు మద్యతరహాగా మహాదేవసింగును ఏ తంటా లేకుండా చేశారేమో చెప్పలేను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ — లేబర్ మినిస్టరుగారు కాంగ్రెసు అయినా పేరు యివ్వలేదు అని పంచాయతీరాట్ మినిస్టరుగారు మహాదేవసింగునే బలపరుస్తున్నట్లు చెప్పారు ఇది వర్కర్లకు యజమానులకు సంబంధించిన సమస్య. ఏ యూనియనులో ఎక్కువమంది వర్కర్లు ఉన్నారో వారిని రిప్రజెంటు చేసినప్పుడు పారిశ్రామిక శాంతి ఏర్పడుతుందనే సంగతి మంత్రిగారికి తెలిసేవుంటుందను కంటూను రాష్ట్రంలో ఎ.పి.టి.యు.సి., ఐ ఎన్ టి యు.సి. అను రెండు ప్రధాన సంఘాలు ఉన్నప్పుడు వాటిలో డిఫరెన్సు ఆఫ్ ఒపినియను ఉంటే వెరిఫికేషను ప్రకారం డిస్టెండ్ చేసుకోవచ్చు, ఇది అన్ డిస్ట్యుబెడ్ క్వశ్చను యజమానులకు, వర్కర్లకు సంబంధించిన సమస్యలు ఇన్ వాల్వ్ అయివున్నప్పుడు ప్రధాన సంస్థలను విడిచిపెట్టి దయాధర్మ భిక్షయిచ్చినట్లుగా ఉన్నది ఇప్పుడైతే వా పునరాలోచించి యీ రెండు యూనియనులకు ప్రాతినిధ్యం యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా.

Dr M N Lakshminarasayya — I have already stated in the beginning Sir, that a separate question may be put to the Labour Minister.

Mr Speaker — If this is over by the end of March, where is the question of again taking the representatives from them other Unions.

Dr Sri M. N. Lakshminarasiah — We are not considering This question may be put, I said

Mr. Speaker — Whether the Government will consider taking the representatives ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య — ఒక వెల అయితే రిపోర్టు సమ్మిట్ చేస్తారు. There is no question of reconsidering this issue Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్ — జరిగినదేదో జరిగిపోయింది. ఎట్ లిస్ట్ ఇన్ ఫ్యూచర్. .

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరులు: — ఇప్పుడే తీసుకోవాలి. They can meet and decide.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఆ యూనియన్సుకూడ మెమోరాండం సమ్మిట్ చేశారు. ఇప్పుడే నా తీసుకుంటే It will help in preparing that report ఇప్పుడే తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే పరిశీలిస్తుందా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య — సమయం అయిపోయింది. ఒక్కనెరే వుంది రేకన్సిడర్ చేయాలంటే ఆ మెంబరును ఏమి చేయాలి. తమరు వెలవిచ్చినట్లుగా ఫ్యూచరులో ఇటువంటివి వచ్చినప్పుడు రిప్రజెంటేటివు కారెక్టర్ ఏ యూనియనుకు ఉన్నదో చూచి తప్పకుండా వేయడానికి

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరులు: — ఫ్యూచరులో తప్పు దిద్దుకుంటాము అని చెబుతున్నారు కాని, ఇది ఇప్పుడే దిద్దుకోడానికి అవకాశం వుంది. మహాదేవసింగు గారిని తీసేయమని మేము చెప్పడం లేదు. వారిని అట్టిపెట్టి, ఎ.పి.టి.యు.సి.,

ఐ ఎన్ టి యు సి వారిని కూడ మార్చినెలలో జరిగే సమావేశానికి రమ్మనమని ఉత్తరువులు జారీ చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య — చేసినది తప్పుకాదు. దిద్దుకోవలసిన అవసరం లేదు

Mr Speaker — First point is whether they agree with your contention at all They do not agree with your contention so your question does not arise They say that the two unions INTUC and APTUC are only the representative unions of the employees The question is whether you agree with that contention?

Dr M N Lakshminarasiah — No, Sir Along with the two unions, there is another union also

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — కాస్ట్ ఆఫ్ లివింగ్ ఇండెక్స్ కంప్యూటేషను రాష్ట్రం మొత్తం మీద అందరి ఎంప్లాయిలను ఎఫెక్టు చేసే సమస్య ఇండస్ట్రియల్ పీప్లకు సంబంధించిన యిన్స్టా వచ్చినప్పుడు ఎక్కువమంది వర్కర్స్ను రిప్రజెంటే చేసే యూనియను లీడరులను తీసుకోక పోవడం తప్పు ఇది ఎందువల్ల జరిగిందో దానిని కన్సిడ్ చేస్తున్నప్పుడు —

Mr Speaker — He is not conceding That is the trouble

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — వారు తమకు తెలియదని లేబర్ డిపార్టుమెంటు మీద పెట్టారు రిప్రజెంటేటివ్ కారక్టర్ విషయంలో డిస్కూస్ లేదు

డాక్టర్ ఎం ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య — ఆ విధంగా చూచుకుంటే ఎంప్లాయర్స్లో ఒక్క ఐ. ఎల్ టి డి యేనా ఉన్నది? ఇంకలేరా?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — వారు డిస్కూస్ పెట్టలేదు. పెట్టితే ఆలోచించవచ్చు

Mr Speaker — No more There are still six questions.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరులు — మంత్రిగారు కన్సిడ్ చేస్తారా లేదా అనేది కాదు. లేబరు డిపార్టుమెంటు ఎంక్వయరీ చేసినతరువాత ఎ పి టి యు సి, ఐ. ఎన్. టి. యు సి. — యీ రెండు రిప్రజెంటేటివ్ ఆర్జనైజేషన్లు, తరువాత హింద్ మజూర్ సభ ఈ రెండింటినీ వదిలేసి దానికి యివ్వడం జరిగింది మంత్రిగారు కన్సిడ్ చేసే సమస్య లేనే లేదు. ఇది ఎస్టాబ్లిష్డ్ ఫాక్ట్. అందువల్ల, తప్పకుండా యీ నెలరోజుల్లో జరిగే సమావేశాలకు హాజరు కావలసిందని వారికి ఆహ్వానం పంపిస్తారా?

Dr. M. N. Lakshminarasiah — No Sir, it is not possible.

SALARIES TO THE SCHOOL TEACHERS IN CHEZARLA PANCHAYAT AREA.

1088

*8117 Q.—*Sri G. C Kondiah* (Nellore) — Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state.

(a) whether it is a fact that the school Teachers in Chezarla Panchayat Area have not been given salaries upto October, 1964 since February, 1964, and

(b) if so, what are the reasons for the same ?

Dr M N. Lakshminarasayya —

(a) The salaries of all the school Teachers in Chezarla Panchayat Area for the period from February, 1964 to October, 1964 have been paid as shown below —

<i>Salary for</i>	<i>Date of payment.</i>
February, 1964 ..	.. 7-3-1964.
March, 1964 ..	.. 22-4-1964.
April, 1964 ..	.. 10-5-1964
May and June, 1964	.. 20-9-64/5-10-1964.
July and August, 1964	. 20-9-1964
September, 1964 ..	.. 7-10-1964
October, 1964 .	.. 7-11-1964.

There was however, some delay in the payment of salaries for the months of May, 1964 to August, 1964 due to the merger of the Chezarla Panchayat Samithi with the Pedalakur Panchayat Samithi and late transfer of funds by the District Treasury Officer, Nellore to the Pedalakur Panchayat Samithi

(b) Does not arise

శ్రీ జి సి కొండయ్య — టీచర్స్ కాలరీస్ విషయంలో ఆంధ్రం జరుగుతోందని చాల కంప్లెయింట్స్ వస్తున్నాయి ఇకముందు అటువంటివి లేకుండా చూస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య — సమితులు మన్ కావడం — రిడిలిమిటేషను కావడంవల్ల ఆ రెండు నెలలు డిలే అయినది. ఇప్పుడు మాత్రం కాలరీస్ పూర్తిగాయిచ్చారు.

శ్రీ వెంకటరెడ్డి — పంచాయతీ సమితులలో సాధారణంగా గ్రాంట్లు రాకపోవడంవల్ల టీచర్లకు రెండు మూడు మాసాలుగా కూడా జీతాలు అందకపోవడం జరుగుతున్నది, అటువంటప్పుడు ఆందోళన ఉంటుంది కాబట్టి సమితులలో ఏ funds ఉన్నప్పటికీ వాటినుంచి జీతాలు ఇచ్చి తరువాత adjust చేసుకునే పద్ధతి ఆలోచిస్తారా?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య — ఈ పంచాయతీ సమితిలో రిడిలిమిటేషను కాకపోవడంవల్ల ఆలస్యమైనది జనరల్గా complaints రాకుండానే funds release చేస్తాము.

PRIMARY CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETIES.

1089—

*3101 Q.—*Sri S. Vemayya* :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state.

Whether it is a fact that the Government of India has suggested to the state Government recently to strengthen the share capital base of the Primary Co-operative Marketing Societies; and

(b) if so, the action taken in the matter?

She Minister for Co-operation (Sri T. Ramaswamy) —

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The matter is under consideration of the Government

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య — ప్రైమరీ సొసైటీలను డెవలప్ చేయాలనేది విధానమే నప్పటికీ, ప్రైమరీ సొసైటీలను wind up చేసి large scale సొసైటీలను పెట్టడం వలె అవి defunct అయిపోతున్నాయి. ఇంతకు పూర్వం ఉన్న ప్రైమరీ సొసైటీలను revive చేయడానికి instructions పంపుతారా? ఏవిధంగా ప్రైమరీ సొసైటీలను strengthen చేయడానికి అలోచన ఉన్నది?

శ్రీ టి రామస్వామి. — ఈ question మార్కెటింగ్ సొసైటీలగురించి This is not about large-scale societies or primary societies

Mr. Speaker — The rest of the answers to questions will be placed on the table of the house.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య — Rice mills కు సంబంధించినది పాలసీ question. చాలా important.

Mr. Speaker — I cannot help it Question hour is over.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS.

STARTING OF RICE MILLS IN CO-OPERATIVE SECTOR

1090—

*3457 Q.—*Sarvasri S Vemayya and P Rajagopal Naidu*.—Will the hon. Minister for Co-operation, be pleased to state

(a) whether there is any proposal with the Government to start 6 modern rice mills in the State on Co-operative basis; and

(b) if so, the places at which they will be located?

A :—(a) and (b) :

There is a proposal to start only one rice mill in this State (viz at Tadepalligudem in West Godavari District) on Co-operative basis.

TRACTORS UNDER HIRE PURCHASE SYSTEM

1091—

*1313 Q.—*Sarvasri P. Rajagopla Naidu, P. Narayana, Reddy, and K. Mara Reddy (Rajampeta)* —Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the number of defaulters till July, 1964 in regard to payments of loans given under Hire Purchase system for purchase of tractors ;

(b) whether any stay orders were issued by the Government when the Collectors proceeded to collect Tractor loans by sale of the property given as security ?

A :—

(a) Tractors were supplied under Hire Purchase System in the Andhra Region till 1961-62. There were 344 defaulters by July 1964.

(b) Yes Sir, In a few cases But all have since been vacated.

AUDIT OF ACCOUNT OF STATE TRADING SCHEMES

1092—

*2081 Q —*Sri A P Vagveluchetty (Kuppam)* :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state—

(a) who is the Chief Auditor for the State Trading Schemes administered by the Director of Agriculture, Board of Revenue and Director of Industries and Commerce,

(b) whether he has submitted any Audit Reports so far ; and

(c) if so, whether a copy of each report would be placed on the Table of the House ?

A —

(a) to (c) —The Answer is placed on the Table of the House.

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

(a) :—The Examiner of Local Fund Accounts is the Chief Auditor for State Trading schemes administered by the Director of Agriculture, Board of Revenue and Director of Industries and Commerce.

(b) :—The Chief Auditor conducts the audit of the accounts of the State Trading schemes administered by the Director of Agriculture in the 11 districts of Andhra area including the accounts maintained in each District Agricultural Officers Office and the Directorate. He has submitted all the reports upto 1962-63 except the of Nellore District for the 1st half-year. So far as the Board of Revenue (C S) is concerned, Telangana areas has been brought under his purview only in the year 1961. The Chief Auditor has submitted audit reports completely upto 1959-60 while for the year 60-61 and 61-62 he has furnished audit reports only in respect of certain districts. Since the Khadi schemes administered by the Director of Industries and Commerce, were abolished during 1954, no audit reports are being submitted in this regard.

(c) :—If the District, the period and the scheme for which the audit reports are required, are indicated, they would be placed on the Table of the House,

212 2nd March, 1965.

Announcement :
re Decisions of the Business
Advisory Committee.

WORKERS REPRESENTATION IN THE MANAGING BOARDS OF
THE GOVERNMENT CONCERNS

1098—

*1576 Q —*Sri D. Seeiharamayah* —Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state

(a) whether the Government propose to give representation to the workers in the Managing Boards of the Government concerns in the State; and

(b) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) No, Sir

(b) The scheme was examined in relation to 2 public sector undertakings but had to be given up because conditions were not found ripe for its implementation

JOINT MANAGEMENT COUNCILS

1094—

*2400 Q —*Sri C. D. Naidu* (Chittoor) —will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state.

the names of industries in our a State that have the Joint management councils wherein both workers and the employees have shares in the concern?

A'—Nil, Sir

ANNOUNCEMENT

re Decisions of the Business Advisory Committee

Mr. Speaker —I am to announce to the House the decisions of the Business Advisory Committee held on 1st March, 1965. The demands for Grants for the year 1965-66 will be taken up in the following order

Demand No./Nos	Subject	Days allotted	Date/Dates
XX	Agriculture	One day	6th March, 1965.
XXIII	Co-operation ..	. One day	8th March, 1965.
I	Land Revenue		
II	Excise Department		
IV	Sales Tax Administration	.. Two	9th & 10th March,
X	District Administration and Miscellaneous	days	1965.

**Announcement :
re . Decisions of the Business
Advisory Committee.**

2nd March, 1965. 213

(1)	(2)	(3)
III	Taxes on Vehicles	
XXVI	Labour and Employment	One day 11th March, 1965.
XLVII	Capital Outlay on Industrial Develop- ment.	
XVIII	Medical	
XIX	Public Health	One day 12th March, 1965.
XI	Administration of Justice	
XII	Jails	One day 13th March, 1965.
XIII	Police	
XL	Municipal Administration	.. One day 15th March, 1965.
XXV	Community Development Projects,	
	National Extension Service and Local Development Works,	Two days 16th and 17th March, 1965.
XXVII	Other Miscellaneous Social and Deve- lopmental Organisations	Two days 18th and 19th March, 1965.
XXVIII	Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes.	
XXIV	Industries	. Two days 20th & 22nd March, 1965
V	Other Taxes and Duties Administra- tion	
XXIX	Interest on Capital Outlay on Multi- purpose River Schemes	Three days 23rd, 24th and 25th March, 1965.
XXX	Irrigation	do
XXXI	Electricity	do
XXXII	Public Works	do
XLVIII	Capital Outlay on Multi-purpose River Schemes	do
XLIX	Capital Outlay on Irrigation	do
L	Capital Outlay on Electricity Schemes	do
LI	Capital Outlay on Public Works	do
XVII	Education	.. One day 26th March, 1965.
VIII	State Legislature	
IX	Heads of States Ministers and Head- quarters Staff.	Two days 27th and 28th March, 1965.

I am also to announce that the Cut Motions for demands upto 15th March, 1965 will be received till 3-00 p.m. on 3rd March, 1965. The Cut Motions in respect of the other demands will be received upto 3-00 p.m. on 6th March, 1965.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendments to Andhra Pradesh General Sales Tax Rules
1957 Go. Ms, No, 1678 (Revenue) dated 26-10-1964

Minister for Law (Sri P V Narsimha Rao) deputising the Minister for Revenue—I beg to lay on the Table a copy of the amendments issued to Andhra Pradesh General Sales Tax Rules 1957 in G O Ms No 1678 (Revenue), dated 26-10-1964 and published in Rules Supplement, Part-I of Andhra Pradesh Gazette, dated 26-11-1964 as required under Section 39 (4) of Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957

Rules prescribing the authority to whom the properties of the Gram Panchayat shall be handed over by the outgoing Sarpanch G.O. Ms. No. 1222, Panchayat Raj Department dated 28-11-1964.

Dr M N Lakshminarasiah—I beg to lay on the Table under sub-section (5) of section 217 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964, a copy of the Rule prescribing the authority to whom the properties of the Gram Panchayat shall be handed over by the outgoing Sarpanch issued in G O Ms No 1222 Panchayat Raj, Department, dated 28-11-1964, which has been Published in the Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, dated 17-12-1964

Rule relating to filling up of vacancies in the Office of Sarpanch G O Ms No. 1242 dated 2-12-64

Dr M N Lakshminarasiah—I beg to lay on the Table under sub-section (5) of section 217 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964 a copy of the rule relating to filling up of vacancies in the Office of Sarpanch in certain cases issued in G O Ms No 1242, Panchayat Raj Department, dated 2-12-1964, which has been published in the Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, dated 17-12-1964

Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Rules 1963, G.O.Ms. No 2044, Home (Transport-II) Department dated 5-11-1964.

The Minister for Labour and Transport(*Sri B V. Gurumoorthy*)—I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 176 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Act 5 of 1963), certain amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Rules, 1963 issued with G.O Ms. No. 2044. Home (Transport-II) Department, dated the 5th November 1964, and published in Rules Supplement to Part-I of the Andhra Pradesh Gazette dated the 3rd December, 1964,

Mr. Speaker—Papers laid on the Table.

CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON PUBLIC
ACCOUNTS.

Sri K. Brahmanada Reddy —Sir, I move

“That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (2) of rule 165 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be members of the Committee on Public Accounts for the financial year 1965-66.”

That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from Legislative Council for the financial year 1965-66

Mr. Speaker —Motion moved
(Pause)

Mr. Speaker —The question is.

That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (2) of rule 165 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be members of the Committee on Public Accounts for the financial year 1965-66

That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the financial year 1965-66

The motion adopted.

Mr. Speaker —In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix 12 noon on 15th March, 1965 as the date on or before which notice of nominations for election to the Committee on Public Accounts should reach the Secretary to State Legislature

The last date for withdrawal is 18th March, 1965.

If the number of candidates nominated exceed the number of vacancies to be filled, namely, eighteen, there will be an election on 22nd March, 1965.

CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON ESTIMATES.

Sri K. Brahmananda Reddy —Sir, I move

That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of rule 185 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be members of the Committee on Estimates for the financial year 1965-66.

That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from the Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1965-66

Mr Speaker —Motion moved.
(Pause)

Mr Speaker :—The question is

That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of rule 185 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be members of the Committee on Estimates for the financial year 1965-66

That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1965-66.

The motion was adopted

Mr Speaker —In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix 12 noon on 15th March 1965 as the date on or before which notice of nominations for election to the Committee on Estimates should reach the Secretary to State Legislature.

The last date for withdrawal is 18th March 1965

If the number of candidates nominated exceeds the number of vacancies to be filled, namely eighteen, there will be an election on 22nd March 1965

CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON PRIVILEGES

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I move

“That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of rule 172 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, fifteen members from among their number to be members of the Committee on Privileges for the financial year 1965-66

Mr. Speaker —Motion moved.
(pause)

Mr Speaker .—The question is .

“That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of rule 172 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assdembly, fifteen members from among their number to be members of the Committee of Privileges for the financial year 1965-66.

The motion was adopted.

POINT OF INFORMATION

re Postponement of Public Examinations for S.S.L.C. and VII Forms of Sri Venkateswara University

Sri C. D. Naidu —In Sri Venkateswara University public examinations for S.S.L.C. and VII Forms are scheduled to take place on 18th March and in view of the anti-Hindi Agitation there were about holidays for about 20 days. The students and staff members of that area say that the examinations may be postponed by 20 days.

Mr. Speaker —I do not know what the Chief Minister has got to say about it. I remember to have read in the papers that they have been postponed to April.

Sri C. D. Naidu —Not in Sri Venkateswara University. They are scheduled to take place on the 8th March and portions are not finished and there were holidays to the extent of 20 days for the Anti-Hindi agitation.

Mr. Speaker —Hon. Member can give notice under Rule 74.

Sri K. Brahmananda Reddy —He cannot take us by surprise like this.

Mr. Speaker —That is why I am asking him to give notice under Rule 74.

GENERAL DISCUSSION ON THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1965-66.

శ్రీ సి బాలిరెడ్డి (పులివెళ్ల) —అధ్యక్ష, బ్రాక్ష తోటలనుగురించి నిన్న కొంత వరకు చెప్పాను. బడ్జెట్‌లో మిగతా విషయాలనుగురించి కొంత చెబుతాను. వ్యవసాయానికి చాలాడబ్బు ఖర్చుచేశాము. రాయలసీమలో, ముఖ్యంగా పులివెందుల తాలూకాలలో బ్రాక్షతోటలు ఎక్కువగా పండిస్తున్నాము. కాబట్టి అక్కడ ఒక్క fruit research station కావాలని కోరుతున్నాము. దీనిని శాంక్షన్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

[Sri B. V. Sivarajah in the Chair]

మూడవ ప్రణాళిక అయిపోవస్తున్నది. ఎన్నో సాంఘికంగా ఏర్పాటుచేస్తున్నాం. అయితే మనం సాంఘికంగా ఎంతవరకు ముందుకువచ్చినామని ఆలోచనచేస్తే అధ్యక్షుల పోలికి దాదాపు చాలా బాగా తెలిసేకంటుంది. మన కోస్తాలో ముఖ్యంగా రాయలసీమ జిల్లాలలో అంతకంటే ముఖ్యంగా నల్లరేగడికిందే ఎన్ని ఖాసీలు జరుగుతున్నాయో పల్లెలలోకిన్న పార్టీలపల్లె ఎంతడబ్బు ఖర్చవుతోందో ఎన్నికోట్లు ఖర్చవుతోందో ఒకసారయినా విమర్శచేసి ప్రభుత్వంవారు దీనికి కారణాలు ఏమిటని ఆలోచనచేస్తే బాగుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. పల్లెలలో ఇన్ని పార్టీలు యింత *facilities* పెట్టుకుంటాఉంటే ప్రజారాజ్యం అందులో ముఖ్యంగా పంచాయితీరాజ్యం యిది ఏదయినా ముందుకు పోవడానికి వీలుందాఅని ఆలోచన చేయాలని నేను మనవి

చేస్తున్నాను పార్టీలు ఎందుకు ఎక్కువవుతున్నాయి, ఖాసీలు ఎందుకు ఎక్కువ అవుతున్నాయని విచారించడానికి కమిటీ వేయాలని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు మిగతా మంత్రులందరూ ఆలోచనచేసి ఒక కమిటీ ఏర్పాటుచేసి దీనికిగాను ఏదోఒక సదుపాయం కల్పిస్తారని మనవి చేసుకుంటున్నాను ప్రభుత్వం యింత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ప్రగతి సంపాదిస్తామని ఆశిస్తున్నాం. కాని, co-ordination, co-ordination అని రోజూ సమావేశాలు ఎక్కువగానే జరుగుతున్నాయి. కాని వాస్తవంగా ఆలోచనచేస్తే ఎంతవరకు ఉద్యోగస్థులకు, ప్రజానీకానికి, శాసన సభ్యులకు మధ్య కోఆరినేషన్ ఉందని సందేహాస్పదంగాఉంది రానురాను సమావేశాలు జరిగేకొద్దీ ఉద్యోగస్థులు శాసనసభ్యులకు ప్రజానీకానికి యింకా దూరంఅయిపోయే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఎందుకు ఈ విధముగా సంభవిస్తున్నది. ఒకరికి ఒకరికి అన్యోన్యత తక్కువ కావడానికి కారణాలు ఏమిటని ఆలోచన చేయాలి. కోఆరినేషను లేకుండా ఉండనడానికి ఉదాహరణ ఒక డిపార్టుమెంటు చెబుతాను ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు ఉంది అందులో construction ఒకటి, operation ఒకటి ఉంది మా గ్రామములో తగదావువడితే విచిత్రంగా ఉంది. ఆపరేషను ఆయన నేను ఎలక్ట్రిసిటీ యిస్తాను అంటాడు కన్స్ట్రక్షనుఆయన నేను బోల్ ఈయన అంటాడు తగదావడితే కడపటికి పెద్దమనిషిగా పంచాయతీచేసే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆ విధముగా చాలవరకు ప్రతి డిపార్టుమెంటులోకూడా యిటువంటి కంపార్టుమెంటల్ ఐడియాస్ ఎక్కువయిపోయాయి, ఇవన్నీ సమసిపోవడానికి పెద్దవారు ఆలోచనచేసి సదుపాయం కలిగించాలని కోరుతున్నాను వ్యవసాయంగురించి చాలా కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం ఈ ఖర్చు పెట్టడంలో ప్రతి బడ్జెటు సెషనులో crop insurance గురించి చెబుతున్నాం అందులో ముఖ్యంగా జైమంతో బాధపడేవారికి crop insurance అమలులోకి రావడం సదుపాయంగా ఉంటుంది. జైమం చెప్పకుండానే వస్తుఉంటుంది. Crop insurance వల్ల రైతాంగానికి సదుపాయంగా ఉంటుందని పరుమార్లు విన్నవించుకుంటున్నాను Crop insurance గురించి యిక్కడ ఏమీలేదు. కాబట్టి crop insurance గురించీకూడా ఆలోచన చేయాలని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. జైమ ప్రాంతాలలో తుంగభద్ర హైలెవెలు కెనాలు వస్తుందని యిప్పుడే చెప్పినారు. వస్తుందని ఒక ఆశగాఉంది. నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనైనా వరే చేరుస్తామని చెప్పినారు. చేర్చినారు తుంగభద్ర హైలెవెలు కెనాలులో tail-endలో పులివెండల ప్రాజెక్టు పేరుపెట్టి 1½ కోట్లు దానికి తరుమా అయినట్లు అంచనా వేసివట్లు నాలుగవ ప్రణాళికలో ఉన్నట్లు చెప్పారు, కనీసం 100 రూపాయలు టోకన్ గ్రాంటుగా గ్రాంటుచేసి అమలవరచడానికి ఏర్పాటుచేస్తే అక్కడ రైతాంగానికి కాలవ తప్పకుండా వస్తుందనే ధైర్యం కల్పించినవారవుతారని మనవిచేసుకుంటున్నాను, విద్యగురించి చాలాకోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాం. చాలా అవసరమే. చాలా కాలేజీలు కూడా ఏర్పాటు చేస్తామని బడ్జెటులో చెప్పినారు వారికి ధన్యవాదాలు విద్యగురించి ముఖ్యంగా కడప జిల్లాకు స్కూలు బిల్డింగుకు గ్రాంటు యిచ్చారు. అది తక్కువని ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారికికూడా తెలుసును. స్కూలు బిల్డింగుకి యిచ్చినడబ్బు అన్ని జిల్లాలకంటే చాల తక్కువగా ఉందని గుర్తుకు తెస్తున్నాను. ఎన్నో స్కూలు చిన్నచిన్న కొట్లలో పెట్టాకుంటున్నారు. అవన్నీ కొంచెం కొన్ని రూములయినా

కట్టించుకొనడానికి ఈ సంవత్సరం కడప జిల్లాకు బిలింగు గ్రాంటు యివ్వాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను. అందులో స్కాలర్‌షిప్పుగురించి 25 వేలు యిస్తే ఏమాత్రం చాలదు. మా జిల్లాలో 25 వేలు స్కాలర్‌షిప్పు చాల తక్కువ మందికే వస్తాయి. స్కాలర్‌షిప్పుగురించి చెప్పాలంటే పోయిన మార్చిలోనే allot అయి ఉంటుంది. ఇప్పుడు మార్చివరకు రావడంలేదు అని చాలా రోజులు చెప్తుంటున్నాము. స్కాలర్‌షిప్పు విషయమేకాదు బడ్జెటులో కేటాయించిన డబ్బు నీటిపారుదలకుగాని బిగతా ఏ విషయానికీకూడా మరల సంవత్సరంవరకు జిల్లా పరిషత్తుకుగాని అక్కడ స్థానికంగా ఉండే డిపార్టుమెంటుకుగాని డబ్బుమాత్రం రావడం లేదు. గోబిన్దస్వామియ్యారు. వారికి అయిదు లక్షలో, ఏదిలక్షలో యిస్తాం అంటున్నారు. పేషెంట్లపైన చెబుతాం వస్తుంది, వస్తుంది, వస్తుంది అని చెబుతాం కాని allot అయినది జిల్లాకు రావడంలేదు. చాలా విచిత్రంగా ఉంటుంది. కాబట్టి నేను మనవి చేసుకునేది కేటాయించిన డబ్బు ఎవరికి కేటాయిస్తారో వారికి తొందరగా అందజేస్తే సద్వినియోగం చేసినట్లుగా ఉంటుందని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఆరోగ్యం గురించి చెప్పారు. పులివెందుల తాలూకాలో family planning చేయాలంటున్నారు అది చాలా అవసరమే. అక్కడ ఒక lady doctor ఉంటే sterilization కు సదుపాయంగా ఉంటుంది. కాని అక్కడ లేదీ డాక్టరు సదుపాయాలు లేవు. కాబట్టి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లోనైనా సరే లేదీ డాక్టరునైనా వేస్తే కొంచెం అమలుపరచడానికి వీలుగా ఉంటుందని మనవి చేసుకుంటున్నాను. వరదలగురించి ప్రత్యేకంగా డబ్బు కేటాయించారు. సంతోషం తలవని తలంపుగా మాకు వర్షం లేకపోయినప్పటికీ ఎక్కడనో వర్షంకురిసి పెన్న నది వస్తుంది. పెన్న నదివల్ల మేజరు సంచాయతి చెన్నారు అనే గ్రామం రెండు సంవత్సరాలలో ముప్పవేల రైతుల ప్రమాదం ఉంది. కడప జిల్లాలో వరద నివారణ చేయడానికి చెన్నూరుకి రక్షణ కలిగించడానికి కట్టకట్టాలి. దానినిగురించి కొంత డబ్బు కేటాయించాలని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

సంచాయతీరాజ్యముతో ముందుకు పోతున్నాము అని చెబుతున్నాము. సర్ పంచ్ లందరికీ సర్పార్టి వేస్తామని ఈ మధ్య అంటున్నారు. సర్ పంచ్ జీతములేని కొలువు ఇంత ప్రభుత్వము ఉంది. ఎంతో డబ్బు వసూలుకాకుండా ఉంది. ఎంతో డబ్బు తిర్చి పెట్టుకొని గౌరవముగా వుంటుందని సర్పంచ్ లు అవుతారు. వారికి గ్రూపు అసిస్టెంట్లను వేస్తామని చెబుతున్నారు. సర్పంచ్ లు డబ్బు తినివుంటే సర్పార్టి వేయవలసినదే. వారినుంచి డబ్బు రాబట్టవలసినదే. కాని వారు ఏదో గ్రామములోవున్న ఇబ్బందులవల్ల వసూలు చేయలేకపోతే 4, 5 వేల పన్నులు రావాలన్నప్పుడు సర్పంచ్ వేస్తాము అంటే అంత బాగాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. పన్నులు వసూలు చేసేదానికి గ్రూపు అసిస్టెంట్లు వుంటారు. అప్పుడు ఆ పనిచేస్తే బాగుంటుంది అనుకొంటాను. ఇక జిల్లాలలో సెలక్షను కమిటీలు వేస్తాము అని అన్నారు. ఇద్దరు వుండాలా, ముగ్గురు ఉండాలా అని వ్రాశాము. ఒకసారి నేను call attention notice ఇస్తే అది reject అయి వచ్చింది. ఈ సెలక్షను కమిటీ ఏవిధంగా వుండాలనేది ఇంతవరకు మాకు రాలేదు. వేసిన జిల్లాలలో ఏమిచేయాలో ఆర్డము కావడములేదు. ఈ కమిటీలో సమితి ప్రెసిడెంట్లను వేయవలసినదే. ముగ్గురుని వేస్తారని మూలముగా

తెలిసినది. M. L. A గాని M. L. C. గాని ఒక సభ్యుడువుంటే బాగుంటుందని నా సలహా.

పరిశ్రమలనుగురించి చెప్పాలని అనుకుంటే జిల్లాజిల్లాకు ఇవ్వము అని నిన్ననే మంత్రిగారు చెప్పారు జిల్లాజిల్లాకు కావాలని కాదు. కడప జిల్లాలో రాతినిర బాగా దొరుకుతోంది అని అందరికీ తెలుసు అక్కడ ఒక పరిశ్రమను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను లిపోఫర్ ఇండస్ట్రీ వేంపల్లిలో ఏర్పాటు చేస్తామని బడ్జెటులో కేటాయించారు 2 సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతోంది కాని ఆ ఇండస్ట్రీ ప్రారంభించడానికి తగిన ఏర్పాటు చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇతర రవాణా సౌకర్యాలు చాల అద్వాన్న స్థితిలో వున్నవి. తిరుపతికి plane service ఏర్పాటు చేయడానికి సూచన వున్నట్లు వుంది కడపలో విమానము దిగడానికి ఏర్పాటువుంటే అక్కడ దిగి ఇటు చిత్తూరు పోవడానికి వీలుగా వుంటుంది. ముఖ్యముగా బెజవాడకు plane service వుండాలని మనవిచేస్తూవిరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) — అధ్యక్ష. ఆరికకాభామంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటు ప్రసంగము పరస్పర విరుద్ధమైన భావాలతో వున్నదని మనవిచేయవలసి వుంది. తెలుగు ఉపన్యాసముకాపి 7వ పేజీచూస్తే అన్నిపద్ధులమీద 1960-61 నుంచి 1965-66 కి ఎంతకాతము ఖర్చుపెరిగినది లెక్కలుచూపించి వున్నారు. 1960-61 కంటే 1965-66లో నూటికి 90 వంతులు ఖర్చుపెరిగినవని శలవిచ్చారు బాగానేవుంది. హరిజనులు, గిరిజనులు, తదితర వెనుకబడ్డ తరగతులగురించి పరిశీలిస్తే నూటికి 20వంతులు మాత్రమే ఖర్చు అదనముగా కన్పిస్తున్నది. 90 అనేదానిలో సగముకాని, మూడవవంతుకాని, నాలుగవవంతుకాని అది అందులోలేకపోయింది. హరిజనులు, గిరిజనులు, తదితర వెనుకబడిన తరగతులవారు సమాజములో నూటికి 80 మంది వున్నారనేది నగ్నసత్యము. హరిజనులు, గిరిజనులు, తదితర వెనుకబడ్డ తరగతుల వారిని మొత్తముగాచూస్తే నూటికి 20వంతులు మాత్రమే ఖర్చుపెరిగింది హరిజనులను గిరిజనులను మినహాయించి తదితర వెనుకబడ్డ తరగతులవారిని చూస్తే ప్రభుత్వము సీతకన్నేకాకుండా వారి సాంఘికాభివృద్ధికి పూర్తిగా వ్యతిరేకముగా వున్నదనేది మనకు స్పష్టము బడ్జెటు ఎస్టిమేషన్ 51వ పేజీలో 1964-65 లో allotment for scholarships for other backward class అనిచెప్పి 14 లక్షల 40 వేల రూపాయలు చూపించారు కాని, revised estimates లో 11 లక్షల 64 వేల 900కు దిగజారింది అంటే 2 లక్షల చిల్లరవరకు వివియోగపరచకుండా వుంచుకోవలసిన అగత్యము ఎందుకుకలిగినది? ప్రత్యేకముగా హరిజనులపట్ల, గిరిజనులపట్ల శాసన బద్ధముగా వున్న కొన్ని ఆదేశాలను అతిక్రమించడానికి వీలులేకనో, మరేకారణము వల్లనో కొన్నిసౌకర్యాలు ఇవ్వమువున్నా, లేకపోయినా చూపించక తప్పనిసరి అవుతోంది. కాని వెనుకబడ్డ తరగతులవారి విషయమువచ్చేసరికి వున్నదంతా సమూలముగా రద్దుచేయాలనేది ప్రభుత్వ దృక్పథమని ఇటీవల జరిగిన సంఘటనలవల్ల విశదమౌతోంది. చాలకాలమునుంచి వున్నకొద్దిపాటి సౌకర్యాలు స్కూల్స్, రిజర్వేషన్స్, reservation of posts in services గ్రాన్స్, seats in colleges

కాని వుంటున్న కొద్దిపాటి సదుపాయాలు రాజ్యాంగవట్టములో 341 సూత్రములో చెప్పిన social and educational concessions for backward classes అనే నిర్వచనాన్ని అధిగమించి, తృప్తీకరించి, తిరస్కరించి దాన్ని రద్దుచేసి, backward classes జాబితాలు అన్నీ గంగలోకలిపి economic criteria ఒక్కటే backward classes నిర్వచనమనే ఒకక్రొత్త ప్రాతిపదిక తెచ్చినారు. 3 కోట్ల 50 లక్షలు జనాభా వున్న ఆంధ్రదేశములో 1 కోటి 14 లక్షలుపైగా backward classes వారు వున్నారు ఈనాడు వీరందరిని త్రిశంకు స్వరములో పెట్టి ఆర్థికప్రతిపత్తే వెనుకపడిన తరగతుల నిర్వచనముగా వుంటుందని జి.ఓ. 301 ని గతమార్చిలో జారీచేసి, వారికివున్న సౌకర్యాలు రద్దుచేసి వారు అలోచనా అని అందోళనపడుతూ వుంటే, హైకోర్టులో రిట్స్ వేస్తూవుంటే backward classes criteria గురించి పునరాలోచన చేయడానికి కాబి నెట్ సబ్ కమిటీని వేశామనే ఒకనిరయముచేసి, ఈరోజున బడ్జెటు ప్రసంగంలో దాన్నిగురించి కొంచెంకూడ ప్రసంగించకపోవడము శ్రద్ధవుండదమనే కాబి నెట్ సబ్ కమిటీని వేశామని చెప్పవచ్చు—ఇది ఎలావుందంటే బంగారం కంట్రోల్ పెట్టి, వారిఉద్యోగాలు ఊడగొట్టి, వారు పస్తులు పడివుండబట్టి, వారు ఆత్మహత్యలకు గురికావడంవల్ల, అందోళనచేస్తే—ఈనాడు కావలసినట్టే loans ఇస్తాము, భత్యము ఇస్తాము దరఖాస్తుపెట్టుకోండి అని అన్నారు. ఉన్నబ్రతుకును ఊడగొట్టి ఏమిటి ఈ అన్యాయము అంటే వారినిగురించి అలోచన చేయడానికి ఒక కమిటీని వేశామని చెప్పే విధానము ఒక క్రుత్రిమమైన, కుటిలమైన విధానము అని మాత్రమే నేను చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను నేను బాధపడేది ఈనాడు ఆర్థికమంత్రిగా వున్న చెన్నారెడ్డిగారు సుమారు 15 సంవత్సరాలు All India Backward Classes Federation working committee member. వారివల్ల అయినా దీనికి రక్షణజరుగుతుందని ఆశించాము. కాని వారిచేతులలోకూడ ఏమాత్రము రక్షణ జరగలేదుసరికదా.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

పున్నదికూడ ఇంకా అధ్యాన్నపరిస్థితికి దిగజారింది అని చెప్పవలసివుంటుంది. ఇక Education Department allotments చూద్దాము. 'పేజీ 191 లో వుంది' Primary Schools గురించి 1964-65 లో revised estimates 99 లక్షలుంటే 1965-66లో 81 లక్షలకు దిగజారింది అంటే ప్రాథమిక విద్యావిధానములో ప్రభుత్వ విధానము స్పష్టమవుతోంది. Primary Education కి ఎంతవరకయితే దెబ్బకొడు తారో అది నూటికి 90 వంతులుగావున్న హరిజనులు, గిరిజనులు తదితర వెనుకపడ తరగతుల పిల్లలకే తీవ్రనష్టము, కష్టము జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. వారియొక్క సాంఘిక, విద్యాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకము కల్పించాలని చేసినపన్నుగడగా ఇది కనిపిస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను

ఇక, చెప్పాలంటే చిల్డ్రెన్స్ ఎడ్యుకేషన్ గురించి మనవిచేయాలంటే చాలా విషయాలు వున్నవి. వ్యవధి కొద్దిగా పున్నది కనుక వివరంగా సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిమాండ్ వచ్చినప్పుడు చెబుతాను. ప్రస్తుతం ఒక్క విషయం మాత్రం చెబుతాను. బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ అంటేనే స్కాలర్ షిప్ ఇవ్వాలా లేక మిగిలినవారిలో పేదవారుగా వున్నవారికి ఇవ్వాలా అనే విషయం గురించి ఈనాడు అధికారంలో వున్నవారు

ఎక్కువగా వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. పున్న యధార్థాన్ని కప్పిపుచ్చటానికి కుటిలమైన, కుత్రిమమైన ప్రచారం చేస్తున్నారని నేను చెప్పవలసివస్తున్నది సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు ప్రత్యేకంగా హరిజనులు, గిరిజనులు, తదితర బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ యొక్క అవసరాలను పరిశీలిస్తున్నది కాబట్టి డి. పి. ఐ డిపార్టుమెంటు ఎడ్యూన్స్ డ్ క్లాస్ యొక్క పేదవారి సమస్యను పరిశీలించటానికి నిర్ణయం తీసుకొన్న సంగతి తమకు తెలియదని కాదు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు యొక్క గ్రాంట్స్ పరిశీలిస్తే 1964-65 లో రివైజ్డ్ గ్రాంట్ క్రింద 34 లక్షల 47 వేల 300 రూపాయలు మరియు పెడికే 65-66 లో దీనిని 39 లక్షల 33 వేల 500 రూపాయలకు పెంచారు. ఈనాడు ఎడ్యూన్స్ డ్ కమ్యూనిటీ యొక్క జనాభా తీసుకొంటే 20 పర్సెంటు హరిజనులు, గిరిజనులు, బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ యొక్క జనాభా తీసుకొంటే 80 పర్సెంటు దానిలో ప్రత్యేకంగా బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ జనాభా లెక్క తీసుకొంటే 45 పర్సెంటుమంది వున్నారు 45 పర్సెంటు మంది పున్నవారి స్కూలర్ షిప్ ను దిగజార్చటం, సంఘంలో 20 పర్సెంటు పున్నవారి పేదవారికోసం 34 లక్షల 47 వేల పున్నదానిని 39 లక్షల 33 వేలకు పెంచారు. ఇది పెంచారని నాకు బాధ లేదు. ఇంకో రెండు కోట్లు పెంచినా సంతోషిస్తా, కాని తరతరాలుగా రెక్కలు విరుచుకొని, దొక్కలు మాడ్చుకొని విద్యాగంధంవంటి ఏలాంటి వాసన లేని వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇతరులతోపాటు మెరిట్ మీద పోటీ వేసి ప్రతిభ చూపిస్తేనే సహాయం చేస్తామని లేకపోతే చేయటానికి వీలులేదని చెప్పటం అది కావాలని వారిని శాశ్వతంగా బానిసలుగా త్రొక్కిపెట్టటానికి రాజకీయ కుటిల రాజనీతి తప్ప మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను దీనినిగురించి అధిక మంత్రిగారు పునరాలోచించాలని కోరుతున్నాను. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ వేళామని చెబితే అది 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరివరకు ఆలోచిస్తూనే వుంటుందా? అట్లాగే అయితే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అదర్ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసును అట్లా చేస్తాం, ఇట్లా చేస్తాం అని వ్రాసిన ప్రాతలు గంగలో కలిపి వారిని సమూలంగా బానిసలుగా త్రొక్కిపెట్టటానికే త్రోవదీస్తే దానివల్ల విపరీత పరిణామాలు కలుతాయని మనవి చేస్తున్నాను

ఇక ఆర్థిక విషయాలను గురించి మాట్లాడుతూ మంత్రిగారు పరస్పర విరుద్ధాలతో కూడిన భావాలని వెల్లడించారు "The general economic condition of the State was normal throughout the year 1965 although the economic optimism generated was offset by the rise in prices in the last quarter."

ఈ వాక్యం ఎంత పరస్పర విరుద్ధంగా వుందో ఆలోచించండి. జనరల్ గా బాగానే వుంది కాని అఖరులో చెడిపోయిందంటే కొంచెం చెడిపోయిందని అన్నారు. అఖరులో చెడిపోయిందంటే కొంచెం చెడిపోయిందా లేక పునాదులకల్లా చెడిపోయిందా అని. అంతేకాదు, మరోదోట వుండే సిక్యుయేషన్ గురించి చెబుతూ "The country has just passed through an anxious period of food shortages and rising prices of important food articles." అని అన్నారు. విన్నగక మొన్న అహార శాఖ మంత్రి బలరామిరెడ్డిగారు హైదరాబాదులో అహారసమస్యకు సంబంధించి క్లిష్ట పరిస్థితి, విషమ పరిస్థితి రావటానికి కారణం వ్యాపారుల యొక్క దొంగతనమే అన్న

నేటుమెంటు ఇచ్చారు. వారి నేటుమెంటు సమ్మతమా, లేక ఆర్థికమంత్రిగారు ఏమే
పరవాలేదు, అంతా దాటిపోయిందని చెప్పినదానిని నమ్మటమా? దాటిపోయిందంటే
హైదరాబాదులో గోధుమలు, బియ్యం దొరకటంలేదు హోటళ్ళకు వెడితే 100 టికెట్స్
అయినా దొరుకుతున్నాయి కాఫీహోటళ్ళలో మూడు పీకేల పూటీలు కావాలన్నా
ఇస్తున్నారు కాని దుకాణాలలో గోధుమలు కాని, బియ్యం కాని దొరకవు.
గవర్నమెంటుయొక్క తప్పుడు విధానంవల్ల తెలివితక్కువ పాలసీవల్ల ఆర్థిక
యల్గా కల్పించబడినది ఈ ఆహారసమస్య నిజంగా ఆహారసమస్య ఉంటే బస్తాకు
వేయి రూపాయలు ఇచ్చినా బియ్యం దొరకటానికి పీటలేదు రెండు ముడుగుల
బంగారం ఇచ్చినా గోధుమలు దొరకటండాపోయేవి. అలా కాదు, కర్షణలో వెళ్ళినా
హోటళ్ళలో రెండుపీకేలు పూటీలు కావాలన్నా ఇస్తున్నాడు బస్తాలో పిండి
దొరకదు, కనుక ఇది క్రుత్రిమమైన, కబటమైన కల్పితమైన సమస్య, ప్రతిష్ట
తన తప్పుడు విధానముతో తెచ్చిపెట్టిన పరిస్థితి తప్పు నిజంగా కలిగిన
పరిస్థితి కాదని మనవిచేస్తున్నాను భరణ పరిస్థితి గురించి చెబుతూ
మంత్రిగారు "The increase in prices has been due to several factors insti-
tutional and economical" అని అన్నారు యుక్తియుక్తంగా రాజకీయ చతురత
చూపించటానికి ప్రయత్నించినట్లు వారికి తెలుసు, మనకూ తెలుసు. అంతేకాదు,
లాల్ బహదూర్ గారికి, కృష్ణమాచారిగారికి, సుబ్రహ్మణ్యంగారికి అందరికూ ఆ
విషయం తెలుసు గవర్నమెంటు పెటుతున్న కంట్రోల్ వల్ల హోల్డింగ్ వచ్చిందా,
లేక హోల్డింగ్ రావటంవల్ల కంట్రోల్ పెట్టారా అనేది పరిశీలించవలసిందిగా
కోరుతున్నాను షుగర్ విషయమే తీసుకొంటే కంట్రోలు రాకముందు ఏ గ్రామానికి
వెళ్ళినా శేరు కావాలంటే పీకే తీసుకోమని అనేవారు కంట్రోలు పెట్టిన తరువాత
కంటికి కన్పించకపోయింది 120 పై ఒక దొరకేది 350 పై ఒక కూడా
దొరకడంలేదు. అసలు బ్లాక్ మార్కెటు చేస్తున్నది వ్యాపారులు కాదు, ప్రభుత్వం.
బహిరంగమైన బ్లాక్ మార్కెటు, లంచగొండితనం ప్రభుత్వం చేస్తున్నది ఏ షుగర్
డీలర్ లైసెన్స్ కావాలన్నా, ఏ బియ్యం అమ్మే వ్యాపారస్తుడు లైసెన్స్ కావాలను
కొన్నా తహసీల్దారుకు కాని, టి. ఎస్ ఓ. కు కాని, డి. ఎస్ ఓ కు కాని దరఖాస్తు
పెడితే 100 రూపాయల స్కూల్ సేవింగ్ సర్టిఫికేట్ కాని దరఖాస్తుకు జతపరచి
పంపాలి. ఇది అబద్ధమని ఏ మంత్రి అయినా చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. ఇదిచెప్ప
కుండా లంచం తీసుకోవటం కాదా అని అడుగుతున్నాను తెలం అది ఒక్కటే కాదు
దరఖాస్తుకు 100 రూపాయల స్కూల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేట్ తోపాటు దానిని దాఖలు
చేసేటప్పుడు ముందుగా వరండాలో వున్న బంట్రోతుకు దణం పెట్టాలి, తరువాత
లోపల తహసీల్దారుకు దణం పెట్టాలి. అదికూడా డైరెక్ట్ గా పెట్టటానికి వీలులేదు.
ఏ అమ్మగారిద్వారానో పెట్టాలి. ఇన్ని దణాలు పెడితే కాని లైసెన్స్ రాదు. దీనికి
300 నుండి 500 రూపాయల వరకు ఖర్చు చేయాలి ఇన్ని ఖర్చులు చేస్తూ
కంట్రోలు లేకుండా అమ్మాలంటే ఆ వ్యాపారస్తుడు కంటికి కనబడతాడో లేక చంద్ర
మండలానికి వెడతాడో ఇలాంటి విధానంవల్ల బ్లాక్ మార్కెటు, లంచగొండితనం
ఎక్కువవుతున్నది.

అధ్యక్ష, ఈనాటికంటే గతయుద్ధానంతరం మనభారతదేశం యావత్తుకూడ తీవ్రమైన ఆహారకొరతకు గురిఅయినది. అనేకకష్టాలకు గురిఅయినది ఆనాడు కంట్రోల్సువల్ల ప్రజలుపడినబాధలు చెప్పడానికి అలవికాదు అటువంటి పరిస్థితి మొట్టమొదట మద్రాసురాష్ట్రంలో 1952 వ సంవత్సరంలో రాజాజీ కంట్రోల్సు తీసివేసినతరువాత 1953 వ సం॥లో స్వర్ణీయ కిద్నాయిగారు కేంద్రంలో కంట్రోలు రద్దుచేసినతరువాత ఆహారప్రజారాలు విరివిగా తక్కువధరకు దొరికాయా, ప్రజలు చచ్చిపోయినారా అని అడుగుతున్నాను ఆరోజుకంటే ఈరోజు ఆహారఉత్పత్తి ఎక్కువఅయినదా తక్కువఅయినదా అని అడుగుతున్నాను అనవసరంగా కంట్రోలు పెట్టి అత్తగారి పెత్తనంగా ప్రతిది కంట్రోలుచేసినారు. ఈ షుగర్ కంట్రోలు విషయమై 25 రిట్ పిటిషన్లు దాఖలైఉన్నాయట ఈ షుగర్ పంపకం హోల్ సేల్ మర్చంట్సుద్వారా జరిపిస్తున్న ప్రభుత్వం అకస్మాత్తుగా ఓవర్ నైట్, ఏమంత్రికి కలవచ్చినదో తెలియదుకాని తెల్లవారేచి ఇక హైదరాబాదు సెంట్రల్ కోఆపరేటివ్ స్టోర్సు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలి, మరిఎవరికి అధికారంలేదు అన్నారు ఈ కోఆపరేషన్ లో ఆపరేషన్ సక్సెస్ఫుల్ గా సాగించింది. లేనిపోని అత్తగారి పెత్తనంపెట్టి పాధారణంగా ఎవరు బ్రతుకుతున్న బ్రతుకులు వారిని బ్రతకనివ్వకుండా నిర్బంధంపెట్టి ప్రతిబంధకాలు కల్పించి ఆహారకొరత వచ్చిందని, అన్యాయం అయిపోయిందని అంటే, ఇది సిగుమాలినపని అంటారా, కాదంటారా, తమరు సెలవివ్వండి. 17 సం॥రాలు దేశాన్ని స్వతంత్రంగా పరిపాలించిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సుమారుగా 17 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ప్రానింగు అనేపేరుతో, సోషలిజమ్ అనేపేరుతో ఈనాడు ప్రజలకు అప్పజెప్పినది శోష. అధికారంలో ఉన్నవారికి మిగిలిపోయినది ఇజమ్. ఇది ఈ సోషలిజమ్ యొక్క పరిణామం ప్రజలకు ఈనాడు శోషే అప్పజెప్పారతప్ప వారికి వచ్చినటువంటి ఫలితం ఏమిలేదు

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — సిగుఅనేపదం మంచిదికాదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న — విత్ డ్రా చేసుకోవడానికి నాకేమీ ఆక్షేపణలేదు సర్. తప్పకుండా అది తప్పఅయితే విత్ డ్రా చేసుకుంటున్నాను. కాని సిగుమాలినతనం అనేది పార్లమెంటరీ భాషకాదంటే దానికి ఏపేరుపెట్టాలో తమరు సెలవిస్తే నేను ఆపేరు పెడతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — ఇక ఏదైనా అనవచ్చు. సిగుఅంటే షేమ్ అన్నమాట.

శ్రీ జి. లచ్చన్న — అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఇంత ఘోరం మరొక దేశంలో జరిగితే ప్రజలు సహించేదానికి వీలులేదు. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజల సహనభావం అయితేనేమి. ఉదారతవల్ల నైతేనేమి, ఈవిధానాలు తప్పుడుపద్ధతులు పొగిస్తున్నారు. కావాలని ఈనాడు దేశంలో ఈపెర్మిట్, కంట్రోల్ లైసెన్సు రాజ్ నడిపిస్తున్నారు. ఈనాటి అరాచకాలకి, అధిక ధరలకి కారణంఏమిటి. అదనపుపన్నులు వేస్తే ధరలు ఎలాపెరగకుండా ఉంటాయి ఒక వస్తువుమీద పన్నువేస్తే ఆవస్తువుధర పెరుగుతుందా తరుగుతుందా రూపాయికి 2 దమ్మిడీలు అనుకుంటాను కిరసనూనెమీద

ఎక్స్‌పెక్ట్ డ్యూటీ వేస్తే రూపాయికి రూపాయి పెరిగింది కిరోసిన్‌ధర. అది కామన్ మెన్ యొక్క కమొడిటీ ఇది ఎవరుపెంచారు. గవర్నమెంటు పెంచలేదని చెప్పగలరా? దుర్భరమైన అదనపు పన్నులవల్ల ధరలు పెరుగుతూఉంటే ఈరోజున బడ్జెటు స్పీచ్‌లో మేము పన్నులు ఏమివేయడంలేదనే భావం సృష్టించడానికి ప్రయత్నంచేస్తున్నారు. పత్రికలలోచూసి నేనూ మొదట చాల సంతోషపడ్డాను, పన్నులుఏమీలేవని. తీరా చూస్తే అన్నిపన్నులే. పన్నులులేకుండా ఇప్పుడు పేల్చుటాక్సు పెంచాలి అని అంటున్నారు. పేల్చుటాక్సు తిరిగి బెల్లంమీద లేక చెరుకుమీద పేస్తారేమో తెలియదు. అదనపు శిస్తుచట్టం అమలులోకి వచ్చినతరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒకప్రాంతంలో ఎక్కువశిస్తు ఒకప్రాంతంలో తక్కువశిస్తు ఎట్లాఉండిపోయినదో నాకు అర్థంకాలేదు. తెలంగాణాలో ఎక్కువరేట్లున్నాయి కాబట్టి అవి ఎక్కువరేట్లు ప్లేటు అంతా వేస్తామంటే అది అన్యాయం. తగ్గించాలికాని ఎక్కువరేట్లు ఉన్నాయికాబట్టి మిగతావాళ్ళకు ఎక్కువ చేస్తామని అంటే అది తుగ్లక్ ప్రభుత్వంకాదా? లేకపోతే దీనికి ఏమన్నా ఆలోచన ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను అదనపుశిస్తు చట్టంప్రకారం అన్నిరకాల భూములను 4 రకాలుగా విడదీశారు చెరుకుపంట పండించే భూములకు ఒకరేటుఅన్నారు. 2వంటలు పండించేవాటికి ఒకరేట్లున్నారు ఒకవంట పండిస్తే ఒకరేటుఅన్నారు 500 ఎకరాలు దాటితే ఒకరేటు అన్నారు 50 ఎకరాలు లోపుఉంటే ఒకరేటు అన్నారు. 2 వేల ఎకరాలకు ఒకరేటు అన్నారు ఇట్లా 4 రకాలుగాచేసి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ భూములను 4 భాగాలుచేసి 4 శిస్తులు నిర్ణయించారు బోధన్ తాలూకాకు పోయినా మరొక చోటికిపోయినా అక్కడ ఎక్కువశిస్తులు వేస్తూ ఉంటే అది దుర్మార్గం. అన్యాయం. కిరాతుకముతప్ప మరొకటికాదు శిస్తుతగ్గించాలి; పెంచడానికి మీకు అధికారంలేదు. పెంచాము సరిపోతుంది అని మీరు అనుకుంటున్నారేమోకాని సాగదు ఎల్లకాలం అన్నిరోజులు తిన్న రాబందుకు ఒకరోజు గాలివానవస్తుంది చెప్పిరాదు గాలివాన చెప్పకుండావస్తుంది అందువల్ల ఇది అసవ్యమైన విషయం. అదనపు శిస్తులు ఉంటే తగ్గించాలికాని పెంచరాదు ఈరోజున 1500 పిటిషనులున్నాయి కోర్టులో వాటిమీద ఆర్యమెంటు జరగలేదు ఎక్కేలకు కొంటరు దాఖలు చేయడానికి 1½ వట్టింది. ఈ కేసులు నేడో రేపో విచారణకు రాబోతున్నాయి. నిజంగా ప్రజాస్వామం మీద విశ్వాసం ఉంటే లీగల్ ఏస్ పెట్టు విడిచిపెట్టి నైతికంగా ఉన్న బాధ్యతను చూచుకుంటే మంచిది. ప్రభుత్వం చేసినటువంటి శాసనాన్ని ప్రజలు చాలెంజిచేసి కోర్టుకు వెళ్ళి నప్పుడు దానిని పరిష్కారం చేసుకొని మనం నడవడం ప్రజాస్వామికం. అది ప్రజా స్వామికమీద విశ్వాసం ఉన్న ప్రభుత్వంయొక్క కనీస కర్తవ్యం సాగినచోట సాగిపోసింది, లేనిచోట మనకేమి అక్కరలేదనే రీతిగా వ్యవహరించడం మంచిదికాదు. ఈనాడు అర్థిక, ఆహార విధానాలలో ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న పద్ధతి మంచిదికాదు. శిస్తులు తగ్గించాలి ధరలు ఎట్లా తగ్గుతాయి అని మీరు అడగవచ్చు. శిస్తులు తగ్గించకుండా, పెర్మిట్లు, లైసెన్సులు కంట్రోల్స్ రద్దుచేయకుండా దేశంలో ధరలు స్థిరత్వానికి వస్తాయని అనుకోవడం భ్రమ, అది ఉత్త మోసం. ఆత్మవంచన తప్ప ఇంకొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను అదనపు శిస్తులు తగ్గించాలి. కంట్రోల్స్ రద్దుచేయాలి, ధరలు తగ్గించాలి. ఈ అదనపు ధరలు తగ్గించి, దేశంలో ధరలు ఒక స్థాయికి రావాలని అంటే మొట్టమొదట చేయవలసిన పని (1) ప్లేటు ప్రీడింగ్.

కార్పొరేషను బే ఆఫ్ బెంగాలుకు పంపించి, ప్లానింగు కమిషనును ఆరేబియా సముద్రానికి పంపిస్తే తప్ప ఈ దేశానికి ముక్తి లేదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ ప్లానింగు కమిషను అనేదానిని గురించి నేను ఎందుకు ఇట్లా మాట్లాడుతున్నాను అనేది కొంచెం తమకు కష్టంగా కనబడవచ్చు. తమకు తెలుసును. క్రిమినాలయణ అగర్ వార్ లాంటి మహానుభావులు ఆహారం అధికంగా ఉత్పత్తి కావాలంటే పొలాల గట్లను కొట్టేయమని ప్లానింగు కమిషను మెంబరుగా చెప్పినట్లు మనకందరకు తెలుసును. ఇట్లాంటి ప్రబుద్ధులు, సందిత పుత్రులు పాకశాస్త్రం చదివి వంట చేసినటువంటి మహానుభావులు అందరు ప్లానింగు కమిషనులో ఉన్నారు వారు ఏమి చేస్తున్నారు? ఏ పల్లెలో నీళ్ళకు ఎన్నీ అడుగులు తవ్వాలి అని ప్లానింగు కమిషనును నిర్ణయించ ముంటారు. ఇంతకన్న దౌర్భాగ్యం ఇంకొకటి లేదు 14 సంవత్సరాల పాలనలో, ప్లానింగు పేరుతో, సోషలిజమ్ పేరులో 17 వేల కోట్లు ఖర్చుపెట్టి మంచినీళ్ళు లేవు ఈ నాడు, దేశంలో తిండి లేదు అంటున్నారు ఇది అవభ్రంశం అయినట్టిపని సిగ్గు మాలిన పని అంటే తమరు ఒప్పుకోరు కాబట్టి అవభ్రంశం అయినటువంటి పని కాని మరొకటి కాదని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను ఎవరి తాతగారి సొత్తు ఇది. ఈనాడు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఈ రోజు మంచినీళ్ళు లేవని చెబుతున్నారు, తిండి లేదని చెబుతున్నారు ఇంతకంటే ఘోరమైన అన్యాయం మరొకటి లేదని మనవిచేస్తున్నాను ఇక ఉద్యోగస్థుల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని లెక్కలు ఇచ్చారు రెండవ భాగం ఉపయోగమా కాదా తెలియ కుండా లెక్కలిస్తారు ఎన్నివేలమందికి ఉద్యోగం ఇచ్చారో లెక్క చెప్పారు. కాని ఎన్నివేల మంది ఉద్యోగాలు లేవనిపేరు రిజిస్టరు చేసుకున్నారో లెక్క చెప్పరు ఎందుకు చెప్పలేదో, మరచిపోయినారో లేకపోతే మంచిది కాదని మానుకున్నారో తెలియదు లెక్క తెలిస్తే కాని మేమేమీ అభిప్రాయం చెప్పడానికి వీలులేదు. అందు వేత దయచేసి సమాధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను బడ్జెటు ఉపన్యాసంలోని 4 వ పేజీలో ఇలా ఉంది. ఉద్యోగ పరిస్థితి నిరుద్యోగ పరిస్థితి కొంతవరకు మెరుగు పడియని చెప్పవచ్చు ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాల ద్వారా 375.77 మందికి ఈ సంవత్సరం లభించినై క్రితం సంవత్సరంలో 28.53కి మందికి దొరికినై ” అయితే క్రితం సంవత్సరం ఎంత మంది రిజిస్టరు చేసుకున్నారు? ఈ ఏడాదిలో నిరుద్యోగ సమస్య ఎంత పెర్రెసెంటేజ్ పెరిగిందో దయచేసి నెలవిస్తారా? ఆ విధంగా నెలవిస్తే పోముయొక్క ప్రభావం అంతా కూడా బయట పడుతుంది, ఆ లెక్కలు చెప్పడం ఖాళీ ఆనందమని మనవిచేస్తున్నాను. 3 వ పంచవర్ ప్రణాళిక గురించి, విద్య విషయమై ఛేను ఒకటి మనవిచేయాలి. ఇండాక నేను బ్యాకువరు క్లాసెస్ సమస్య మాట్లాడుతున్నప్పుడు ప్రాథమిక విద్యవల్ల ప్రభుత్వం చేస్తున్న శీత కన్ను విషయమై తమకు మనవిచేస్తాను. ఇది చాల ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి 17 ఏండు అయిన తరువాత మన యొక్క విద్యా విధానం స్థాయి పడిపోతున్నదని దిగజారి పోతున్నదని రాజకీయ ప్రతిపక్షాలు చెబుతున్న మాట కాదు. కాంగ్రెస్ అధికార పక్షం అయితే ఛేమి, చివ్వా వేత్తలై తేనేమి. దేశంలో అందరు గోల పెడుతున్నారు అన్ని యూనివర్సిటీలు కూడ అంటున్నాయి. దీనికి కారణం ఏమిటి? ప్రాథమిక విద్యవల్ల ప్రభుత్వం ఉధావనత వహించడంకారణం కాదని ఎవరుకూడ చెప్పడానికి అస్సారంలేదు.

అందువల్ల ప్రత్యేకంగా ఈనాడు ప్రాథమిక మరియు ఈ దేశముయొక్క దుర
దృష్టవశాత్తు పంచాయత్ రాజ్యంలో పంచదార మాదిరిగా కలిపేవారు ఈ కలిపి
వేయడంతో ఉన్నది కాస్త ఊడిపోయింది పనిచేస్తున్న మాస్టరు పంచాయతీరాజ్య
పరిపాలనకు పనికిరాదు వారు రాజకీయాలలో తిరగాలి. తిరగకపోతే వారికి
ట్రాన్సుఫర్ అవుతుంది అటువంటి ఘట్టాలు కావాలంటే, ఎందరి కొలది నిదర్శనాలు
మంత్రిగారికి చూపిస్తాను. అవి విచారణ చేయడానికి సిద్ధం అయితే, అందువల్ల ఈ
నాడు ప్రాథమిక విద్య విధానం పంచాయతీరాజ్ లో ఒక భాగంగా ఉన్నందువల్ల విద్య
సమూలంగా నాశనం అవుతున్నది. మాస్టరు, ఈ రాజకీయ పెత్తందారులు
propoganda చేస్తేనే వారికి promotions గాని ఇతర అవకాశాలుగాని కలుగు
తున్నాయి గాని విద్యా విధానంలో శ్రద్ధ చూపిస్తే వారికి అవకాశాలు లేవు. అందువల్ల
నిజంగా మన సమాజంలో విద్యాభివృద్ధి పొందాలి, దానిస్థాయి పెరగాలి అనే ఉద్దేశం
ప్రభుత్వానికి ఉంటే, వెంటనే ప్రాథమిక విద్యావిధానాన్ని ఈ Local Boards పరి
పాలనలో నుంచి తీసివేసి గవర్నమెంటు పరిపాలనలో పెట్టుకొని దానికి ఇవ్వటంకంటే,
3 రెట్లు అదనంగా grant ఇచ్చి, బడిపంతులు తన బ్రతుకు ఏమీ ఇబ్బందిలేదు. నేను
నలుగురిలో గౌరవంగా బ్రతుకు తున్నాను అనే స్థాయి వారికి కల్పించి నవ్వుదే,
ఈ దేశానికి ముక్తి, మోక్షము ఉంటుంది గాని లేకపోతే లేదని మనవి చేస్తున్నాను.
దాన్ని గురించి మూడు ప్రజాశీకలు పూర్తి అయిన కూడా దీన్ని గురించి విచారణ లేక
పోవడం శోచనీయం. దాన్ని గురించి పునఃపరిశీలన చేసి నల్లవ ప్రజాశీకలోనైనా
దానిని సరిదిద్దవలసిందని నేను ప్రభుత్వానికి వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక
పంచాయతీరాజ్ గురించి, దాని యొక్క సంఘటనలు చాలా చిత్రచివిత్రంగా ఉన్నాయి.
విన్ననే రాజగోపాలనాయుడుగారు ఉదాహరణకు ఒకటి మనవిచేశారు; పోస్టులు
పంచాయతీ సమితి వ్యవహారము మంత్రులు ప్రభుత్వములో ఉన్నటువంటి వారు
ప్రజలకు సర్వధికారాలు ఇచ్చామని చెప్పుతున్నారు. ప్రజలకు మంచి నీకు కావా
లన్నా, రోడ్లు కావలన్నా, వైద్యం కావలన్నా, అన్నీ సమితికే అప్పజెప్పాము.
వారిని అడిగి వుచ్చుకోండి, అంతా మీకే దానము చేసినాము అని చాలా
కబుర్లు చెప్పుడానికి ఇది పనికి వస్తుందేగాని, వారి నమస్కలు పరిష్కరించడానికి
మాత్రం ఇది పనికిరాదు. వారికి ఇచ్చేది ఎత్తి బత్తం. నేను ఇదివరకే మనవి
చేసినట్లు అది అత్తగారి పెత్తనంలాంటిది. ఒక పంచాయతీ సమితికి, First
State Block అయితే, అయిదు సంవత్సరాలకు 12 లక్షల రూపాయలు ఒక్కసారిగా
ఇస్తారు. సుమారు లక్ష 30 వేలు, 40 వేలు జనాభా కలిగి 60, 70, 80
గ్రామాలుగల Block కు పైగా ఇది సర్వ రోగనివారిణి అంటున్నారు.
అటువంటి ఈ సర్వ రోగనివారిణికి ఇచ్చేటటువంటి జ్ఞానం
ఎంత అంటే, అమూడేళ్ళకు 12 లక్షలు అందులో staff కు ముఖ్యవేతనాలు
గ్రామ సేవికులు, లోక సేవికులు వీరందరి జీత భత్యాలకు 4 లక్షల 80 వేలు,
అంటే సుమారు 5 లక్షలు పోతే, 7 లక్షలు మిగులుతుంది. ఈ 7 లక్షలు
అయిదేళ్ళకు ఉంటుందన్నమాట మంచిసీటి సదుపాయం గురించి, 40 వేలు 5 వేల
వత్సరాలలో ఖర్చుపెట్టాలి; 130 వేలు జనాభాకు గాబోలు, రోడ్లు, ఇప్పుడు
ఇక్కడ ప్రభుత్వము వేస్తున్నది మామూలు ఏమెంటూ, తారు రోడ్లు, పంచాయతీరాజ్

వేస్తున్నది Plastic Roads, అంటే బురద రోడ్లు. బురద రోడ్లు వేసేదానికి 5 సంవత్సరాలకు 70 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలి నూటికి 85 మంది పల్లెటూళ్లలో ఉన్నారని అధికార పక్షంవారే మనవిచేస్తున్నారు. కాని పల్లెటూళ్లలో వారికి మంచినీళ్లు కావాలన్నా contribution అంటారు. ఒక School కావాలన్నా contribution అంటారు Contribution కూడదని నేను అనను ఆ principle తప్ప అని కాదు. కాని బస్ట్లో ఎన్నో సిమెంటు రోడ్లు వేస్తున్నాము. Colleges పెడుతున్నాము. వాటికేమీ contribution అడగలేదు. అఖరకు యుద్ధం వచ్చింది కాబట్టి అని పల్లెటూరి పంచాయితీలో ఉన్నటువంటి పాఠశాల construction ఆ గోడలు, అపీ ఆపి వేసింది గాని, ఇక్కడ ఫతేమైదాన్లో ఉన్నటువంటి Stadium construction అగలేదు. అది 40 లక్షల నుంచి 50 లక్షల వరకు పెరిగింది. ఈ విధంగా బస్ట్లో contribution అడగడం మహా పాపం, అది ప్రజాస్వామికానికి విరుద్ధము. కాని పల్లెటూళ్లలో శృశాన మండపం కట్టుకోవాలన్నా contribution ఇవ్వమంటారు. వాడి శృశానానికి కూడా contribution ఇస్తేనేగాని ముక్తిలేదు, మోక్షము లేదు. ఇటువంటి పాక్షికమైన దృక్పథము పంచాయితీ రాజ్యములో పెట్టి ఇది political రాజ్యంగా చేసుకొంటున్నారు. ఇది పంచాయితీ రాజ్ కాదు, ఇది political raj. నావాడైతే అధికారం ఇచ్చేది; దైనందిన జీవితానికి సంబంధించిన అన్నిటికి subsidies, loans ఉన్నాయి. కుమ్మరవానికి loans ఉన్నాయి దానికి సమితికి అధికారము ఉన్నది కాని రెండు దరఖాస్తులకు sanction చేయడానికి వారికి grant ఉండదు దానికొరకు రెండు వందల మంది వారి చుట్టూ ప్రదక్షణ చేస్తూ ఉంటారు. మరి ఎవరికి దొరుకు తుందో ఆ grant ఇచ్చేది ఇద్దరికే. అదికూడా కుమ్మరి సొసైటీ పేరుతో నాలంటి కమ్మరివాడికి దొరుకుతుంది, గాని ఆ అప్పు కుమ్మరివాడికి దొరకదు. ఇదీ జరుగు తున్న పరిస్థితి. ఇది పెద్దలందరికీ తెలుసు. పంచాయితీరాజ్లో మావారుకూడా ఉన్నారు అందువల్ల కొన్ని వివరాలు తెలుసుకొనే అవకాశం కలుగుతున్నది. అటువంటప్పుడు, ఈ విధంగా పంచాయితీరాజ్ అని, ప్రజాస్వామ్యం అని, అధికార మంతా పంచిపెడుతున్నామని, అధికార వికేంద్రీకరణమని అంటే, ఇది వికేంద్రీకరణమో లేక వికారాకారమో నాకు ఏమీ అర్థంకావడంలేదు. ఒక school building కట్టుకోవాలంటే Samithi Standing Committee ఒప్పుకోవాలి సమితి order వేస్తే, జిల్లా పరిషత్తు Standing Committee ఒప్పుకోవాలి, ఇది నూరు రూపాయలు దాటి ఉన్నది. ఇది గవర్నమెంటు ఒప్పుకోవాలి, లేనిదే అమలుపెట్టడానికి పీలులేదని జిల్లా పరిషత్తు ఇంజనీరుగారు సెలవిస్తే, మూడవ పంచవర ప్రణాళికలో proposal వస్తే, ఆరవ ప్రణాళికలో అంతవరకు బ్రతికి ఉంటే, దానికేమైనా sanction వస్తుందేమోగాని ఈ మధ్యలో దానికి అతీ గతీ ఏమీ లేదు. అందువల్ల ఇది వికేంద్రీకరణతో, వికారాకారమో తమరే పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వేల కొలది, కోట్లకొలది రూపాయలు పంచాయితీ రాజ్లో పంచదారలాగా పంచుకొని తింటున్నారు. అందువల్ల దీనిని ఎంత తొందరగా రద్దు చేస్తే అంత త్వరగా దేశానికి ముక్తి అని మాత్రం వేను మనవి చేస్తున్నాను. పైగా, అధికారము ఇవ్వడం కాదు కదా, ఆ ప్రజలను రాజకీయ జానినలుగా చేసి, రాజకీయంగా దోపిడి చేసుకోడానికి తమ పనులు కొనసాగించుకోడానికి తమ రాజకీయ ప్రాబల్యం

పెంచుకోడానికి దానిని సుస్థిరం చేసుకోడానికి జరుగుతున్నటువంటి రాజకీయ కవట నాటకం ఇది గాని మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత estimates గురించి తమరు గమక పరిశీలిస్తే, విన్ననే రాజగోపాల నాయుడుగారు సెలవిచ్చారు. ఉదాహరణకు గత సంవత్సరం 1963-64 లో (Budget Speech page 11) రివిన్యూ ఆదాయం గురించి, మనకు ఆదాయం సుమారుగా 14 కోట్లు, 37 లక్షలు పెరిగిందన్నారు ఈ ఆదాయం మొదటి అంచనా తక్కువ వేశారు అది 135 కోట్లు 86 లక్షలకు వేశారు అది revised దాంట్లో 150 కోట్లు 83 లక్షలు వచ్చిందన్నారు 14 కోట్లు తేడా చూపించారు కాని ఈ తేడా దేనివల్ల వచ్చింది అంటే దానికి ఏదో వడ్డీ, అప్పులు అదీ, ఇదీ వేశారుగాని, భూమిశిస్తులో ఎంత తేడావచ్చిందో చెప్పలేదు అది తెలుసుకొందామని చాలా ఆత్రుతపడినానుగాని అది అందులో లేదు దానిలో తేడాలేదని చెప్పతారా అంటే చెప్పలేదు తేడా ఉన్నది అందులో చూపించినదానికంటే అఖరుకు భూమిశిస్తునుండి వచ్చిన ఆదాయంలో తేడా వున్నది. లేదని చెప్పడానికి ఆస్కారంలేదు అయితే అవి ఎందుకు వ్రాయలేదో తెలియదు అయితే మిగతా అంశాలక్రింద ఒక కోటి అని చెప్పారు కాని, ఈ మిగతా అంశాలలో భూమి శిస్తు కలిసివుందో కలియలేదో నేను చెప్పలేను నిజంగా అది అందులో లేదని అంటారా నేను అన్నమాటలకు అర్థంలేదు, అధారంలేదు కాని అది అందులో ఉంటేమాత్రం; అది చెప్పకపోతేమాత్రం, అది పెద్ద తప్పు అవుతుందో కాదో తమరే ఆలోచించాలి భూమిశిస్తులాంటిది చూపకుండా, దాని వివరాలు చెప్పకుండా ఉంటే, అది ఎంత ఘోరమైన తప్పు అవుతుందో ఆలోచించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. Public debt గురించి ఒక మాట తమకు మనవి చేయాలి, ఈ plan లో first feature ఏమిటంటే, అప్పు తీర్చడానికి మరొక అప్పు చేయడం, సంపాదించి అప్పు తీర్చడం కాదు అప్పు తీర్చడానికి మరొక అప్పు చేయడం ఇదివరకు చేసిన అప్పు 328 కోట్లు రూపాయలు ఉంటే, దాని తాలూకు instalments, వడ్డీలు ఏమో 30 కోట్లు కట్టాలని, 90 కోట్లు రూపాయలు అప్పు చేయడం. అందువల్ల ఇప్పుడు 400 లకు వెళ్తున్నాము మన plan లో progress ఏమిటంటే, అప్పులుమాత్రం పెరగడం progress అవుతున్నది అందువల్ల, ఈ అప్పుచేసి పప్పుకూడుతుందామని అనే మన పల్లెటూరు పెద్దలు చెప్పిన సామెత గుర్తుకువస్తున్నది (Interruption by an hon. Member) పప్పుకూడు చేస్తామని అప్పు చేయడం, చేసేది పప్పుకూడు కాదు వారు చెప్పింది యధార్థమే. భూలోక స్వర్గం చేస్తామని అన్నారు. కాని అక్కడ రహదార్లు లేవు, మంచి నీళ్లు లేవు, తిండిలేదు. మామూలుగా నడుస్తున్న నాటు రోడ్లకుకూడా మట్టివేసి అందులో మునిగిపోతున్నారు మనుష్యులు. అందువల్ల ఈ అప్పుచేసి పప్పుకూడు తినే వద్దని మానివేయవలసిన అవసరం ఉన్నదనిమాత్రం నేను మనవి చేస్తున్నాను

ముఖ్యంగా ఈ నీటి వనరుల విషయంలో వంశధారయొక్క ప్రాధాన్యత మంత్రి గారు గుర్తించలేక అది Budget ప్రసంగంలో అనవసరమని అనుకున్నారేమో వంద సంవత్సరాలక్రిందట పుట్టినటువంటి వంశధార ప్రాజెక్టుకు ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెటులో allotment కనపడుతూ ఉండేది. కాని ఈ ఏడాది అదికూడా కన్నడడంలేదు, అన

వనరమని. కనుక వంశధార ప్రాజెక్టు వంశధారలోనే కలిసిపోయిందని మనవిచేస్తున్నాను శ్రీకాకుళంజిల్లాపట్ట ప్రత్యేకంగా ఇంత శీతకన్న వేయటం న్యాయంకాదు. చాలాకాలంనుండి ఎంతోమంది మంత్రులు ఎన్నో పునాదిరాళ్ళు వేశారు. అవన్నీ సమాధిరాళ్ళక్రింద మార్చటం న్యాయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను దానిని సరిదిద్దవలసిన అవసరం ఉన్నది

వినోద పన్ను గురించి చెప్పవలసివుంది అక్రాయ్ పన్ను తీసివేళామన్నారు చాలా సంతోషం. అది అభినందించవలసిన విషయము కాని, ఒక మంచి పని చేస్తామని పది చెడు పనులు చేయడంమాత్రం మహా పాపము. వినోద పన్ను వేస్తే ఎక్కువ బాధపడేది సాధారణ ప్రజానీకము సినిమాలకు వచ్చే 100కి 80 వంతుల ఆదాయం నేల టికెట్ కొనుక్కొన్నవారివల్లనేగాని, మరొకరివల్ల కాదు రైలుమీద వచ్చే ఆదాయం మూడవతరగతి పాసింజర్స్ వల్లనేగాని, ఫస్ట్, సెకండ్ క్లాస్ వారివల్ల కాదు. అది నగ్న సత్యము. మొదట వినోదపన్ను ప్రవేశపెట్టింది మీ గురువుగారు రాజాజీగారేకదా అని మీరు లడగవచ్చును రాజాజీగారు బంగారుగుడ్డు పెట్టే కోడి పెట్టను ఇచ్చారు. దానిని చంపుకొని తినటానికి కాదు దానిని చంపుకు తినకండి. దానిని పెంచుకోండి, పోషించుకోండి అది ఎంతవరకు అభివృద్ధి చేసుకోవాలో అంతవరకు అభివృద్ధి చేసుకోండి, అంతకు మించి చేస్తే-కోడిపెట్ట, బంగారుగుడ్డు-కధగా మారుతుంది కాబట్టి వినోదపన్ను పెంచడం మంచిదికాదు ఒకవైపున మన రాష్ట్రంలో టాకేషన్లు శాచురేషన్లు పాయింట్లు వచ్చిందని ఉపన్యాసాల్లో చెప్పటం మరొకవైపున పన్నులు లేవంటూనే పరోక్షంగా బడ్జెట్ ప్రపోజర్స్ లో పన్నులు పెట్టటం-దీనివల్ల ప్రజలకు తీవ్రమైన అపకారం జరుగుతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం యీ అభివృద్ధి విరోధకమైన పద్ధతిని విరమించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మనకు వచ్చే రైల్వే జోను విషయంలో ప్రభుత్వం తీవ్రమైన పట్టుదల వహించాలి. వార్తేర్ రైల్వే స్టేషనులోగాని, హార్బర్ లోగాని జరుగుతున్నటువంటి ఎగుమతి దిగుమతి యావత్తు-నూటికి 80 వంతులు, విజయవాడ గుంతకల్ డివిజనులలో ఉత్పత్తి అవుతున్న ముడిపదార్థాలు అని నేను మనవిచేయగలను. ఈనాడు కొత్తగా ఏర్పడబోయే రైల్వే జోనులో వార్తేరు, గుంతకల్ డివిజనులు లేకుండా చేయటం హాస్యాస్పదమైన విషయము ప్రతి ఖాషా ప్రాంతానికి ఒక రైల్వేజోను ఉండాలని కాదు నా వాదన. ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వంయొక్క ఏరియాను ఒకే రైల్వేజోనులో ఉంచండి. అది యీ సెంట్రల్ రైల్వేజోనులో కలిపినా నేను అంగీకరిస్తాను ఇచ్చా పురంవరకు కలిపినా అంగీకరిస్తాను. ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వంయొక్క ఏరియా ఒక రైల్వేజోనులో ఉంటే, ఆ ప్రజలకు ఏవైనా ఇబ్బందులు ఉంటే చెప్పుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలు అయినవి. వార్తేర్ నేవర్ బేస్ ఉంది. అక్కడ పిప్ యార్డు ఉంది. పెద్ద హార్బర్ ఉంది. అటువంటిచోట కపిలం రిటయిరింగు యూమ్ లేదంటే, దానివల్ల ఎంత ఉదాసీనంగా, ఎంత దుర్మార్గంగా పౌత్ ఈస్టు రైల్వే అధికారులు వ్యవహరిస్తున్నారో-అదే ప్రత్యక్ష విదర్శనము ఈ విషయంలో రాజీబేరాలు అడకుండా మన ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా పట్టుదలగా ఉండాలి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును నేషనల్ ప్రాజెక్టుగా మార్పించటానికి చాలా ప్రయత్నిస్తున్నా

స్వామంటున్నారు ప్రయత్నిస్తున్నామంటే చాలదు ఫరించే ప్రయత్నం ఉందాని నాదొక చిన్న మనిషి నేనుకూడ పొరపాటునో, గ్రహపాటునో ఇదివరకు మంత్రిగా ఉండి, నేను ఆ పద్ధతి అవలంబించి ఉన్నాను గనుక మనవి చేస్తున్నాను “నేషనల్ ప్రాజెక్టుగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును మీరు (కేంద్ర ప్రభుత్వం) తీసుకోకపోతే మేము అక్కడ ఏమీ పనిచేయలేము, అది వదలుకొంటున్నాము,” అని మిరు డిక్లేర్ చేసిన నెలరోజులలో అది తప్పకుండా నేషనల్ ప్రాజెక్టు అవుతుందని నేను గట్టిగా మనవి చేస్తున్నాను అంతేగాని, దేహీ అంటే అక్కడ విశేషాలెవరూ లేరు ఈ ప్రభుత్వానికి గట్టి ఓట్టుదల ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వంతో గట్టిగా “యీ నేడు గవర్న మెంట్ దానికి పూచీపడదలచుకోలేదు, మీకు ఇష్టమే పూరి చేయండి, చేపొకే అది తగలబడితే తగలబడనివ్వండి” అని చెప్పి, వ్యవహారాన్నే అది నేషనల్ ప్రాజెక్టు అవుతుంది దానివల్ల ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఏదైనా సహాయం చేయడానికి కొట్టోగోపో ఉపయోగపడుతుందని మనవిచేస్తూ తమచగ్గర నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు (వేముసూరు) — అధ్యక్ష, ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రదేశ పెట్టినటువంటి యీ ప్రతిపాదనలను నేను బలపరుస్తున్నాను లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు ఉద్రేకముతో కూడినవికాకుండా, మంచి సలహాలు కూడ చెబుతాను మన ఆర్థిక శాఖామూర్తులు పేర్కొన్నట్లుగా 1964-65 ఏ సంవత్సరంలో మన రాష్ట్రమేగ్గరి, మొత్తం జాతిఅంతా ప్రధానమంత్రి జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు కోల్పోవటం, ఆ దెబ్బ తట్టుకోవటానికి దేశం తయారవుతున్న సమయంలో మనకు కొన్ని సృష్టితివై పరిస్థితులైన కారణాలవల్ల అహార పరిస్థితిలో కొంత కిష్టనీతి రావటం, అధిపి విద్యాలయ అనావృత్తి వల్లకూడ మన రాష్ట్రంలో కొన్ని ప్రాంతాలు దెబ్బతినటం—ఇన్నీ ఇబ్బందులు ఉండి కూడ, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా యీ పరిస్థితులన్నీ అదుపులోకి తీసుకువచ్చి, యీ ప్రణాళిక కాలంలో 1964-65 లో ఎంతో జాగ్రత్తగా పనిచేసి, కార్యక్రమాలు సాధించుకొన్నాము మన లచ్చన్నగారికి మన ప్లాను, పంచాయితీ రాజ్యం కూడ వికృతంగా అనాకారిగా కనబడుతున్నది నిజంగా స్వతంత్ర పార్టీవారికి అది అట్లాగే కనబడుతున్నది వారికి అనాకారిగా కనబడుతున్నప్పటికీ, మన దేశందాగుడాలన్నా, మన రాష్ట్రం బాగుపడాలన్నా, మన గ్రామాలు బాగుపడాలన్నా యీ ప్రజస్వామ్యంలో అంతకన్నా మరొక మార్గంలేదు ఎప్పుడూకూడ వ్యతిరేకించేవారు కొంతమంది ఉంటారు. అంతమాత్రంచేత మనం భయపడి యీ కార్యక్రమాన్ని వదలిపెట్టకుండా నిర్వహించుకోవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మీద ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను మనం మూడవప్లానును 30% కోట్లతో మొదట ప్రారంభించి చేసుకోవా లని ఆనుకొని, తర్వాత దానిని 34% కోట్ల వరకు పెంచుకొన్నాము. మనం అను కొన్న దానికన్నా 40 కోట్ల రు లు అదనంగా ఖర్చుపెట్టుకొంటున్నాము. ఇది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాధించిన మనకార్యాలలో ఒకటి ఈ సంవత్సరంలో మనకు ప్రత్యేక రైల్వేజోన్ రావటం మన రాష్ట్రప్రభుత్వం సాధించిన మరొక మనకార్యము. ఈ కొత్తజోన్ ఏర్పాటులో కొంత లోపంఉంది; నిజమే. అందులో ఇంకా కొన్ని డివిజన్లు కలవాలి ముందు ఇచ్చింది పుచ్చుకొని, తర్వాత మనకు రావలసిన మిగిలినవాటికొరకు అడగటం మన లక్షణముకాని—ముందుగానే పోట్లాడి, ఇచ్చిన

విచారకరమైన పరిస్థితులలో ఈనాడు మన వైద్యశాల నడుస్తున్నది ఎంత డబ్బు కేటాయించినా సరే వృధాగా పోతుండా సక్రమమైన మార్గాన్ని ఆలోచించాలనికూడ ఈ సందర్భంలో నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Irrigation, electricity విషయంలోకూడ మనం బాగానే ఖర్చు పెట్టుకుంటున్నాము. Irrigation లో న్యాయంగా మన రాష్ట్రం చాల ముందుకు పోతున్నది Electricity విషయంలో ఒకమాట మాత్రం ఆర్థిక మంత్రిగారికి చెప్పాలి మన పౌరుగు రాష్ట్రం అయిన మద్రాసు రాష్ట్రంలో electricity విషయం ఒక్కసారి పరిశీలించమని అడుగుతున్నాను. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మద్రాసు గవర్నమెంటు 69% గ్రామాలను electrify చేసినది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం 1964-65 సంవత్సరం ఆఖరుకు 80% పెడుతుంది 1965-66 సంవత్సరంలో 90% వెళ్ళడానికి, మహాత్మాగాంధీ సెంటినరీనాటికి 100కి 100 గ్రామాలు electrify చేయడానికి మద్రాసు గవర్నమెంటు పూనుకుంటే మన రాష్ట్రం ఈ నాటికి 16% గ్రామాలే electrify చేసినదని చెప్పేటందుకు విచారపడుతున్నాను మనం సాధించవలసినటు వంటికార్యక్రమాలలో దీనిలో మాత్రమే వెనుకబడి ఉన్నాము అని ఒప్పుకోక తప్పదు. ఈ సంవత్సరం 16% అయితే 4th plan అంతా కలిసితే 34% వస్తాము 4th plan లో 5 వేల గ్రామాలకు మనం ప్రణాళిక వేసుకున్నాము ఈ సంవత్సరం కేటాయించినటువంటి 27 కోట్లు + 4½ కోట్లు పోల్చిచూస్తే మొత్తం అంతా generation కు తప్ప rural electrification కు చాల తక్కువగా కేటాయించుకున్నాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

Industries కు కూడ వారే మంత్రి Industries విషయంలో మన రాష్ట్రం ఎంత అధ్వాన్న పరిస్థితులలో ఉన్నదో, ఎంత వెనుకబడి ఉన్నదో నేను వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. వారికి తెలుసు. 1, 2 ప్రణాళికలలో central sector లో చాల వెనుకబడి ఉన్నాము నిన్ననే చీఫ్ మినిస్టర్ గారి statement వచ్చినది Central sector లో 4th planలో కలుపుకుంటే 1,600 కోట్ల రూపాయలు వెనక ఉన్నాము ఈ steel plant కూడా లేకపోతే regional imbalance ఈ దశంగానేఉంటుంది. దాని వల్లనే మన per capita income తగ్గిపోతుంది Central sector investment మన రాష్ట్రంలో తక్కువ ఉండడంవల్లనే మన per capita income All India average కన్న తక్కువగా ఉన్నది గత రెండు ప్రణాళికలలో అధ్వాన్న పరిస్థితులలో ఉంది. మూడవ ప్రణాళికలో కొత్త మెరుగ్గా ఉన్నాము Central sector విషయంలో మనం కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఎక్కువగా ఒత్తిడి తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను చాలావాటికి licences యిచ్చాము అని చెప్పారు ఈ ఉపన్యాసములో. ఎన్ని రై పెన్సుయిచ్చినా పెట్టి ఫ్యాక్టరీలు చాల తక్కువ Vizag లో, కొత్త గూడెంలో fertilizer factory రెండవ ప్రణాళికనుంచి పెడుతూనే ఉన్నాము ఇంత వరకు అక్కడ భూమి తీసుకోలేదు ఒకరాయి పెట్టలేదు. 4వ ప్రణాళికలో మొదలు అవుతుందేమోనని అనుకోవచ్చు కాని మూడవ ప్రణాళికలో ఆఖరి సంవత్సరంలోకూడ కావడం లేదు Fertilizers విషయంలో ఈనాడు రాష్ట్రం ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నది దేశంలో fertilizers కొరతఎంతో ఉన్నది అట్లాంటిప్పడు licences యిచ్చాము అని

సంతృప్తిపడితే లాభంలేదు ఇవన్నీ అయ్యేటట్లు చూడాలి చేయనటువంటి వాళ్ళకు
licences cancel చేయాలి, ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — సెంట్రల్ గవర్నమెంటుమీద ఒత్తిడి
చేయాలని చెబుతున్నారు ఇదివరకు మేము చెప్పాము ఏవిధంగా చేయమంటారో
చెబితే బాగా ఉంటుంది

Mr. Deputy Speaker — Don't disturb him

Sri Vavilala Gopalakrishnayya — I am not disturbing him
complementing him.

శ్రీ జె వెంగళరావు — ఏవిధంగా చేయాలో అయిన బాగా చెబుతారు నాకన్నా
అయినకు ఎక్కువ తెలుసు (interruption) నేను ఒప్పుకోకపోయినా వింటాను
4 వ ప్రణాళికకు సంబంధించి ఒక విషయం ఆర్థిక శాఖామూల్యలు ఒక విషయం
చెప్పారు 4 వ ప్రణాళిక 400 కోట్ల రూపాయలు excluding Nagarjunasagar
and Srisaalam. శ్రీశైలానికి నాగార్జునసాగర్ కు అదనంగా 75 కోట్ల రూపాయలు
outside the plan తీసుకున్నాము అన్నారు

ఇంకొక విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందింపక తప్పదు (At this
stage, the hon Chief Minister entered the House donning the dress
presented by the Russian Parliamentary delegation).

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) — ముఖ్య మంత్రిగారు టుమంబా
యూనివర్సిటీ convocation నుంచి వచ్చారా?

Sri K. Brahmananda Reddy — I am from Uzebecksthan, Soviet
Union.

శ్రీ జె వెంగళరావు — 4 వ ప్రణాళిక 700 కోట్ల రూపాయలు plan
తయారు చేసుకొన్నాము 75 కోట్ల రూపాయలు నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం
ప్రాజెక్టులకు పెట్టుకొన్నాము అవసరంఅయితే యింకా ఎక్కువ సంపాదించడానికి
ప్రయత్నంచేసి, rural electrification కు ఎక్కువగా దీనిలో provision తెచ్చుకో
డానికి ప్రయత్నంచేస్తే మన రాష్ట్రం, మన గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందడానికి ఆవకాశం
ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఆర్థిక శాఖామూల్యలుగా ఉన్న చెన్నారెడ్డిగారు
మొన్నటిదాకా పంచాయతీరాజ్య శాఖామూల్యలుగా పనిచేశారు ఆ ఉపన్యాసాలలో
పంచాయతీరాజ్య సర్వీసు తొందరలోనే regularize చేస్తాము అని చెప్పారు ఇది
చాలా కాలంనుంచి ఆలస్యం అవుతున్నది. దీనిలో పనిచేస్తున్నవారికి చాలా అన్యాయం
జరుగుతున్నది వెంటనే ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.
పంచాయతీరాజ్య సంస్థలకు మహారాష్ట్రలో, గుజరాత్ లో ఉన్నట్లుగా మొత్తం land
revenue కు వచ్చే ఆదాయాన్ని యివ్వాలి ఇచ్చిననాడే ఈ సంస్థలు బాగా పనిచేయ
డానికి ఆవకాశం ఉన్నది 1959 సంవత్సరములో యివి ప్రారంభమైననాడు
విధమైన ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారో యివ్వాలి అడే చేస్తున్నారు వాటి

బాధ్యతలు పెరిగిపోయినాయి వాటికి రోడ్డు mileage length పెరిగిపోయింది పాఠశాలలు ఎక్కువైపోయినాయి ఇంకా అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాయి ఇంకా అదనంగా డబ్బు సహాయం చేయడానికి మొత్తం land revenue ఈ సంస్థకు యివ్వడానికి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను

(Mr Speaker in the chair)

లచ్చన్నగారు ఒక విషయం చెప్పారు Block system లో సరిగా పని చేయడంలేదు ఏదో పాత pattern ప్రకారం 75 లక్షల రూపాయలు యిస్తున్నారు లచ్చన్నగారు చెప్పినది పాతమాట ఈనాడు అట్లాలేదు Block reorganise చేసిన తరువాత per capita income ప్రకారం యివ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మంచిసీళ్ళకోసం ఎన్ని లక్షలు ఆయినాసరే, ఎన్ని కోట్లు అయినా సరే—మంచిసీళ్ళ లేవనీమాట రాకూడదని ఎంతడబ్బు ఆయినాసరే—local development works నుంచి ఖర్చుపెడుతున్నది వెనుకబడిన ప్రాంతం శ్రీకాకుళం అయితే ఏమి, తెలింగాజా అయితే నేమి, రాయలసీమ అయితే నేమి contribution కూడ తప్పించి, collectors కు powers యిచ్చి మంచి సీళ్ళ సపై చేయడానికి కార్యక్రమం తీసుకున్నాము లచ్చన్నగారు చెప్పిన మాటలో యదార్థం లేదని మనవి చేస్తున్నాను మంచిసీళ్ళ వసతులు కల్పించడంలో మన రాష్ట్రం వెనుకబడి లేదు అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము మూడవ ప్రణాళిక అంతం అయ్యేటప్పటికి ఏ గ్రామంకూడ మంచిసీళ్ళ వసతి లేదు అనేమాట రాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో మన ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నది అది విజయవంతం అవుతున్నదనికూడ మనవిచేస్తున్నాను Housing Board విషయంలో నిన్న పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లుగారు యింకా కొంతమంది చెప్పారు నేను దానికి జవాబు చెప్పవలసిన అవసరంఉన్నది Housing Board, allotment విషయంలో ఏదో అక్రమాలు చేస్తున్నారు అది పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పడానికి ఒక కారణం ఉన్నది ఇదివరకు మక్కుం మొహిద్దీన్ గారు దానిలో సభ్యుడిగా ఉండేవారు ఇప్పుడు ఆయన లేరు ఆయన లేరనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన ఉన్నప్పుడు చేసినదితప్ప మిగతావాళ్ళు ఎవరుచేసినా తప్పుగానే కన్పిస్తుంది గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా మక్కుం మొహిద్దీన్ గారు Housing Board member గా ఉన్నారు వారు allotment లో ఏ procedure adopt చేసారో ఏ పద్ధతి చేశారో ఒకసారి వెనక్కితిరిగి చూసుకోమని మనవిచేస్తున్నాను. Housing Board వచ్చిన తరువాత ఒకసారి allotment జరిగింది ఎన్నోసార్లు జరుగలేదు. 6 వేల దరఖాస్తులు, 400 యిళ్ళ ప్రతి ఒక యింటికి 14 గురిని కొట్టేసి ఒకరికి మాత్రమే యివ్వాలి అసంతృప్తి జరగకుండా ఎట్లాఉంటుంది? ఖీదవాళ్ళకు దొరకలేదుఅవి ఉపన్యాసం యిచ్చారు ఈ విషయం ఋజువుచేయాలని కోరుతున్నాను. Low cost houses కు కొన్నిచోట్ల యిళ్ళు ఉన్నన్ని దరఖాస్తులు రాలేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను క్రొత్త locality లో మాత్రం ఈ competition ఉన్నది. కొంతమందికి అసంతృప్తి కలగవచ్చు వారు baseless charges మాత్రంపెట్టారు ఇది సరైనది కాదని నేను వారికి జవాబు చెప్పాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

అఖరున ఒక మాట చెప్పి నేను విరమిస్తాను. ఇది మన రాష్ట్రంలో లెప్టె
కమ్యూనిస్టులను అరెస్టు చేయడమునకు సంబంధించిన విషయం. చాలామంది
చెప్పారు పిల్లలమరికి వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పారు వారు చెప్పినప్పటికీ, వారు
దైర్యంగా లెప్టె కమ్యూనిస్టులు అనుకోవడం లేదు. వారే చెప్పారు బహిరంగంగా
ఉపన్యాసాలు చెబుతున్నారు, అయితే నేననేది, ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య యింకా
గట్టిచర్య కాదు. ఎవరో రెండు వందల మందిని అరెస్టుచేసి, వారి అనుచరులను
గ్రామాలలో చైనాకు అనుకూలంగా ప్రచారం చేసుకొనడానికి మన ప్రభుత్వం అనుమ
తించినదంటే, విజంగా యీ ప్రభుత్వం ఎట్లా జరుగుతుందనే అనుమానం నాకుకూడ
వున్నది ఒక ప్రక్కన చైనావారు దాడి చేస్తున్నప్పుడు, మన సరిహద్దును శంకిస్తున్న
వారికి మన దేశంలో ఏ విధంగా స్థానం వుంటుంది? వారిని సహిష్టు మన ప్రభుత్వం
ఎట్లా ఊరుకుంటున్నదనే విషయం అర్థం కావడంలేదు ఇది ప్రజా స్వామ్యం అయి
వుండవచ్చు. ప్రజాస్వామ్యంలోకూడా హద్దులు వున్నవి ప్రజా స్వామ్యంలోకూడా
దేశ స్వాతంత్ర్యానికి, దేశ సరిహద్దులకు భంగం కలిగించేవారికి, బహిరంగంగా
చైనాకు అనుకూలంగా ప్రచారం చేసేవారికి రక్షణ ఎట్లా యిస్తున్నాము? అనేది అర్థం
కాకుండా వుంది ఏ రెండువందలమందిని అరెస్టుచేసినంత మాత్రాన సరిపోదు.
ఈ పార్టీని నిషేధించాలి. యీ లెప్టె కమ్యూనిస్టులను, వీరిపై తీవ్రమైన చర్యలు
తీసుకోవాలి. అణచివేయాలి. నామరూపాలు లేకుండా చేసినాడే యీ దేశంలో
ప్రజా స్వామ్యమును సరిరక్షించినట్లు అవుతుంది అని విశ్వసించేవారిలో నేనుకూడ
ఒకడిని. మనం ఎన్ని ఉపన్యాసాలు చేసినప్పటికీ, దేశంలో స్వాతంత్ర్యం నాశనం
అయిపోయిన తరువాత, మనం సంపాదించిన స్వాతంత్ర్యమును చైనాకు అంటగట్టా
లని చూస్తున్నప్పుడు, అటువంటి దృష్టి గలవారు యీ దేశంలో వున్నంతవరకు అది
దేశానికి ఎంతమాత్రం తీసుకరం కాదని నేను విశ్వసించేవారిలో నేను ఒకడిని.
అందువలన భారత ప్రభుత్వం యంతవరకు తీసుకున్న చర్య సరిపోదు. ఇంకా
తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలి భారతదేశంలో లెప్టె కమ్యూనిస్టులను నామరూపాలు
లేకుండా చేయాలి. ఆ విధంగా చేసినప్పుడే దేశానికి భద్రత వుంటుందని విశ్వసించే
వారిలో నేనుకూడా ఒకడిని నేను పెలపుతీసుకునేముందు మరొక్కమాటకూడాచెప్పాలి.
ఇది లాండ్ ఎనైన్ మెంటుకు సంబంధించిన విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడనే
వున్నారు. అందువలన తమద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను లాండ్ ఎనైన్
మెంటుకు సంబంధించి వారు తీసివేసిన తరువాత, ఇంకా అదేకమంది భూములు
సేద్యం చేసుకునేవారికి పట్టాలు దొరకలేదు. దానికి స్పెషల్ స్టాఫ్ ను వేళారు.
వారిద్వారా వెంటనే యీ భూములలో సేద్యం చేసుకునేవారికి పట్టాలు యివ్వడానికి
ప్రయత్నించవలసినదిగా కోరుతూ పెలపు రీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అధ్యక్ష, కమ్యూనిస్టు పార్టీని నిషేధించాలని చెబు
తున్నారు. వారి అభిప్రాయమును చెప్పే స్వేచ్ఛ వుండవచ్చునుగాని, అంత దైర్యం
వుంటే, ఆ విషయముపై చర్చకు అవకాశం యివ్వడానికి అవకాశముంటే, దానికి
ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తే, అప్పుడు ఆ చర్చలో దాని మంచి చెడ్డలను గురించి మనం
సరిశీలించడానికి అవకాశముంటుంది. ఆ విధమైన సాహసానికి తయారుగా
వున్నారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — తప్పకుండా తయారుగా ఉన్నాను ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తే నేనుకూడా పాల్గొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — దానిపై చర్చకు ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తే ఆ విషయాలు చర్చించుకుందాము

శ్రీ జె వెంగళరావు — నేను తెలుగు కమ్యూనిస్టులను గురించి చెప్పాను.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఎవరిని గురించి చెప్పినా, ప్రజాస్వామ్యం గూర్చి, పార్టీలను విశేషించడం గూర్చి చర్చలో చాలా పెద్ద విషయాలు తీసుకొచ్చారు. దానిని హౌస్ లో చర్చించడానికి అవకాశం కల్పిస్తే చర్చించుదాము.

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి — వెంగళరావుగారు పార్టీని విశేషించాలని చెప్పారు. తెలుగు కమ్యూనిస్టులను గురించి చెప్పవచ్చు. వారిని గురించి చెప్పేటప్పుడు మా గురించి కూడా చెప్పారు. అరెస్టులు చేయడములో మేముకూడా కొంతకారణమని ఎవరో అంటున్నట్లుగా వారుకూడా భావిస్తున్నట్లుగా చెప్పారు. నిన్ననే వైట్ ఫేవర్ కూడా ఉచ్చారు. మాకు తెలుగులో పార్టీని విశేషించి, ఉన్నవారిని నాశనం చేసి జైలులో పెట్టేంత ఘటన ఏమీ అందులో కనబడలేదు, అది చదివితే, అయితే వారికి ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఎట్లా వచ్చిందో తెలియదు. గవర్నమెంటు వైట్ ఫేవర్ లో ఆ విషయంకూడా అందులో తెలియజేస్తే బాగుండేది. ఎందుకు తెలియజేయలేదు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — తెలుగు కమ్యూనిస్టుల గూర్చినే చెప్పినది కాదు. జనశక్తి వ్రాసినది

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : — శాసన పథంలో యీ విషయాన్ని చర్చించాలని వారు కోరుతున్నారు. వారి పార్టీలో ఆ విషయమై బాగా చర్చలు కొనసాగిన తరువాత, నిర్ణయాలలో చీలికలు వచ్చినతరువాత, ఇంట్లో జరిగిన రచ్చ వీధిలోకి వచ్చిన తరువాత, తెలుగు కమ్యూనిస్టు పార్టీ అనుకుంటున్న పార్టీ యీ దేశానికి విదేశీహక్రంగా ప్రవర్తిస్తున్నదని వారిపార్టీవారే అభిప్రాయ పడ్డారనే విషయాన్ని తిరిగివారు యింకొక మారు ఆలోచిస్తే యీ చర్చకొరకు డిమాండు చేయడానికి అవకాశముకూడా ఉండదని వారికి నేను మనవి జేస్తున్నాను

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి (మార్కాపురం) — అదృశ్య, శ్రీకృష్ణగారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. తప్పకుండా చర్చకు అవకాశం కల్పించాలి

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ — కాంగ్రెసు పక్షంవారు, ప్రతిపక్షమైన మేముకూడా యీ చర్చ కావాలని కోరుతున్నాం కాబట్టి, ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆలోచించి టైము కేటాయిస్తే, నందాగారి డాక్యుమెంటు ఎదురుగా ఉంది కాబట్టి, ఆ డాక్యుమెంటును ఆధారంగా చేసుకుని ఒక పార్టీను అరెస్టు చేయడంగాని, విశేషించడంగాని మన కాన్ స్టిట్యూషను ఒప్పుకుంటుందా, లేదా అనే విషయం మనం చర్చించవలసి ఉంటుంది. అందుచేత, కేవలం రాజకీయ సిద్ధాంతాలు, అభిప్రాయ భేదాలను ఆధారం చేసుకుని, పేవర్లో చెప్పిన ఇన్ సిడెంటు ఒక్కటికూడా పూర్వచెయ్యకుండా చెబుతున్నప్పుడు, దీనిని మనం చర్చించడానికి అవకాశముండాలి,

శ్రీ యం. రామగోపాలరెడ్డి — డీనిపై టూ అవర్స్ డిస్కషన్ పెడితే జాగుంటుంది. గవర్నమెంటు పొజిషన్ కూడా సాఫ్ అయిపోతుంది అక్రమంగా, అన్యాయంగా అతివాద కమ్యూనిస్టులను అరెస్టు చేశారనే అపోహ ఆక్కడక్కడా వున్నది. అందువలన దీనికి గవర్నమెంటు అంగీకరిస్తేనే జాగుంటుంది.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — అన్నివైపులనుండి వచ్చింది కాబట్టి చర్చకు అవకాశ మివ్వండి.

Mr. Speaker — Some of the adjournment motions given notice of by Members are coming up tomorrow. One of them may speak tomorrow and the Chief Minister will also be speaking on them. After hearing both sides I will decide whether any discussion is necessary.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — అధ్యక్ష, ఇందులో ఒకవిషయంవుంది. ఇప్పుడు మనముందు వున్నది కేంద్రప్రభుత్వము ప్రకటించిన వైట్ పేపర్. అక్కడ ప్రకటించిన వైట్ పేపర్ పై యిక్క నర్పించడం బహుశా ప్రాపర్ కాదేమో అనుకుంటాను.

ఇకపోతే కమ్యూనిస్టుల అరెస్టుగూర్చి మాట్లాడుదలచుకుంటే పూర్తి అవకాశం వుంది బడ్జెటు జనరల్ డిస్కషన్ లో అవకాశంవుంది. దానిపై చర్చ అప్పుడే ప్రారంభమైనదికూడా. వెంకటేశ్వర్లుగారు మాట్లాడారు. కావలసిన వివరాలు అదనంగా . . .

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అధ్యక్ష, ఇప్పుడు జనరల్ డిస్కషన్ జరుగు తున్నది నిన్న లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ తమ అభిప్రాయాలు చెప్పారు అలాగే కొంతమంది సభ్యులు రెండు కమ్యూనిస్టుపార్టీ నిషేధించి చెప్పారు. This is going on in general discussion. There is no need for any separate discussion on this issue and it does not serve any purpose.

శ్రీ పి పనస రామన్న (అనుమర్తి) — అధ్యక్ష, ఈ బడ్జెటు చాలా విరాళా జనకంగా వుంది ఇంకా ఏ విధంగా వున్నదనే విషయానికి తరువాత వస్తాను ఉభయ గోదావరి జిల్లాలో వున్న ఆందోళనకరమైన విషయాలను యీ బడ్జెటులో తడవకపోవడం మాత్రం చాలా విచారకరమైన విషయం ముఖ్యంగా గోదావరి బరాత్ విషయం చాలా ఆందోళనకరంగా వున్నది. ధనశేష్వరం ఆసకట్ట విషయం వుంది. దాని జీవితం అయిపోయినది. ఆరు సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. నాలుగైదువోట్ల వాటర్ లీక్ అవుతున్నది. ఏ రోజునైనా అది దెబ్బ తినే పరిస్థితి వున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసు

అటువంటి పరిస్థితులలో ఏమీ పట్టనట్లు వ్యవహరించడం ఏమీ తెలియజేస్తుందో మంత్రిగారే ఆలోచించాలి. విమర్శ వచ్చినతరువాత కేంద్రంతో సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి. ఎంతవరకు అలాబోచేస్తారో యింకా తెలకపోవడంవల్ల ప్రస్తావించడం లేదని పత్రికా ప్రకటన యిచ్చారు ఆరికమంత్రిగారు. రైతాంగం నుంచి విమర్శ వచ్చింది కాబట్టి వారి కళ్లనీళ్లు తుడవడానికి చెప్పే కబుర్లేతప్ప అసలు వాస్తవంగా చేస్తున్న ప్రయత్నం ఏమిటి? ఎక్కడానికి వంద యిస్తారేండు వందలు

యిస్సారా అనే చర్చలేకప్పు ముందుకువచ్చే ప్రమాదంనుంచి రైతులను కాపాడే ఆలోచన వున్నట్లు లేదు ఇది కేవలం రైతుల సమస్యకాదు. జాతీయ సమస్య అనకట్ట దెబ్బలిస్తున్నట్లు అనేక సమస్యలను కాపాడే ప్రయత్నం అవుతుంది ఇటువంటి జాతీయ సమస్య ఎడల ఇంత అలక్ష్యంగా వుండడమేమిటనేది ఆలోచించాలి అధికార పక్షంలోవున్నవారిలో డబ్బు యివ్వాలని కొంచెమంది, ఇవ్వరాడదని కొంత మంది అంటున్నారు అంతేకాకుండా పోలవరంలో కట్టాలా లేక ధవళేశ్వరం వద్దనే కట్టాలా అనే వాదనలుకూడ జరుగుతున్నాయి ఎక్కడ కట్టాలనేది ప్రధాన సమస్యకాదు. అది టెక్నికల్ విషయం కాబట్టి ఇంజనీర్లకు వదలవచ్చు కాని, దీనిని తక్షణం చేపట్టవలసివుంది ఇల్లు కాలిసెతరువాత బిందెలకోసం తడిమిసెట్లు వ్యవహరించడం ప్రజల ఎడల ప్రభుత్వం దాద్యత నెరవేర్చిస్తున్నట్లుకాదు ఇది అర్థం అవుతుంది సమస్య, జాతీయ సమస్య డబ్బు యిస్తేనే చేపట్టరాదు లేకపోతే లేదనే నిర్లక్ష్య వైఖరి అర్థం లేనిది ఇప్పుడు దారేజీ కట్టడమంటే ఇప్పుడున్న పరిస్థితి పాడవకుండా చేయడంతప్ప మెరుగుపరచేది కాదు ఇది చేయకపోతే వ్యవసాయం కొనసాగడానికి ప్రమాదం వస్తుంది కాబట్టి వెంటనే చేయాలి దీనివల్ల రైతులు లాభం పొందుతారని బెటర్ మెంటు టాక్సు అప్లయ్చేసి, ముందుగా వసూలు చేయాలని పట్టుదలగా వ్యవహరిస్తున్నట్లు కనపడుతోంది తప్ప అసలు పున్న సమస్యను పరిష్కరించడానికి చూడకపోవడం చాల అన్యాయం ప్రజల ఎడల ముఖ్యంగా రైతాంగం ఎడల అలక్ష్యవైఖరి అవలంబించడం అర్థంలేని విషయం

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

రైతులకు రోడ్డు బ్రీడ్లీ కూడ చాల ఆందోళనకరమైన విషయం. రైతు బ్రీడ్లీ వేస్తున్నారు, దానితోపాటు రోడ్డుకూడ తక్కువ ఖర్చుతో వేసే అవకాశం వుంది. వ్యాపారానికి రహదారి ఏర్పడడం చాల అవసరం. ఇది ఇంత ఆందోళన కరమైన విషయం అయినప్పుడు కేంద్రంలో ఆలోచిస్తున్నాము అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం డబ్బు భరించడానికి సిద్ధంగా లేదు అందువల్ల ఆలోచించే సమస్యే లేదని కేంద్రం నుంచి పత్రికా ప్రకటనలు వస్తున్నాయి. ఎవరు చెప్పేది నమ్మాలో అర్థం కాకుండా వుంది ప్రజల కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికి చెప్పడం తప్ప ఆచరణలో జరిగే పరిస్థితి కనుపించడంలేదు కేంద్రం కేటగారికల్గా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం భరించడానికి సిద్ధంగా లేదు అందువల్ల రైల్వేకు రోడ్ బ్రీడ్లీ సమస్య లేదు అని చెబుతున్నప్పుడు సంప్రదింపులు జరుపుకున్నాము అని చెప్పడం ప్రజల కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికి తప్ప మరొకటి కాదు. ఉభయ గోదావరి జిల్లాల ప్రజలకు, రైతాంగానికి ఆందోళనకరమైన విషయంలో నిర్లక్ష్యభావం చూపడం భావ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

హరిజనుల ఇండ్ల సమస్య వుంది. ఇందులో సవతిత్వ ప్రేమ తప్ప ప్రభుత్వం మరొకరకంగా వ్యవహరించడం లేదు. 20 లక్షలు వుండేది 30 లక్షలకు పెంచాము అని ఆత్మసంతృప్తి పడతే నేను ఏమీ చెప్పలేను కాని ఇండ్ల సమస్యను పరిష్కరించే పరిస్థితి లేదు. ఇట్లాగే అయితే, వంద సంవత్సరాలైనా కూడ పరిష్కరించలేదు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలంటే ఆలాట్ మెంటును

ఎక్కువ చేయాలి దాదాపు 20 సంవత్సరాలనుంచి అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్న వారున్నప్పటికీ యిళ్లు ప్రొవైడ్ చేయలేని పరిస్థితి వుంది ప్రత్యేకంగా హరిజనులకు ఒక కోటి రూపాయలైనా అలాబ్ చేయడానికి ప్రయత్నం పూనుకోవాలి అదైనా అంతంత మాత్రమే తప్ప సక్రమంగా పరిష్కరించడానికి సరిపోదు ఈ నిర్లక్ష్య వైఖరి ఎందుకో తెలియదంటేదు నా నియోజక వర్గములో ఏడిద అనే గ్రామం వుంది. అక్కడ 20 సంవత్సరాలనుంచి అప్లికేషన్లు పెట్టుకుంటున్నారు, జనాభా ఎక్కువగా వుంది. ఒక్కొక్క ఇంట్లోనే, గదిలోనే 2-3 కుటుంబాలు వుంటున్నాయి ఇంటిమీద యిల్లు వుండడంవల కాలిదోయి నష్టంపట్టే ప్రమాదం వుంటోంది ఆ విషయం ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు అనేక గ్రామాలలో ఇటువంటి పరిస్థితి వుంది ప్రభుత్వం వెంటనే పరిష్కరించడానికి పూనుకోకుండా వ్యవహరించడం మంచిది కాదు అలాబ్ మెంటు ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యంగా హరిజనులకు ఇండ్ల సమస్య పరిష్కరించాలి కేవలం ఇండ్ల స్థలాలు ప్రొవైడ్ చేయడంతో చాలదు, కనీసం పాక వేసుకోవాలి కైనా 200-300 రు లు గ్రాంటుగానైనా అప్పుగానైనా ఇచ్చి వెంటనే యిళ్లు కట్టించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి

పన్నుల విషయం—ఏరికమైన పన్నులు లేని బడ్జెటుగా చూపిస్తూ లోపల ప్రజానీకంపై ఎక్కువభారం మోపే బడ్జెటుగా ఇది ఉన్నది సేల్సుటాక్సు, వినోదపు పన్నువల్ల సామాన్య ప్రజానీకంపై బరువు ఎక్కువగా మోపినట్లు అవుతుంది సామాన్య ప్రజానీకం ఆర్థిక పరిస్థితులు ఇప్పటికే దిగజారి ఉన్నాయి, వాటిని ఇంకా దిగజార్చే పరిస్థితి చేపట్టడం చాలా అన్యాయం చెరుకు రైతులపై పన్ను విషయం—ఈనాడు చెరుకు రైతులపై ఎక్కువగా పన్ను వేయడంవల్లగా ఆదాయం తేవాలని అనుకుంటున్నారంటే ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు ఒకవైపు పంచదార మిల్లు యజమానులకు ఎక్కువ లాభాలు చేకూర్చే పరిస్థితులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు పంచదార ధర పెంచడానికి ఒకవైపు ప్రయత్నం చేస్తూ మరొక వైపు చెరుకు రైతులపై అదనపు పన్నులు వేయడానికి పూనుకుంటున్నారంటే ఇటు వంటి పద్ధతి ఎందుకు అవలంబిస్తున్నారో నాకు అర్థం కాకుండా ఉన్నది చెప్పే దానికి చేసేదానికి సంబంధం లేదు జనాభాను మోపగించడానికి కళ నీళ్లు తుడవడానికి సోషలిస్టుసమాజం స్థాపిస్తామని చెప్పడమేకాని, ఉపన్యాసాలు గంభీరంగా చెప్పడమేకాని చర్యలమాత్రం పెట్టుబడిదారులకు ఉపయోగపడే చర్యలుతప్ప సోషలిజం స్థాపించేవి ఏమీకావు. పెట్టుబడిదారి విధానాన్ని పోషిస్తున్నారేకాని సామాన్యప్రజానీకం స్థాయిని పెంచడానికి సోషలిజం స్థాపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారనుకోవడానికి లేదు. స్వర్ణకారుల జీవితం పొడై పోయినది. వారు చాలాభవతులున్నారు వారికి సహాయంగా కుటుంబానికి 500 ఇవ్వడానికి ఏర్పాటుచేస్తారు అదైనా సక్రమంగా వారికి అందుతున్నదా అంటే లేదు అధికారపార్టీ స్వలాభానికి వారి స్తోత్రపాఠకులకు కట్టబట్టేవిధానం అవలంబించడము జరుగుతోంది ఒక instance చెబుతాను అంగర, ఖండ్రిక రెండుగ్రామాలు కలిసిఉన్నాయి. అక్కడ 80 మంది స్వర్ణకారులు సంఘంగా ఉన్నారు. అయిదుగురు మాత్రం చేరలేదు వారు ప్రధానంగా ఎక్కువ ఆదాయం ఉన్నవారు ఒకనికి ధరిదాపు 50 వేల రూపాయలు విలువచేసే బంగారపు వస్తువుల వ్యాపారం ఉన్నది.

మరొకరు 15 ఎకరాలు కవులుభూమి చేసుకుంటున్నారు ఇళ్లు ఆదాయాలుఉన్న ఈ అయిదుగురికి మాత్రం అలాట్ చేయడానికి నిర్ణయం చేసారు అధికార పార్టీకి చెందినవారిని ఆశ్రయించిన వారికి అలాట్ చేసినారే కాని ఆవృత్తి చేస్తూ ఆపూట తిండి లేనివారికి అలాట్ చేయకుండా ఉండడం అపసవ్యమైన విషయం దానిపై స్వర్ణ కారులు ఒక పిటిషన్ పెట్టారు. దానిపై ఇన్ క్వయరీ చేయాలి, నేనుకూడా కలుసు కుని చెప్పడం జరిగింది. ఇటువంటి అన్యాయాలు జరగకుండా ఉండే పరిస్థితి చూడా లని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీకాకాని వెంకటరత్నము (ఉయ్యూరు) — అధ్యక్ష. ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన 1965-66 సంవత్సరపు బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను. 1957-58 లో 62.33 కోట్లు ఉన్న బడ్జెటును 1965-66 వచ్చేసరికి 161.23 కోట్లు అయిన దంటే—ఈ ఎనిమిది సంవత్సరాలలోను 100 కోట్లుపై చిలుకు పెరిగింది అన్నమాట నిజంగా ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగాయి, పన్నులు పడ్డాయి, పన్నులు పడడమేకాకుండా ఇరిగేషన్ ఎలక్ట్రిసిటీ, ఎడ్యుకేషను మొదలైన అన్నింటిలోనూ అభివృద్ధికరంగానే వ్యవహారం జరిగింది అని ఒప్పుకోక తప్పదు ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ 1951-52 లో ఉన్న దానికంటే 1961-62 లో ఖాగా పెరిగింది దానితోబాటు సెకండరీ ఎడ్యుకేషను అంతగా పెరుగలేదు బాలికలకు మాత్రం సెకండరీ ఎడ్యుకేషను ఉచితంగా ఇవ్వడానికి పూనుకున్నారు బాలురకు కూడా అటువంటి పాఠశాల ఈ సంవత్సరం నుంచి వస్తుందని ఆశించాము ఈ సంవత్సరం రాలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని బాలురందరికీ సెకండరీ ఎడ్యుకేషను స్కూలు ఫైనలు వరకు ఉచితంగా చెప్పే ఏర్పాటు చేస్తే అభివృద్ధికరంగా ఉండేది. ఈ సంవత్సరం వస్తుంది అనుకున్నది రాకుండా పోవడానికి కారణం ఏమిటో తెలియదు. మొత్తం మీద అది జరుగలేదు. హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలకై ఇదివరకు ఇచ్చిన 20 లక్షల తక్కువ అని అనుకున్నాము ఈ రోజులలో ఎక్రం అయిదువేలు ఆరువేలు పెట్టి కొనాలంటే ఒక్కొక్క గ్రామంలోనే 30, 40 వేలు అయిపోతుంది 20 లక్షలు ఏమీ సరిపోతుంది? ఈ సంవత్సరం 10 లక్షలు ఇచ్చారు. అది చాలదు. 50 లక్షలైనా ఇస్తే కొంత వరకైనా ఇండ్ల స్థలాలు చూపించడానికి మార్గం ఏర్పడేది ఈ సంవత్సరం పదిలక్షలే ఇచ్చారు రాజోయే సంవత్సరమైనా పొమ్మగా ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. స్కాలర్ షిప్పులకై ఇదివరకు కంటే రెట్టింపు ఇచ్చారు వెనుకబడ్డ జాతులవారికి, వారువీరు అని విచక్షణ లేకుండా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారందరికీ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది దానిని పెంచినందుకు సంతోషం. ఫామిలీ ప్లానింగ్ వ్యవహారం వట్టిమాటలు తప్ప క్రియ ఎక్కడా జరగడం లేదు. ఫామిలీ ప్లానింగ్ విషయం వచ్చినప్పుడు ఈ House లోనే ఎంతో మంది ప్రశ్నలు వేయడానికి లేస్తున్నారు. చర్చించడానికి అవకాశం లేదు. ఆర్థిక మంత్రిగారు బడ్జెటులో చదివారే కాని practical గా ఇన్ని లక్షలు ఇస్తామని చెప్పడం ఏమీ లేదు. గ్రామాలలో sterilization operation కు కేంద్రాలు పెట్టి చేస్తున్నారు. అది వెంటనే కార్యరూపంలో పెట్టి చేస్తే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను హాస్పటల్సు గురించి—విజయవాడది దురదృష్టం. 11 లక్షలు ఖర్చుచేసి భూమికొంటే అది ఎందుకు షనికీరాకుండా ఆక్కడ అంతా తుంగ మొలిచింది. ఎందుకు కొన్నారో

అనాడు కొన్నాడు అనాడు హెల్తు మినిస్టర్ కొన్నాడు ఈనాడు ఎందుకు పనికి రాకుండా తుంగతో ఉన్నది. 11 లక్షలు ఖర్చు వ్యర్థమై హాస్పటలు లేకుండా పోవడం జరిగింది 20 మైళ్లలో గుంటూరులో హాస్పటలు ఉంది అంటారు పెద్ద సెంటరు అయిన విజయవాడలో హాస్పటల్ లేకపోవడం చాలా విచారంగా ఉన్నది ఈ సంవత్సరం, ఆ సంవత్సరమని హెల్తు మినిస్టర్ గారు చెబుతుంటారు ఈ సంవత్సరం లేదు, ఆ సంవత్సరంలేదు. ఈ రోపల ఎలక్షన్లు వచ్చేటట్లున్నాయి విజయవాడలో హాస్పటల్ కు అవకాశం కలిగించాలని మనవిచేస్తున్నాను వ్యవసాయంలో హెచ్చుగానే అభివృద్ధి జరుగుతోంది కాని అనుకున్నంత అభివృద్ధి ఇంకా లేదు. ఎరువుల సంగతి ఉదాహరణ తీసుకోండి. రైతు పండించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు కాని ఎరువులు లేవు ప్లాన్ ప్రకారం కొన్ని లక్షల టన్నులు ఇస్తామని ప్రభుత్వం అంటున్నార, కాని practical గా అన్ని లక్షల టన్నులు రావడం లేదు వచ్చినట్లయితే ఇంకా హెచ్చు పండించడానికి అవకాశం ఉంది ఇప్పుడు పంపు సెట్లకు వగైరాలకు హెచ్చుగా డబ్బు ఇస్తున్నారు Upland areas లో చెరువులకు ఇస్తున్నారు, మనదేశ పరిస్థితులలో ఇది చాలదని మనవి చేస్తున్నాను Upland areas లో ఎక్కువ డబ్బు ఇవ్వాలి. ఇకపోతే వరదల గురించి మిత్రా కమిటీ ఉంది వరదల గురించి అప్పుడే మరచిపోయాము. నవంబరు నెషనులో వరదలను గురించి అన్నాము గాని బడ్జెటు స్పీచ్ లో వరదలకు మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు వస్తే చేస్తాం అన్నారు. మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు వస్తుంది. అప్పుడు చేసేది ఏమీ లేదు ఎందుకంటే కొంతయినా డబ్బు కేటాయించలేదు రాష్ట్ర గవర్నమెంటు చేసేది కాదు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేయాలి కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలకు 10-12 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలనవచ్చు దానికి కూడా ఒక హామీ యిచ్చాము. మిత్రా కమిటీకి మీకుకావలసిన ఆహారం యిప్పుడున్నదానికంటే మూడునాలుగు లక్షల టన్నులు అదనంగా యిస్తాము ఈ వరద నివారణ చేయండి, ప్రతి సంవత్సరం యిస్తాం అని జవాబుదారీగా పశ్చిమ గోదావరి వారు చెప్పారు, కృష్ణావారు చెప్పారు, గుంటూరు వారు చెప్పారు కాని మిత్రా కమిటీ ఏమీ చేస్తారో తెలియదు. గవర్నమెంటుని పెట్టుకోమంటే రాష్ట్ర గవర్నమెంటు పెట్టేది కాదు అది జరిగేది కాదు 11-12 కోట్లు కావలసి వచ్చినప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యివ్వాలంటే వారు ఎక్కడ నుంచో తీసుకువచ్చి exercise డబ్బు ఖర్చు చేసేదానికంటే ఆ డబ్బు కమిటీకి యిచ్చి మూడు నాలుగు లక్షల టన్నులు వారు తీసుకుంటే నిజంగా మంచి ఉపయోగం ఉంది దానివల్ల ఈ జిల్లాల రైతులకు లాభం ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హెచ్చుగా ఒత్తిడి చేసి సంపాదించాలి కృష్ణా, గోదావరి, నిజామాబాదు లాంటి జిల్లాలలో వరదలు వచ్చేటప్పుడు భూములు మునిగిపోతున్నాయి వరదలగురించి ఈ బడ్జెటులో ఏమీ కనిపించదు. వరదల మురుగు నివారణకు ఏమీ చూపించలేదు బడ్జెటులో మాత్రం మాట అనేకారు విచారిస్తున్నాము, రైతులందరూ నష్టపడ్డారు అని అనాడు కాకి గోల చేస్తారు ఏమీ ప్రయోజనం? సంవత్సరాలు గడచిపోతున్నాయి. ఇంత డబ్బు 161 కోట్ల రూపాయల డబ్బు బడ్జెటులో ఉంటే రెండు కోట్లు లేక ఒక కోటి అయినా సరే మురుగు నివారణకు వేయలేక పోయారు అది చాలా విచారకరం. కృష్ణా, గోదావరి, నిజామాబాదు జిల్లాలలో మురుగు నివారణ కావాలి.

ఎక్కడో అదనంగా ధూమి సాగు చేసేదానికంటే వరదలను, మురుగును నివారణ చేస్తే హెచ్చు పండించడానికి ఉపయోగపడుతుంది మురుగు నివారణకు డబ్బు కేటాయించక పోవడం విచారకరం. కరెంటు వ్యవహారం ఒకటి ఉంది రోడ్ల ఎస్టిమేటు బడ్జెటు ఎస్టిమేటులో మాత్రం చూపిస్తారు కాని పని మాత్రం జరిగదు లక్షల రూపాయలు బడ్జెటులో ఎస్టిమేటున్నాయి పనిచేసేటప్పటికి వేయి, 500 చూపిస్తారు. అవి కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికి తప్పు రెండవది కాదు. మైవేన్ కి సంబంధించిన హెచ్చు జనాభా సదుస్తున్న రోడ్లు కొన్ని ఉదాహరణకు చెబితాను. తొమ్మిది లక్షల అయిదువేల రూపాయలు 1959 బడ్జెటులో చూపించారు. కంకిపాడు-గుడివాడ రోడ్డుమీద వరాకాలంలో బస్సులు ఆపివేస్తారు మెయిన్ రోడ్డు, మైవేన్ రోడ్డు 1959 సంవత్సరంలో చూపించిన డబ్బు 1,500 చూపించారు. కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికా, నిబంగా పనిచేయడానికా, రెండు లక్షల రూపాయలు 1958 సంవత్సరంలో కైకలూరు—ఏలూరు రోడ్డుకి చూపించారు. అక్కడున్న చిన్న ఎల్ల గాడి బ్రిడ్జికి 1955 లో వేయి రూపాయలు అలాప్ మెంట్ చూపించారు రెండు లక్షల ఎస్టిమేటు వేస్తారు వేయి రూపాయలు చూపిస్తారు ఏమి ఉపయోగం? రేలప్రోలు వుయ్యూరు రోడ్డుకి ఏడులక్షల తొంభై ఒక్కవేల రూపాయలు చూపించారు డ్రెయినేజీకి మెయిన్ బ్రిడ్జికి ఆరులక్షలు చూపించారు ఇదేవిధముగా చూపించడమే కాని పని జరిగడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను ఒక విషయం మనవి చేయాలి. Sugarcane cess గురించి చెప్పాలి కోటి 50 లక్షల రూపాయలు వస్తున్నటువంటి sugarcane cess కి కోటి రూపాయలు వచ్చినప్పటివలెనే 40 లక్షలు చూపించారు. 18 మిల్లల కివ్వాలి. కోటి రూపాయలు వచ్చినప్పుడు 40 లక్షలు యిచ్చారు కోటి యిరవై రూపాయలు వచ్చినప్పుడు 40 లక్షలు యిచ్చారు. కోటి 50 లక్షలు వచ్చినప్పుడు కూడా 40 లక్షలే యిచ్చారు. అక్కడ రోడ్లు అధ్వాన్న స్థితిలో ఉన్నందున బండ్లు విరుగుతున్నాయి ఎడకాళ్లు విరుగుతున్నాయి గోతులు పడుతున్నాయి. వారు పడే బాధలు చెప్పడానికి వీలులేదు ఎంత వచ్చినా 40 లక్షలే యిచ్చారు. ఆర్థిక మంత్రిగారు పంచాయత్ మినిస్టరుగారుగా ఉండేవారు. పంచాయత్ మినిస్టరుగా 60 లక్షల రూపాయల ప్రొపోజలు పంపిస్తే ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు 20 తగ్గించి 40 లక్షలు చేశారు. ఈ సంవత్సరం ఫైనాన్సు మినిస్టరుగా ఉన్నారు వారు 40 లక్షలు యిచ్చారు. ఒక లక్ష మాత్రం ఎక్కువ యిచ్చారు. ఎందుకు యిచ్చారు తెలియదు. పంచాయతి ప్రాంతాలలో ఎడకాళ్లు విరుగుతున్నాయి బండ్లు విరుగుతున్నాయి. నావాబాదు పడుతున్నారు. ఆ విషయం కూడా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. పన్నులు లేదన్నారవి విజంగా సంతోషించాము. కాని చెరుకు మీద పన్ను వేస్తాం అన్నారు ఏమి వేస్తారు? ఎట్లా వేస్తారు? మహారాష్ట్రలో ఏమయినది? ఎకరానికి ఎన్ని టన్నులు వస్తున్నవి, తెలంగాణాలో ఎన్ని టన్నులు వస్తున్నది, ఆంధ్రలో ఎంత వస్తున్నదని వివక్షణ చేశారంటే ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు పన్ను వేయరు. చదివి వినిపిస్తాను. మహారాష్ట్రలో 60 టన్నులనుంచి 80 టన్నులు ఎకరానికి; 18 మాసాల పంట 12,190 దిగుబడి వస్తుంది. అక్కడ 80 రూపాయలు శిస్తు. తెలంగాణాలో 45 టన్నులనుంచి 50 టన్నులవరకు ఎకరానికి 18 మాసాల పంట. అక్కడ 10 నుంచి 11% వస్తుంది దిగుబడి. 70 రూపాయలు వస్తుంది.

అట్లాగే ఆంధ్రలో 30 టన్నులే అవుతుంది. అయితే పదిమాసాల పంచేకాని 9 5% వస్తుంది దిగుబడి. 45 రూపాయల శిస్తు అక్కడా ఉంది. ఏమి పన్ను వేస్తారని అడుగుతున్నాను. న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను. ఆవిధముగా వేయడం అన్యాయం 80 టన్నులు వచ్చేచోట 80 రూపాయలుంది 50 టన్నులు వచ్చే చోట 70 రూపాయలుంటే 30 టన్నులు వచ్చేచోట 45 రూపాయలుంది. తెలంగాణాలో హెచ్చుగా ఉన్నాయంటే దానితో సరిచేస్తామని ఆర్థికమంత్రిగారంటే న్యాయంకాదు చాలా అన్యాయం 30 టన్నులు అయేదానికి 45 రూపాయలు 50 రూపాయలు పన్ను ఉంటే ఇంకో 30 రూపాయలు పెంచుతాం అంటే చాలా అన్యాయం. దానిని పెట్టవద్దని ఈ ప్రొపోజలు తీసుకు రావద్దని గట్టిగా మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్.ఎస్.ఆర్.వి.పి. మూర్తిరాజు (పెంటపాడు) :—అధ్యక్ష, ఆర్థిక శాఖామూఖ్యులు ప్రవేశపెట్టిన ఈ డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా విద్యలో ఎక్కువ సౌకర్యం కల్పించదలచినందుకు అభినందిస్తున్నాను. కాని మన బడ్జెటులో విద్యావిధానానికి చాలినంత ధనం కేటాయించడం జరగడంలేదు. మన బడ్జెటులో వీనాట్టెక్తా నా మూడోవంతు విద్యపై కేటాయించడం జరిగితే అప్పుడు తప్ప సరియైన విద్యా బడ్జెటు జరుగుతుందని చెప్పడానికి లేదు. మన దేశంలో జరిగే విద్యావిధానంలో యిప్పటికీ మార్పు తీసుకురావాలని అంటున్నాం. ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. మన దేశానికి అనుకూలమైన విద్య మాత్రం యంతవరకు రావడంలేదు. విద్య సరిగా రాకపోవడంవల్లనే మన దేశంలో అవిపీతి పెరుగుతున్నది. అన్యాయాలు పెరుగుతున్నవి మానవుని జీవితం ఆధ్యాత్మిక చింతతో సరియైన సంస్కృతి గల వ్యక్తులుగా మానవుని తయారు చేయవలసిన అవసరం విద్యావిధానంలో ఉంది. ఈనాటివిద్య అసంపూర్తి అయిన విద్య. విద్య తప్ప విజ్ఞానం సంపాదించుకున్నది కాదు. దానికి ఏమి చేయాలి; మనం చూస్తున్నాం. పెద్దపెద్ద కాలేజీలు పెద్ద institutions కట్టడం ఎక్కువవుతున్నదిగాని చిన్న institutions కి ఖర్చు జరగడం లేదు. Elementary విద్యా విధానంలో మార్పు తీసుకునివచ్చి దానికి ప్రత్యేకంగా ఒక మంత్రి portfolio separate చేసి ఎలిమెంటరీ విద్య ఎప్పుడైతే తీసుకువస్తామో అలాగే మన దేశానికి ముక్తిమార్గం కనిపిస్తుంది. ఈనాడు సరియైన పద్ధతిలో విద్య రావడంలేదు. ఏ కుర్రవాడికీకూడా, మన కుర్రవాడు ఇంగ్లీషు మాట్లాడాలనేకోరికే తప్ప విజ్ఞానం రావడంలేదు. ఇంగ్లీషుకాదు, హిందీకాదు, తెలుగుకాదు, సంస్కృతం రాదు ఏ భాషయినా చూడండి. ఒక భాషలో మాట్లాడే శక్తిగాని, అర్థం చేసుకునే శక్తిగాని వున్న కాలనుచదివే శక్తిగాని రాకుండా బి. ఏలు ఎం. ఏలు, పాసవుతున్నారు. దానివల్ల ఏమి లాభం వస్తుందని జాగ్రత్తగా చూడవలసి ఉంది.

ప్రాథమికపాఠశాలలకు సరియైనభవనాలు ఏర్పాటుచేయలేకపోతున్నాము. వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ఇతరదేశాలలో చిన్నపిల్లలకు ఇచ్చిన సౌకర్యాలు ఇంకఎవ్వరికి వుండవు. ప్రతిపిల్లవాడు దేశానికి పనికివచ్చేవిద్యను నేర్చుకొనేదానికి funds ని allot చేయాలి. Training Schools లో మనము ఉపాధ్యాయులను తయారుచేయడములోనే పొరపాటు జరుగుతున్నది. Training Schools కి పూర్తిగా grants ఇవ్వాలి. Private management కి

ఎక్కువగా ఇచ్చి, వారిద్వారా training schools అవి పెట్టించి విద్యను అభివృద్ధి పరచాలి గవర్నమెంటు స్కూలుగాని, పరిషత్తు స్కూలుగాని అంతగా జరగడం లేదని చెబుతారు. Private management schools బాగా జరుగుతోందని చెప్పడంలో సంశయం కన్పించడములేదు ఏలూరులోని Girl's College ని మంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు చూసినతరువాత private management క్రిందవున్న స్కూలులోవున్న discipline ఇంకొక చోటలేదని వారుకూడ చెప్పారు వాటినే దోహదముచేయడము అవసరమేమో అని వారేచెప్పడం జరిగింది ఇకముందు బడ్జెటులో అయినా కాపలసనసౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఈమధ్య స్కూలుజిల్లాలలో వరదలువచ్చినవి. గ్రాంట్లుఇస్తామని చెప్పారు ఇచ్చారు కొంతవరకు అది ఏంతమాత్రం చాలదు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాకు ఏరూపంగా అయినా ఒకకోటిరూపాయలు ఇవ్వాలి పరిషత్తు రోడ్డుఅయితే, నమితిరోడ్డుఅయితే పంచాయతీరోడ్డుఅయితే కనీసము ఒకకోటిఖర్చుపెడితే నడవడానికిమాత్రమే ఏర్పాటు జరుగుతుంది. ఇన్ని సం॥రాలనుంచి నష్టము జరుగుతున్నప్పటికి సరియైనగ్రాంట్లు ఇవ్వడంలేదు. గ్రాంట్లుసరిపోవములేదు. దానికి తగినఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను శివప్రజాశిక్తిలో రోడ్లకు ప్రాధాన్యతఇస్తామని అంటున్నారు ఎంతవరకు ఇస్తారో చూడాలి వరదఏరియాలకు ఇచ్చినగ్రాంట్లు 20 లక్షలలో లేక 30 లక్షలలో అదే పరిషత్తురోడ్డుకి, అదే నమితిరోడ్డుకు, అదే పంచాయతీరోడ్డుకు అని ఇవ్వడము న్యాయముకాదు ఇన్ని సం॥రాల తరువాతకూడ నడవడానికి మార్గములులేకుండా చేయడము న్యాయముకాదు. కాబట్టి floods నివారణకు గ్రాంట్లు ఎక్కువచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇక అదనపు శిస్తువిషయము. కొల్లేరు గ్రామాలపైన చాలాన్యాయముగా వడింది చెప్పాము దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నాము. చర్చచేసినపుడు అడిగితే కొల్లేరు విషయము ప్రత్యేకముగా చూస్తామని చెప్పారు. ఆ Act pass అయినది ఈనాటికి దాన్నిగురించి చర్చతీసుకోలేదు సరికదా, ఉన్నకష్టాలు తెలుసుకోలేదు సరికదా ఇంకా పన్నులు పడుతున్నవి ఆభూములు మునిగిపోతున్నవి దానినిగురించి ఆలోచించడంలేదు. ఇప్పటికైన ప్రభుత్వము శ్రద్ధతీసుకొని పన్నులు తగ్గించాలి అని మనవిచేస్తున్నాను. కొల్లేరు గ్రామాలు జమీందారీగ్రామాలుగా పున్నపుడుకంటె ఇప్పుడు 3 రెట్లు, 4 రెట్లు పన్నులు పెరిగినవి. అవి re-consider చేయకపోతే అంతకంటె అన్యాయము ఏమీ వుండదు. పండుతూవుంటే పన్నులు తీసుకోడానికి అభ్యంతరమువుండదు. పండనపుడు రెమిషన్ ఇస్తామని అంటారు. రు. 100, రు. 200 ఖర్చుపెట్టి వ్యవసాయాన్నిచేస్తే మునిగిపోతే రెమిషన్ ఇస్తారట రు. 6 లేకపోతే రు. 20 యి. 20 రూపాయలపై రు. 100 యి ఖర్చుపెట్టినరైతు ఏమిఅవుతాడు. ఒకసారి పంటదెబ్బతిన్న తరువాత ఎన్నిసం॥రాలకు పండుతుంది వరదనివారణకు ఏర్పాటుచేస్తామని అంటున్నారు. బాగానే వుంది. ఇదివరకు ముంపు 8th కాంటూరువరకు వచ్చేది, ఇప్పుడు 10.5 కి పెరిగింది. అంటే ఏమిటిపైన బుడమేరు diversion చేసినతరువాత గట్టు ఏర్పరచి తీసుకొనివచ్చి కొల్లేటిలో కలపడమువల్ల ఒకేసారి అది పెరిగిపోవడం జరిగింది. ఇంకా నష్టంవస్తోంది. 3 సం॥రాలకొకసారి అయినా పండేది ఇప్పుడు 5 సం॥రాలకు ఒకసారిఅయినా పండేది

పరిస్థితి కన్పించడములేదు Floods కి సంబంధించి ఒకకొట్టిని వేళారు పర్వతస్థానాల్లో వారిసలహాలన్నీ ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తున్నాను దానికి మేము తొందరపడటముకాకుండా అదనపుశిస్తులో సరియైన సహకారము కొల్లేరుప్రాంతానికి జరిగడానికి ప్రయత్నము చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇక ప్రకృతివైద్యము గురించి అనేకసార్లు చెప్పినపుడు ఈ సం॥ము గవర్నమెంటు తరపునుంచి ప్రతిఆశ్రమములో కొన్ని beds పెట్టిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానముచేశారు, దానిపైన దరఖాస్తు చేశారు. హెల్త్ యూనివర్సిటీ గారికి ప్రకృతివైద్యముమీద నమ్మకములేదనుకోండి. నమ్మకమున్నా, లేకపోయినా వారుచేసేది మంత్రత్వము కనుక నడవవలసిన బాధ్యతవుంది కాని ఎన్నిచెప్పినప్పటికీ ఇవ్వడానికి వీలులేదని పంపించారు. కొన్ని కోటరూపాయలు అలోపతిపైన ఖర్చు పెడుతూవుంటే 2, 3 లక్షలు ప్రకృతివైద్యముపైన కూడ ఖర్చుపెట్టకూడదా ఇదికూడ చికిత్సావిధానమే. రోగాయిరాకుండా ఆపుచేయడానికి ఉపయోగపడే విధానము అనేది గ్రహించకుండా చేయడము మంచిదికాదు కళావేంకటరావుగారు ప్రవేశపెట్టి నేనురోపతిని recognise చేసి తీసుకొనివచ్చిన ఈ ప్రభుత్వములో beds ఇచ్చి encourage చేయవలసిన బాధ్యతవుంది అది తప్పకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. కొల్లేరుప్రాంతాల్లో చాలాఅన్యాయము జరుగుతోంది అధమపక్షము రెండవసంఘటన అయినా నీరుఇవ్వాలని అంటే ఇంతవరకు ఇవ్వరు సరికదా మాటలు చెప్పినంత మాత్రాన పనిజరగదు Farming Societies పెట్టమంటే పెడుతున్నారు Loans ఇవ్వరు. Loans ఇస్తే నీరుఇవ్వరు నీరుఇస్తే ఏమీకావాలని అడిగినా మాటలు చెప్పడముతప్ప మరేమీజరగడంలేదు Co-operative Farming Society లు ఎందుకు ప్రారంభించడము, దానికి ఎందుకు loans ఇవ్వకుండాచేయడము, ఎందుకు నీరు లేకుండాచేయడము, ఎందుకు రైతులను బాధపెట్టడము ఇవిఏమీ నాకర్థముకావడము లేదు లక్షలు, లక్షలు ఖర్చుపెట్టిన తరువాత అసలు బీదవారు ఏమిచేయాలి ఎక్కడకు వెళ్ళాలి? అదేమీ అర్థమవుతున్నదని చెప్పడములేదు. మాస్కారు జిల్లాలలో ప్రత్యేకముగా అన్యాయాలు జరుగుతున్నవని చెప్పడానికి కొన్నిపూచనలు చెబుతాను రాయలసీమవారికి మంత్రులు ఎక్కువసహాయంగావుంటారు తెలంగాణాకు రీజినల్ కమిటీవుంది. సర్కారు జిల్లాలను చూసేవారు ఎవరూలేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు సర్కారుజిల్లానుంచి వచ్చారు. సంతోషము కాని వారు ఎక్కువబాధ్యత తీసుకొనడములేదేమో అనేభయముకూడ మాకువుంది. వెనుకబడ్డ జిల్లాలని ప్రభుత్వము నిర్ణయిస్తున్నది జిల్లాలే ప్రత్యేకముగా నిర్ణయించడమువల్ల సర్కారుజిల్లాలలోవున్న మెట్టప్రాంతాలు వెనుకపడ్డ ప్రాంతాలుగా వున్నప్పటికీ వాటినికూడ వెనుకపడ్డ ప్రాంతాలుగా ఎందుకుతీసుకోరు వెనుకపడ్డ ప్రాంతాలు అన్నిజిల్లాలలో వుంటాయి, అందువల్ల backward districts అని చెప్పడము మంచిదికాదు. Backward districts అంటే తెలంగాణా, రాయలసీమ జిల్లాలు వస్తాయి. కాని సర్కారుజిల్లాలురావు అందువల్ల backward areas అంటే సర్కారుజిల్లాలలోని కొన్నిప్రాంతాలు వస్తాయి అక్కడ protected water supply schemes ఇస్తున్నారు? 11th అంతకన్న ఎక్కువగ్రాంటు ఆజిల్లాలలో ఇస్తారు. డెల్టాప్రాంతాలవారికి సగముగ్రాంటు ఇస్తున్నారు. మంచిసీటి సౌకర్యాలకు గ్రాంట్ ప్రభుత్వము ఇవ్వవలసివున్నప్పటికీ సగము గ్రాంటు ఇస్తామని చెబుతారు. మాకు 2 లక్షలు అయితే up land areas లో 20 వేలతో అయిపోతుంది ఇంతనష్టము

ఎవరు పెట్టుకోవాలి. ఇంత భరించగలగలిగి ఉందా? భరించలేనివన్నీ వున్నవి. దానిమీద ఇదికూడ కలిపినట్లయితే ఇదిభరించడము మావంతా? పండించడము మావంతా. ఇంక ఏమిపనిలేదా? అది అలావుందంటే

ఇక matching grants వున్నవి. సగము ఇచ్చే గ్రాంటును ఎవరు ఖర్చుపెట్టాలి. సర్కారు జిల్లాలవారే ఖర్చుపెట్టాలి. Up land area వారు ఖర్చుపెట్టలేరు. వారికి ఎప్పుడూ 5th ఎక్కువ ఇస్తూవుంటారు ఈ matching grants 5 సం॥ రాలనుంచి ఖర్చుపెట్టినవారికి ఇవాళ వరకు payment లేదు. డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ప్రజలకు సౌకర్యాలు చేద్దామని ప్రయత్నము చేసినప్పటికీ, సగమయినా ఖర్చుపెట్టడానికి సిద్ధముగా వున్నప్పటికీ వారికి గ్రాంటు ఇవ్వడములేదు. ఖర్చుచేసినదానికి payment జరగడములేదు. ఇలా ఎంతకాలము నడపవలసి వుంటుందనేది ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గురుస్వామిరెడ్డి — (కనిగిరి) అధ్యక్ష, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటు చూస్తే ప్రధానముగా వెనుకపడిన తాలూకాలు, మెట్ట తాలూకాలు ఉపయోగము పొందే పరిస్థితులేమీ కన్పించడములేదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఒక విషయాన్ని దృష్టిలో వుంచుకోవాలని నా సూచన. ఈనాడు మన రాష్ట్రములో అనేక ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలు, వెనుకపడ ప్రాంతాలున్నవి. పూర్వము జమీందారీ ప్రాంతాలుగా వుండి ఎలాంటి ప్రాజెక్టులు, రహదారులు, అసుపత్రులు, విద్యా సౌకర్యాలు లేక వెనుకపడ ప్రాంతాలు అనేకమున్నవి. అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలతో కొంతయినా సరితూగే పద్ధతిలో అభివృద్ధి చేయడానికి ఈ బడ్జెటులో సూచన వుంటుందేమో అనుకొంటే అలాంటిదేమీ కన్పించలేదు. తినడానికి తిండి లేక బాధపడుతున్న ప్రజల పరిస్థితి ఎప్పుడు చూస్తూ అర్థము కావడములేదు సౌకర్యాలున్న ప్రాంతాల వారికే ఇంకా ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగుతున్నవి

వెనుకపడిన ప్రాంతాలు ఏమాత్రం అభివృద్ధి కావటం లేదని స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నది. కనుక ప్రభుత్వం వెనుకపడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి ప్రత్యేకంగా బడ్జెటులో కొంత కేటాయింపు జరగాలని మనవి చేస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాలు దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి మొదలైనవన్నీ వెనుకపడిన తాలూకాలు, జమీందార్ల కాలంలో ఎన్నో బాధలు పడి చెరువులు లేక కేవలం వరాధారంమీద ఆధారపడినవారు స్వరాజ్యం వచ్చి 18 సంవత్సరాలు అయినా ఆ ప్రాంతాలలో ఎన్ని ప్రాజెక్టులు కట్టాము, ఎన్ని రహదారి సౌకర్యాలు కలుగజేశాము, ఎన్ని హాస్పిటల్స్ కట్టాము అని చూస్తే అసలు ఆ ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకోలేదనే అర్థమవుతుంది. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టువల్ల కొంతవరకు కాకపోయినా కొంతవరకైనా అభివృద్ధి కావటానికి అవకాశాలున్నాయని ప్రజలు ఆశించారు. నాగార్జునసాగర్ కోసం కృష్ణా పెన్నార్ కు వ్యతిరేకంగా మెట్ట తాలూకాలోని ప్రజలు తీవ్రంగా పోరాటం సాగించిన సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఏ తాలూకాలవారు ఎక్కువగా పోరాటం సాగించారో ఆ తాలూకాలకు ఈ నాడు నాగార్జునసాగర్ రాకుండా వుండే పరిస్థితులు కలుగుతున్నట్లు అర్థం అవుతోంది. ఒకసారి కాకపోయినా ఒకసారి నా మన ప్రభుత్వం నాగార్జునసాగర్ రెండవ దశ వుంది తప్పకుండా ఈ తాలూకాలకు నీరు ఇస్తామని ప్రకటించలేదు. కాని అక్కడ వున్న ప్రజానీకం యికా రెండవ దశ వుందని ఆశిస్తున్నారు. మన

ప్రభుత్వం తప్పకుండా రెండవ దశ వుండేట్లుగా ప్రయత్నించాలనీ, రెండవ దశ లేకపోతే మొదటి దశనే కొన్ని తాలూకాలకు నీరు పారే పద్ధతిలో పొడిగిస్తామని ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను నాగార్జునసాగర్ వచ్చేలోపుగా కొన్ని మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీములు అయినా తీసుకొని పని చేయటంలోకూడా చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది ఇంజనీర్లను అడిగితే ప్రాజెక్టు కట్టటానికి డబ్బు వున్నది కాని మాకు కావలసిన staff లేదు, సూపర్ వైజర్స్ లేరు, అందువల్ల అన్ని తాలూకాలను ఇన్వెస్టిగేట్ చేయటం ఆలస్యం అవుతున్నదని చెప్పారు అందువల్ల ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం ఎక్కువ మంది సూపర్ వైజర్లను పేసి ఆ యా ప్రాంతాలలో మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కట్టటానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను నా నియోజకవర్గం కనిగిరిలో 1, 2 ప్రాజెక్టులు శాంక్షన్ అయి కడుతున్నారు అవి గాక యింకా చాలా ప్రాజెక్టులు ఆ చుట్టప్రక్కల గ్రామాలకు అవసరమైనవి వున్నాయి వాటినికూడ వెంటనే investigate చేయించి కట్టాలని కోరుతున్నాను ముద్దపాడు ప్రాజెక్టు, మాకేరు ప్రాజెక్టు, పాలేటిపల్లి ప్రాజెక్టు, రంగనాథసాగర్ ప్రాజెక్టు, పామర్రు పాత చెఱువు, ఇలాంటి ప్రాజెక్టులు కాకుండా యింకా చాలా చెఱువులు వున్నాయి వాటి విషయంలోకూడా తగుశ్రద్ధ తీసుకొని పనులు చేయించాలని కోరుతున్నాను A C సుబ్బారెడ్డిగారు మా జిల్లాకు సంబంధించినవారు, వారు మా జిల్లాపై ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి అయితే వారు తమ జిల్లాలో ఎక్కువ పనులు చేయిస్తున్నారనే అపోహ చాలా మందికి వుండవచ్చు అయినా రావణాసురుడి కాస్తంగా వున్న మెట్ట ప్రాంతాలను వారి హయాంలోనే అభివృద్ధిలోనికి తీసుకువస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఇలాంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి కావటానికి ఒక ప్రాజెక్టులే కాక విద్యుచ్ఛక్తికూడ చాలా అవసరం నాగార్జునసాగర్ కాని మరే ప్రాజెక్టుగాని కట్టినాకూడా నీరు పారని ప్రదేశాలు కొన్ని వున్నాయి అదిపురం ఫిర్కా కాని, వెనిగెళ్ళ ఫిర్కా కాని — ఇక్కడ ఎక్కువ జనాభా వున్నా నీరు పారటానికి అవకాశాలు లేవు చిన్న చిన్న ఏర్లుకూడా లేవు ఇటువంటి ప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తి చాలా అవసరం ఈ ప్రాంతాలలో ప్రాజెక్టులు లేని సంగతి దృష్టిలో వుంచుకొని విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయటానికి శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను

ఇక ఆ ప్రాంతాలలో సెటిల్ మెంట్ జరిగింది అయినా వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి అక్కడి రైతాంగానికి ఏమీ తెలియదు తరతరాలనుండి వారు భూములు సాగు చేస్తున్నారు వాటిని తిరిగి సెటిల్ మెంట్ జరిపితే తప్ప లేకపోతే వాడు చాలా ఇబ్బంది పడతారు 2, 3 వేల ఖరీదు చేసే తోటలున్నాయి ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య, వాటి విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని మరల సెటిల్ మెంట్ జరిపించి ఆ రైతులకు న్యాయం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను

గ్రామ ప్రాంతాలలో ప్రజలపరిస్థితి చాలదుర్భరంగావుంది, వ్యవసాయ కూలీలకు సంవత్సరానికి దాదాపు రెండు మాసాలు మాత్రమే పనులుంటాయి. మిగతాకాలంలో పనులు లేక దేశం పట్టుకొని తిరుగవలసిన దుర్భర పరిస్థితులున్నాయి పనివాళ్ళ పరిస్థితులు బాగుపరచటానికి బంజరు భూములను వారికి పంచిపెట్టాలి ఇతర ప్రాంత

ములలో ఎలా ఉండోకాని మా తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు చాల బంజరు భూములు పంపకం కాకుండా ఉన్నాయి బంజరు భూములను వెంటనే వ్యవసాయ కూలీలకు పంచిపెట్టి వారి నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించాలి భూము లివ్వడమే కాక వారికి కావలసిన ఎరువులు వెంటనే సప్లయ చేయాలి భూములు బాగుచేయడానికి వాళ్ళకు లోన్నుకూడా ఎక్కువగా ఇవ్వాలి అప్పుడే భూములను సక్రమంగా పండించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ పి సన్యాసినాయుడు (ఎలమంచిలి) - అధ్యక్ష మహాశయా, మన ఆర్థికశాఖా మాత్యులు శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన 1965-66 తాలూకా బడ్జెటును బలపరుస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను ఆహార పరిస్థితి దృష్ట్యా గత సంవత్సరం వచ్చినటువంటి కొన్ని గడ్డు పరిస్థితులను ప్రభుత్వం కడు చాకచక్యంతో సమర్థవంతంగా మెరుగుపరచింది అదే కాకుండా ఈ సంవత్సరంకూడ ఇప్పుడు ఆహార పరిస్థితి మెరుగుగానే ఉంది. మా విశాఖపట్టణంజిల్లా తరుగుజిల్లా అని ప్రభుత్వం గుర్తించినటువంటి విషయం దాని దృష్ట్యా మేము అంతాకూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారితోను ఆహారశాఖా మాత్యులు శ్రీ బిలరామిరెడ్డిగారితోనుకూడా మా ఆహార పరిస్థితికి సంబంధించి, శ్రీకాకుళం జిల్లా నుండి తూర్పు గోదావరిజిల్లానుండి ఆహార పదార్థాలను రవాణా సౌకర్యాలు కల్పించాలని మనవిచేసుకుంటున్నాను కాని మన రాష్ట్రంనుంచి ఇవ్వవలసిన 7 లక్షల టన్నుల దృష్ట్యా తూర్పుగోదావరి జిల్లానుండి సరిహద్దు ఆంక్షలు విధించి ఆహార పదార్థాలు రవాణా కాకుండా ఉత్తర్వు లిచ్చారు ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలు రెండూ కలిసి ఉండడంచేత శ్రీకాకుళంనుంచి సరఫరా అయ్యే దినుసు సరిపోవడంలేదు. ఇప్పటికే ధరలు పెరిగి ఉన్నాయి అదేకాకుండా ఈ మధ్య సివిల్ సప్లయస్ డిపార్టు మెంటువారు విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ప్రొక్యూర్మెంటు చేయవలసినదని ఉత్తర్వు లిచ్చి నట్లు తెలుస్తున్నది ఈ ప్రొక్యూర్మెంట్ ప్రారంభించినట్లయితే ఇక ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతాయి ఇప్పటి సరఫరా చాలదని మేము అనుకుంటూ ఉంటే ఇది భావ్యం కాదని, కాబట్టి ఈ ప్రొక్యూర్మెంటు ఆర్డరును క్యాన్సిల్ చేయించేటట్లు ఏర్పాటుచేయకపోతే మా జిల్లా ఆహార పరిస్థితి విషమిస్తుందని ప్రభుత్వానికి మనవి చేసుకుంటున్నాను

తరువాత వైద్యం విషయం చూస్తే మన 4వ ప్రణాళికలో ఈ తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉన్న హాస్పిటల్ను అన్నిటికీ నూతన కట్టడాల నిర్మాణానికి ప్రోవిజన్ ఏర్పాటు చేశారు. కాని మా ఎలమంచిలి హాస్పిటల్ ఎప్పుడో కట్టిన పూర్వపు డచ్ బిల్డింగ్ లో ఏర్పాటు చేయబడి ఉంది దాని రూఫ్ అంతా పగుళ్ళవేసి వుంది ఈ మధ్య ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనివచ్చాను 4వ ప్రణాళికవరకు అగిన ట్లయితే ఈ పరాకాలంలో విపరీతిమైన వరదలకు ఉరుములకుకూడ ఈ రూఫ్ కూలి పోయి రోగులకు, అధికారులకుకూడ ఏదైనా ప్రమాదం కలుగుతుందేమోననే పరిస్థితి ఏర్పడినది దానిని ప్రణాళికతో నిమిత్తం లేకుండా ముందుగా తీసుకోవాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను ప్రతి తాలూకా కేంద్రంలోను ఒక మెటర్నలిటీ సెంటరు అత్యవసర మైనటువంటిది ఎలమంచిలి తాలూకాలో, దురదృష్టవశాత్తు ఇదివరకు చాలా

రిప్రజంటేషన్లు చేసినప్పటికీ అది ఏర్పాటు చేయలేదు ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ప్రజలుకూడ కొంత సహాయం ఇవ్వడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నారు ఒక నిండు చూలాలిని తీసుకొని, 50, 60 మైళ్లు సరే గ్రామాలనుండి తీసుకొనివెళ్ళాలంటే చాల ఇబ్బందిగా ఉంది అందుచేత తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లను అయితే ఏదో నాటుబళ్ళమీద వచ్చి చికిత్స పొందడానికి అవకాశం లుంటాయి అలాంటి ఏర్పాటు చేయడం చాలా ముఖ్యం అని ప్రభుత్వానికి మనవిచేసుకుంటున్నాను

సీటిపారుదల విషయంలో మా విశాఖపట్టణంజిల్లా చాల వెనుకబడి ఉంది నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు, శ్రీశైలంవంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులను కడుతున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసినదే అభినందిస్తున్నాను కాని విశాఖపట్టణంలో ఉన్న నదులు చాల చిన్నవి జీవనదులు కావు తాండవ, శారద నదులు మాత్రం కనీసం 1, 2 మాసాలు సీటితో ఉంటాయి మిగతావి అన్నీ కొండ గడ్డలులాగ కొన్ని గంటలుమాత్రమే ప్రవహించి నీరు లేకుండా పోతున్నాయి వీటన్నింటినుంచి ఆ కొద్ది గంటలలో ఎన్ని పొలాలకు నీరు పారింతుకోగలిగితే ఆ పొలాలకు ఉపయోగముకాని ఇన్ని లక్షల ఎకరాలున్నప్పటికీకూడ సరైన పంట పండించుకోవడానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం గోదావరి నదికి ధవళేశ్వరం బారేజ్ వున్నర్పాటు చేయడానికి యత్నిస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది ఈ బారేజిని ధవళేశ్వరం దగ్గరకాక పోలవరం దగ్గర నిర్మించినట్లయితే తూర్పు గోదావరిలో ఉన్న మెట్ట తాలూకాలు, విశాఖపట్టణంలో ఉన్న యావత్తు ఏరియా, తరువాత శ్రీకాళం జిల్లాకుకూడ ఈ గోదావరి సీటిని ఇచ్చినట్లయితే చాల సదుపాయం ఇలా చేసినందువల్ల ఉభయగోదావరి జిల్లాలకు ఏవిధమైన ఇబ్బంది ఉండదు ఎందుచేతనంటే జూనునెల లగాయిత ధవళేశ్వరం ఆనకట్టమీద వివరీతమైన నీరు సముద్రానికి వెళ్ళిపోవడం తప్పితే ఉపయోగం ఏమీలేదు ఆ సముద్ర గతమైనటువంటి సీటిని మా జిల్లాలకు ఇచ్చినట్లయితే ఈ జిల్లాలను సస్యశ్యామలంగా చేయడానికి పనికివచ్చి మన అహార పరిస్థితి మెరుగు పడడానికి అవకాశం ఉంది ఇందుకు విశాఖపట్టణంజిల్లా రైతాంగం ఏదైనా సహకారం ఇవ్వడానికి, ఈ నీరు సరఫరా అయిన తరువాత లాభం పొందిన తరువాత బెటర్ మెంటు లెవీకూడ ఇచ్చుకోడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నారు అటువంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం చాల ముఖ్యమని ప్రభుత్వానికి మనవిచేసుకుంటున్నాను

మన ప్రభుత్వం జరిపిన కరస్పాండెన్సురీత్యా కేంద్రప్రభుత్వం రైల్వేమండలం మన సికింద్రాబాద్ హెడ్ క్వార్టర్లుగా ఇచ్చినందుకు చాల అభినందించవలసినవిషయం. కాని దానిలో గుంతకల్లు, వాల్తేరు డివిజనులను కలుపకపోవడం చాల నిరాశాజనకంగా ఉంది మనకు సరైన రవాణా సౌకర్యాలు ఏర్పడాలంటే ఈ గుంతకల్లు వాల్తేరు డివిజనులు చాల ముఖ్యమైనవి వాటిని సికింద్రాబాదు జోనులో కలిపితే చాల ఉపయోగంగా ఉంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం కొంచెం శ్రద్ధతీసుకొని ఈ డివిజనులు రెండూ కలిపే ఏర్పాటుగురించికూడ కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుపుతారని ఆశిస్తున్నాను రహదారుల విషయంలో చూస్తే మన రాజధాని నగరంనుంచి ప్రతి జిల్లా కేంద్రానికికూడ బస్ మార్గాలు ఏర్పాటుచేద్దామని, బస్లు వేద్దామని ఒక ప్రతిపాదన ప్రభుత్వంలో ఉంది, మా విశాఖపట్టణం, శ్రీకాళం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలకు

ఇక్కడనుంచి బస్లు నడవాలంటే కొవ్వురువరకు వెళ్ళి ఆగిపోవాలనిపడేకాని పీర్గా నడవడానికి అవకాశంలేదు గోదావరిపై రైల్వే కమ్ రోడ్ బ్రిడ్జి ఉండవలసివ అవశ్యకత గుర్తించి—మన ప్రభుత్వం గుర్తించినది, కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడ గుర్తించినది కాబట్టి అదికూడ కట్టించడానికి ప్రతిపాదించమని ప్రభుత్వానికి మనవిచేసుకుంటున్నాను.

వార్ధక్యపు పింఛనుల విషయంలో ఈ మధ్య ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన చర్యతీసుకున్నారు జిల్లా కలెక్టరు కాకుండా బ్లాకు డెవలప్ మెంటు ఆఫీసర్లకు అధికారం ఇచ్చి నటువంటిమాట వాస్తవం ఆ జి. ఓ. ఇన్స్టా చేశారు అయితే ఆ జి. ఓ.లో పంచాయితీ సమితి సోషల్ వెల్ ఫేర్ స్టాండింగ్ కమిటీ కాంక్షనుచేసే అధికారం ఇస్తూ ఉత్తర్వులిచ్చారు. అది రాజకీయ పరిణామాలకు దారితీస్తుందనే అనుమానం ఉంది. ఎందుచేతనంటే కమిటీవారు అంతా మంచివారైతే ఇబ్బందిలేదుకాని దానిలో ఎవరైనా మరొకవిధమైనవారుంటే వాళ్లు మా మనుష్యులు కారు కాబట్టి వారికి ఇవ్వకూడదని వారు తీర్మానంచేస్తే వృద్ధులకు గత్యంతరంలేదు. అందులో వార్ధక్యం అనేసరికి వారు ఆఫీసుకి వెళ్ళిగానీ, లేక మరొకరిని కలుసుకోవడానికిగాని అవకాశంలేని పరిస్థితి. 65 సంవత్సరాలు దాటనటువంటి మనుష్యులు ఎవరితోను చెప్పుకోవడానికి వీలుండదు. అందుచేత కలెక్టరుగారికి ఏవిధంగా ముందు ఉత్తర్వులిచ్చారో అలాగనే బి. డి. ఒ. గారి మీదనే ఉంచేసి, స్టాండింగ్ కమిటీలో ఉండేటటువంటి అధికారాన్ని తీసేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను ఈ మధ్య చెరుకు భూములపై శిస్తు సమన్వయ పరుస్తామని బడ్జెటు స్పీచ్ లో ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పారు ఆంధ్ర ఏరియాకు, తెలంగాణా ఏరియాకు వ్యత్యాసం ఉన్నదని ఆంధ్ర ఏరియాకు తక్కువనిన్నీ అన్నారు. ఆంధ్ర ఏరియాలో చెరుకు ఉత్పత్తిదారుకు మదింపు ఎక్కువ అవుతున్నదని చెబుతున్నాను. తెలంగాణా ఏరియాలోకన్న విపరీతమైన ధరలు పెరిగాయి. ఎందుచేతనంటే కూలీ కావాలంటే 3 రూపాయలు, 4 రూపాయలుకూడా ఇవ్వవలసివస్తున్నది. దానితో బాటు ఈ పన్నులు హెచ్చించేమాటైతే, సమన్వయపరచి మళ్ళీ పన్ను హెచ్చించేటట్లయితే రైతాంగానికి విపరీతమైన నష్టం కలుగుతుంది అందుచేత ఈ సమన్వయ పరచడం అనేది కొంచెం ఆలోచించి చేస్తే బాగుంటుందని, ఆ రైతాంగంమీద అధికంగా పన్ను పడకుండా చూస్తారని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. గంగారెడ్డి (మదోల్) :— అధ్యక్ష ఈ విధంగా బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పొలోనడానికి నాకు 14 సార్లు అవకాశం లభించింది. ప్రతి సంవత్సరం ఈ బడ్జెటులో మార్పులు ఏ విధంగా వస్తున్నాయో చూస్తూవున్నాను. సామాన్య రైతు కూడా ప్రతి సంవత్సరం తనకు ఉన్న పరిస్థితినిబట్టి, తన గ్రామంలో ఉన్న పరిస్థితిని బట్టి తన ఆదాయవ్యయముల యొక్క అంచనా కొరకై ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంటారు. క్రిందటి సంవత్సరం ఏదైన లోటుపాట్లు ఉంటే, వాటిని తరువాత సంవత్సరం మార్పులు చేసుకొంటాడు. అదే మోస్తరుగా ఈ ప్రభుత్వము తన పరిపాలనను నడిపించు కోడానికి తన ఆదాయాన్ని, శక్తి సామర్థ్యాలను గమనించు కొంటూ మార్పులు చేస్తూ ఉండడం సహజం. దానికొరకు, నేను కూడా ఈ సంవత్సరం బడ్జెటును బలపరుస్తూ, దానిని గురించి నాకు కలిగిన కొన్ని అభిప్రాయాలు, తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను ఈనాడు వెనుకబడిన వాళ్లను అభివృద్ధి చేస్తామనే

టటువంటి నినాదాలు ప్రతి కంరము ద్వారా వెల్లడి అవుతున్నాయిగాని, అది అమలులో ఏ మాత్రం జరుగుతున్నదని చూచినట్లయితే, అదంతా సింధూనదిలో కొట్టుకొని పోయినట్లే ఉన్నది. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అన్నిటికంటే వెనుకబడినటువంటిది అదిలా బాద్ దానికి కూడా జిల్లా వారిగా దళసంగా పంపకం చేస్తున్నారు కాని వెనుకబడిన ప్రాంతాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధిపరచి దానిని ముందంజ వేయించాలి. అనే అలోచనగాని, దానికి తగిన మార్పులు చేయడంగాని, ఆ విధంగా funds కేటాయించడంగాని, పనులు జరిపించడంగాని జరగడంలేదు. అదిలాబాద్ అంత వెనుక పడినది అయినప్పటికీ, సంవత్సరానికి సుమారు 4 కోట్లు ఆదాయం అక్కడ వస్తున్నది. అంత వెనుక బడిన జిల్లాలో అంత ఆదాయం అంటే అశ్చర్యంగా కనబడవచ్చు. కాని, అక్కడ అడవి ప్రాంతమునుంచి చాలా ఆదాయం వస్తున్నది. అంతే కాకుండా అక్కడ సిమెంటు, paper బొగ్గు, పీటివల్ల కూడా బాగా ఆదాయం వస్తున్నది అక్కడ ప్రతి కూడా బాగాపండు తున్నది ఎన్నో ట్రక్కులు మంచ్యాలనుంచి బెల్లంపల్లి వరకు ఎప్పుడూ పోతూ ఉంటాయి. అటువంటివోట మంచి రోడ్లు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది మాతో పోల్చిన కరీంనగర్ జిల్లాలో అసలు అక్కడ రోడ్లు అనవసరం కాని అదిలాబాదుజిల్లాలో మొత్తం 20 జిల్లాల కంటే బాగుగా మంచి రోడ్లు ఉండవలసిన అవసరం చాలా ఉంది అందువలన, ఆ జిల్లాలో రోడ్ల విషయంలో ప్రభుత్వము తగుశ్రద్ధ వహించవలెనని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలను బాగుపరచే విషయంలో సాంప్రదాయ సిద్ధంగా చూచుకొంటే, కేంద్రము కూడా వెనుకబడిన States కు ఏ విధంగా ఇవ్వాలి అనే విషయంలో తక్కువ శ్రద్ధ వహిస్తున్నది. అదే విధంగా జిల్లా పరిషత్తులుగాని, తుదకు పంచాయితీ సమితులుగాని, సమితులలో కూడా వెనుకబడిన గ్రామాలకు వెనుకబడిన ప్రాంతాలపట్ల శ్రద్ధ వహించడంలేదు వెనుక బడిన ప్రాంతాలపట్ల నిర్లక్ష్యం చూపుతున్నారు. అందువలన, వెనుకబడిన ప్రజలను, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను బాగుపరచాలని కేవలం ఆ ప్రోత్సం జనము చేసుకొంటూ దానిని ఒక తారక మంత్రం మాదిరి చేసుకొన్నంత మాత్రాన ప్రయోజనంలేదు అది అమలులో జరగాలి. మొన్న Regional Sub Committee తో నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు వెళ్ళే అవకాశం లభించింది. అక్కడ ఏదో bridge పడిపోయింది, అది ఎందువలనో, దాని technical విషయం మాకు తెలియదు ఎప్పుడైనా ఈ సమితులలో సూపర్ వైజరువచ్చి పునాదులలో రోతులు వేయాలన్నప్పటికీ ఈ గుండ్రపు రోతులు లేకుండా దానిని కంకర కొట్టి వేయాలన్నారని కాని అక్కడ ఉన్నటువంటి ఇంజనీరు అదేమి technical పాయింట్ గాని అన్ని గోలురాళ్ళే వేసినారు. అవన్నీ కూలిపడి పోయినాయి. అయితే అనవచ్చు, ప్రపంచమే గోలు ఉన్నది. అందుచేత ఇవన్నీ సూదంటు రాళ్ళ మాదిరిగా అక్కర్లేయని ఆ విధంగా అనుకొని ఆ విధంగా పెట్టడానికి సిద్ధపడినారేమో కాని, ఒక డోబ్బ చూచినట్లయితే, వట్టి పునాదులు వేయడానికి గుండ్రపు రోతు అక్కర లేదని అనేటటువంటిది ఉంటే, నాగార్జునసాగర్ project కు ఉన్న పెద్ద పెద్ద కంటాలు చూచినట్లయితే నేను వాటి దగ్గరకు పోయి చూచాను అక్కడ అన్ని గుండ్రాకు ఉన్నాయి. వాటి పైన సిమెంటుగాని, సున్నము గాని అతుక్కోలేదు. అందుచేత అది పడిపోయింది. దానికి ఏదోదో కారణాలు చెప్పవచ్చు technical గా. కాని నేను చెప్పేది. ఇప్పుడు

బడెట్‌కు సంబంధించి ఎన్నో Departments ఉన్నాయి. అన్నీటికీ కలిసి ఈ బడెట్ చేసినాము. ఇప్పుడు శరీరంలో ఎక్కడ గాని ఒక ములు కుట్టినా గాని, శరీరం అవస్థ పడుతుంది అదే మోస్తరుగా అదేవిధంగా ఈ విభజనలన్నీటికి పెద్ద అయినటు వంటిది ఏదో వీటన్నిటిమీద పెత్తనం ఎవరికి, ఉన్నదో, అతనికి ఎక్కడ ఏ క్షాలో ఏ లోటు కలిగినా, అతనికి చెడపేరు వస్తుంది ఇప్పుడు వ్యవసాయ రంగంలో చూడండి ప్రతివారు ఒక s'ongam చెప్పతారు ఈనాడు మనదేశం అభివృద్ధిలో 80 per cent, 90 per cent వ్యవసాయకంగా ఉన్నదని చెప్పకొంటున్నారు కాని ఈనాడు చూస్తున్నది ఏమి? వ్యవసాయ సిబ్బందికేమీ లోటులేదు బ్రహ్మాండమైన సిబ్బంది ఉంది కాని అమలులో ఏమీ ఉన్నదంటే, నేతి బీరకాయవంటిది ఉన్నది సమితులలో Extension Officers మొదలైన అధికారు ఉంటున్నారు. కాని వారు చేసేసేది ఏమిటి అంటే కోమటి చేసే వ్యాపారం వారు చేస్తున్నారు ఎరువులు పంపించడంలో వారికి సరిఅయిన కారణాలు ఉన్నయాలేదా, ఆ పట్వారీ దస్కత్తు ఉన్నదాలేదా సర్పంచ్ దస్కత్తు ఉన్నదాలేదా ఇవి చూడడమేగాని, ఆ రైతు భూములు స్వయముగా చూచి, ఏ భూమిలో ఏది కొరతగా ఉన్నది. అక్కడ ఆ భూమికి ఏ ఎరువు వేయవలసిన అవసరం ఉన్నది ఏదివేస్తే అక్కడ పంట బాగా ఎక్కువ పంట పండుతుంది, అక్కడ భూసారం ఏ విధంగా ఉన్నది అనేది వారు చూడడం లేదు పలాన సర్వే నంబరు భూమి కొరకు ఎరువు తీసుకొంటున్నాడు కదా; ఆ భూమికి ఎటువంటి ఎరువు కావలసియుంటుంది, దానికి ఎంత పరిమితి, ఎంత quantity కావలసియుంటుంది అనేటటువంటిది చూడడంలేదు. ఏదో ఈనాడు కోమటి వ్యాపారముచేసే తీరుగానే వారు వ్యవహరిస్తున్నారుగాని, రైతులకు నిజంగా తోడ్పడే విధంగా ఉండడంలేదు దానికి సమాధానము చెప్పవచ్చు, అదంత సొసైటీలకు అప్పజెప్పామని. కాని, నిజంగా వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడాలంటే, రైతుకు సహాయపడాలంటే, వ్యవసాయానికి కావలసిన సౌకర్యాలు, సదుకలు కాని అందజేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. మంచి విత్తనాలు సరియైన time లో అందజేయవలసి యుంటుంది. ఆ విత్తనము ఒక బోది నిలవచేసి పెట్టుకొన్నప్పటికీ, అది చేసులలో వేస్తే మొలవడానికి అవకాశంలేదు. మన దేశానికి రైతువెన్నెముక అంటున్నారు అటువంటిప్పుడు చూడండి వెన్నెముకకు T B వస్తే మనిషి బ్రతుకుతాడేమో. అదే విధంగా మన దేశం పురక్షితంగా ఉండాలంటే, ఈ వెన్నెముక అయినటువంటి రైతు బాగుండాలి.

ఇక విద్యారంగము చూడండి. పెద్దపెద్ద పదవులలో ఉండేటటువంటి వారు తమ పిల్లలను సర్కారు పాఠశాలలకు పంపడంలేదు ఎందుకంటే అక్కడ విద్య సరియైన పద్ధతులలో నడవడంలేదు అని చెప్పి వేరే schools కు పంపుతున్నారు, కనుక సర్కారు పాఠశాలలు సక్రమంగా నడచేటటు చూడవలెనని నేను కోరుతున్నాను. తరువాత పొచెంపాడు ప్రాజెక్టు జరుగుతున్నది. అది నా నియోజక వర్గమే. మా గ్రామం దాని లోపల మువిగిబొతున్నది. అందుకు వాధపడడంలేదు ఎందుకంటే దేశ పేవకొరకై దానిని ఆర్పిస్తున్నాము. కాని అక్కడ ఉండే ప్రజల పునరావాసము కొరకు, వారు ఎక్కడ ఉండాలా, ఏమిటి అది ఇంతవరకు ఏమీ ఏర్పాటుగాని, ప్రయత్నంగాని చేయడం జరగలేదు. ఆ ప్రాజెక్టు పని మాత్రం బ్రహ్మాండంగా జరుగు

తున్నది. కాని ఆ ప్రజలకు పునరావాసానికి ఏర్పాట్లు ఏమీ చేయలేదు ఒక చేసులో ఒక ప్రక్కనుంచి ఇంకొక ప్రక్కకు మంచి తీసుకుపోవాలంటే బ్రహ్మాండమైన నష్టము అవుతుంది అటువంటప్పుడు ఒక గ్రామం ఇంకొక చోటికి తరలించేటప్పుడు ఎంత కష్టంగా ఉంటుందో ఆలోచించండి. కాని కాందిశీకుల విషయము చూడండి. వారికి బాగా పునరావాసము కల్పిస్తున్నారు. అక్కడ పాకిస్తాన్ వాళ్లు హింసిస్తున్నారని, అక్కడనుంచి వచ్చిన కాందిశీకులకు ఇక్కడ పునరావాసము కల్పిస్తున్నారు అన్ని విధాలుగా వారికి సౌకర్యములు కలుగజేస్తున్నారు ఈ ప్రాజెక్టువల్ల మునిగేవారికి పేరొకచోట పునరావాస సౌకర్యాలు కలిగించటానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవటంలేదు. నేను చెప్పేది—మొదట ఇంటిగలవనిదే, రచ్చగెలవరు. కాబట్టి మా ప్రాజెక్టువల్ల మునిగినవారికి ముందు పునరావాస సౌకర్యాలు కలిగించి, తర్వాత నష్టపరిహారం విషయంలో శ్రద్ధ వహించాలి పునరావాస సౌకర్యం కలిగించే విషయంలో తీర్మానం చేసేదాకా యీ నష్టపరిహారం కొరకు శ్రద్ధ వహించటం సమంజసంకాదు. లేకపోతే మేము ఎక్కడ ఉండాలి? మేము ఏమీ కూలీలము కాదు కూలీలయితే జెల్లంపల్లి బొగ్గుగులవద్దనో కాగజ్ నగర్ వద్దనో ఉండాలని చెప్పవచ్చును కాని మేము కూలీలము కాదు కాబట్టి పునరావాసం కొరకు తొందరగా ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది మేము యీ విషయం సమితులను అడిగితే పంచాయితీ రాజ్యంనుండి మాకు హాకుం వచ్చింది మీకు ఎలాగూ సహాయంచేయటానికి లేదని హాకుం వచ్చిందని చెప్పారు. మేము ఆ ప్రాజెక్టు మునిగేప్రాంతంనుండి లేచిపోవటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అయితే మేము ఉండటానికి వేరే ప్రాంతం చూపించమనే మా కోరిక మీరే ఎక్కడైనా చూసుకోండి అని ప్రభుత్వంవారు అంటున్నారు. మేము ఎక్కడ చూసుకొంటాము? చిన్నపిల్లవాడు ఆ పండు కావాలమ్మా అని అంటే, అదిగోరా రామచిలుక అని చూపించినట్లు ఉంది ఎక్కడెక్కడ ప్రభుత్వ చూములు ఉన్నవో ప్రభుత్వమే నోటిపైచేసి ఆ మునిగిపోయే ప్రాంతాలవారికి చూపిస్తే బాగుంటుందని చెబుతూ సమయం లేనందువల్ల ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ పి. కోటేశ్వరరావు (పెదకాకాని) — ఆర్థిక మంత్రిగారు చేసిన బడ్జెట్ ప్రసంగం చూసినప్పుడు—మన ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నటువంటి రైతాంగంయొక్క స్థితిమీద, ఆర్థిక విధానం మీద పూర్తి అయినటువంటి అవగాహన వారికి లేదా—అనిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే, వారి ప్రసంగంలో వ్యవసాయం అనే శీర్షిక క్రింద—వ్యవసాయ పరిశోధన, విస్తరణ వగైరా వివిధ పథకాలను కొనసాగించటంతోపాటు వ్యవసాయశాఖ ఆహార దాన్యాల ఉత్పత్తిని, నూనెవిత్తులు, పంచదారచెరకు, ప్రత్తిలాంటి డబ్బు పంటల ఉత్పత్తిని అభివృద్ధి పరచేందుకై అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేశామన్నారు ఇంతవరకేనా ఆంధ్ర దేశమంటే? ఆంధ్రదేశంలో ప్రధానంగా, గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి, నెల్లూరు తదితర ప్రాంతాల్లో పొగాకు పంట చాలా ప్రధానమైన పంట ఈ పొగాకు పంటను గురించి స్పష్టమైన అవగాహన లేదని అనుకొందామా? లేక, అది వాస్తవంగా ఆలోచించటంలేదని అనుకోవాలా? గుంటూరు, కృష్ణా, ఉభయగోదావరి జిల్లాల రైతులకు పొగాకు చాలా ప్రధానమైన పంట అయినది ఆ జిల్లాల రైతాంగం ఆర్థిక జీవితం అంతా దీనిపైన ఆధారపడిఉంది. అక్కడ రైతాంగానికి సంబంధించిన 60 పేల కుటుంబాలు యీ పొగాకు ఉత్పత్తి కొనసాగిస్తున్నవి. నారు వేసినది మొదలుకొని

క్యూరింగ్ చేసేదాకా లక్ష 50 వేలమంది వ్యవసాయ కూలీలకు యీ పరిశ్రమ ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. రైతు చేసే గ్రేడింగ్ పద్ధతిలోనే మరొక లక్షమంది కూలీలకు పని కల్పిస్తున్నది. దీనికి సంబంధించి రాష్ట్రంలో 500 వ్యాపార సంస్థలు ఉన్నవి. ఆ 500 వ్యాపారసంస్థలు దాదాపు 2 లక్షలమందికి పని కల్పిస్తున్నవి. ఈ రకంగా ఒక పెద్ద పరిశ్రమగా అభివృద్ధి చెందుతున్నటువంటి యీ పొగాకు గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచించటం లేదా—అని అనిపిస్తున్నది. అది పొగాకు రైతాంగం యొక్క దురదృష్టమేమో, 1953 లో ఒక సంక్షోభం వచ్చింది, పొగాకు అంతా మిగిలి పోయింది. 1956 లో మరొక సంక్షోభం వచ్చింది. అప్పుడూ చాలా ఓగిరి పోయింది. 60 లో, తర్వాత 64 లో కూడ సంక్షోభం వచ్చింది. గత 11 సంవత్సరాలనుండి నాలుగు సంక్షోభాలు వచ్చి, పొగాకు ఉత్పత్తి అంతా దెబ్బతినటము, పొగాకు మిగిలిపోవటము జరుగుతూవచ్చింది. ఆ అన్ని సందర్భాలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పెద్దఎత్తున మెమోరాండాలు పంపించటము, విజ్ఞప్తులు చేయటము, రాయబారాలు కొనసాగించటము తీవ్రంగా చేసినా వచ్చిన ఫలితం లేదు. మంత్రులు వస్తున్నారు. మహాసభలు జరుగుతున్నవి. ఉత్పత్తిదారులంతా ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఇదిగో—పర్మిట్స్ వస్తున్నాయి అంటారు. అదిగో—విడుదల చేస్తున్నామంటారు. రైతాంగానికి ఉపయోగకరమైనటువంటి పద్ధతి అనుసరిస్తామని చెబుతున్నారు. కాని—రైతాంగం దగ్గర ఉన్న పొగాకు మాత్రం విడుదల కాదు. ఉత్పత్తి సక్రమంగా కొనసాగదు. రోజురోజుకు ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయటానికి ఎన్ని అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం తగినంత శ్రద్ధ తీసుకోవటం లేదు. ఇందులో ఒక ఇబ్బందికూడ ఉన్నది. ఇది మిగతావాటిలాగా, ఆహారధాన్యాలలాగానో మరొకదానిలాగానో గత, మనదేశంమీదనే ఆధారపడిలేదు. ఇది ప్రధానంగా విదేశాలలో ఉన్నటువంటి పెట్రోలియం క్రానంబండ్ల—యీ ఉత్పత్తి ఆధారపడిఉంది. ఇందులో ఐ.ఎల్ టి.డి కంపెనీ, నేషనల్ టొటాకో కంపెనీ మొదలైన పెద్దపెద్ద గుత్త కంపెనీలు దీనిమీద ఆధిపత్యం చెలాయిస్తున్నవి. అందువల్ల యీ దేశంలో యీ ఉత్పత్తి కొనసాగించేరైతు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురై ఉత్పత్తి చేసినప్పటికీ, ఆ దేశానికి కావలసిన పొగాకు విషయం వచ్చేటప్పటికీ ప్రభుత్వం ఏదైనా ఒక రేటు నిర్ణయించిందా? రైతు ఉత్పత్తి చేసే పొగాకుకు పలానా గ్రేడ్స్ అని చెప్పి—ఆగ్మార్క్స్ గ్రేడ్ అని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఎవరికి యీ ఆగ్మార్క్స్ గ్రేడ్ నిర్ణయించింది? రైతుదగ్గర కొన్న తర్వాత, అది గ్రేడింగ్ చేయించుకొని ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేయటానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నటువంటి వాళ్లకు మాత్రమే యీ ఆగ్మార్క్స్ గ్రేడ్ చేస్తే, ఆ గ్రేడుల ప్రకారం ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తూఉంటారు. కాని, రైతుదగ్గర ఆ విధంగా ఆగ్మార్క్స్ గ్రేడ్ చేయించి అమ్మే పద్ధతికాని, వాటికి ధరలు నిర్ణయించే పద్ధతిగాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వం అవలంబించలేదు. ఈ కారణం వల్ల రైతాంగందగ్గర అలవలు సులవలకు యీ పెద్ద వ్యాపారస్థులు అతి సునాయాసంగా యీ పొగాకు అంతా కొనేయగలుగుతున్నారు. కారణం ఏమిటి? రైతాంగంయొక్క స్థితి—ఇది ఉత్పత్తి చేయగానే వెంటనే విడుదల చేసుకోవటానికి మరొక మార్గం లేదు. ఒక వేళ ఇంకా కొంత కాలం విడుదల కాకపోతే, నిలవపెట్టుకొందామంటే, దానిమీద ఎక్సైజ్ డ్యూటీ పడటం—యీ రకంగా అనేక ఇబ్బందులు ఉన్నవి. కనుక రైతులు

నిలవ చేసుకోవడానికి వీలులేదు అట్లా ఎక్స్‌సైజ్ డ్యూటీకిట్టి నిలవచేసుకొందామన్నా రీడ్రయింగ్ చేసుకొనేటటువంటి పెసిలిటీస్‌గాని, గిడ్డంగుల సౌకర్యంగాని లేదు కనుక రైతు ఆ పంట తన దగ్గర ఉంచుకోవడానికి వీలులేదు రైతాంగానికి అటువంటి అవకాశాలు ఏవైనా ప్రభుత్వం కలిగించిందా అంటే అదికూడ లేదు ఆ కారణం వల్ల యీ గుత్త వ్యాపార సంస్థలు దేశంలో యీ వ్యాపారంలో తమకు పోటీ కూడ లేకుండా చేసుకోగలుగుతున్నారు ఈ వ్యాపారంలో ప్రధానంగా 19 గ్రేడులు నిర్ణయించారు ఇందులో 4 రకములు హైగ్రేడులు, 5 రకములు మధ్యతరగతి గ్రేడులు, 9 రకములు నాసిరగతి గ్రేడులు 4 రకాలుగా ఉన్న హైగ్రేడ్స్‌ను యు కె పేకిర్స్ కొంటూఉంటారు అంటే, ఇంగ్లండ్‌కు ఎగుమతి చేసే పేకిర్స్ యీ పొగాకు కొంటారు మధ్య తరగతి పొగాకు ఇంగ్లండ్‌కు ఎగుమతి చేసేవారు కొనకపోవటం, నాశిరకంది అసలే కొనకపోవటం జరుగుతున్నది అందువల్ల నాశిరకంపొగాకు మధ్య తరగతి పొగాకు-ఒక్కొక్కసంవత్సరం ఉన్నత తరగతికి చెందిన పొగాకు కూడ నిలవ ఉండటం సంభవిస్తున్నది. ఇలా నిలవ ఉండిపోయి నవుడల్లా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తే ప్రభుత్వం ఏమంటుంది? ఈ సంవత్సరం నుంచి నాణ్యమైన పొగాకు నిలవఉండిపోయిందని చెబితే, నాణ్యమైన పొగాకు ఉత్పత్తి చేయకండి, మధ్య తరగతి పొగాకు ఉత్పత్తి చేయండి అని మంత్రిగారు సేట్‌మెంట్ ఇస్తారు ఈ సంవత్సరం మధ్య తరగతి పొగాకు మిగిలిపోయిందని చెబితే, మధ్య తరగతి పొగాకు ఉత్పత్తి చేయకుండా మంచి పొగాకు ఉత్పత్తి చేయండి అంటారు. మొత్తం యీ రెండు రకాలు మిగిలిపోయిందని అంటే, మీరు కావలసినదానికంటే ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేశారు అని అంటారు ముందుగానే యీ రకమైన పొగాకు మనకు కావాలి, ఇంత ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేయాలి, యీ దేశంలో ఇంత వినిమయం అవుతుంది-అని సక్రమమైన ప్లాను అలోచించి, ఆ ప్లాను ప్రకారంగా ప్లాం చేషన్ వేయించటముగాని, వాటికి తగినటువంటి మార్కెట్ చూపించటముగాని ప్రభుత్వం చేయటంలేదు గ్రోయర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు ఉన్నవి రైతులే తమంతట తాముగా తాము ఉత్పత్తి చేసిన సరుకును గ్రేడ్ చేయించి, రీ-డ్రయింగ్ కూడ చేసుకొని అమ్ముకొనే సాధనాలకు గ్రోయర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసుకొని, వాటిద్వారా అమ్మకం సాగించుకొందామంటే యీ గ్రోయర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇంగ్లండ్ నుంచిగాని రష్యానుండిగాని, మరొకదేశంనుండి గాని పర్మిట్స్ ఇవ్వటం, కోటాలు ఇవ్వటం జరగటంలేదు పొగాకు ఎగుమతి చేసుకోవడానికి అవకాశం వీటికి లేదు దేశంలో ఉన్న కొద్దిమంది గుత్త సంస్థలకు సంబంధించిన పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులే ఆ దేశాలతో లావాదేవీలుపెట్టుకొని కోటాలు సంపాదించి ఎగుమతి చేసే పద్ధతి ఉన్నది అందువల్ల రైతు ఉత్పత్తి చేసేటటువంటి పొగాకు మార్కెట్ లోకి వచ్చేటప్పటికి అలససులవటంగా పోవడం తప్పితే, మార్కెట్ లో పోటికి నిలబడే అవకాశం లేనటువంటి దుస్థితి దేశంలో ఏర్పడి ఉన్నది. అందుచేత Growers Cooperative Societies కే రైతు తన సరుకు తీసుకువచ్చిన తరువాత ఆగ్ మార్క్ గ్రాడ్ చేయించుకున్న తరువాత ఆ గ్రాడ్ కు యిచ్చినటువంటి rate ను State Trading Corporation విధిగా ఈ Growers Cooperative Societies నుంచే తప్పకుండా కొనాలని ఒక విధానం రూపొందించగలిగినట్లయితే కొంతవరకు

రైతాంగానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అంతే కాకుండా Growers Co-operative Societies తాను ఉత్పత్తి చేసిన పొగాకును ఆగ్మార్క్ గ్రేడ్ చేసిన తరువాత కూడ వ్యాపారస్తులు ఈ పొగాకు సెలైన్ పొగాకు అనో, లేకపోతే యిది బాగా లేదనో తిరగగొడుతున్నారు ప్రభుత్వం దేనికి ఉన్నట్లు? ఇద్దరు extension officers ను వేసినది 26 మందిని వారికి సహాయకులుగా వేసినది మరొక 95 మంది మేమీలను వేసినది. వీరంతా ఆలోచించి, అనుభవాన్నంతా వినియోగించి grade చేసి ఆగ్మార్క్ label తగిలించిన తరువాత ప్రభుత్వం రేట్లను త్రోసిపారేసి ఆగ్మార్క్ ను నిర్లక్ష్యంచేసి వ్యాపారస్తులకోసమని అవతలకు త్రోసిపారేస్తూ ఉంటే రైతు ఇంకొక చోట అలపసులపలుగా అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది ప్రభుత్వం తన ఉద్యోగస్తుల చేత ఆగ్మార్క్ గ్రేడ్ చేసి label తగిలించిన తరువాత కూడ అమ్ముకం కాకుండా ఉంటే అటువంటివారిమీద చర్య తీసుకోవడానికిగాని నిర్బంధంగా అమ్మించడానికి ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఇదే పొగాకును ఒక కంపెనీ పనికిరాదు అంటుంది మరొక కంపెనీవచ్చి అలపసులపలుగా కొంటుంది. ఈ పొగాకే U K. packers కుగాని, Russian packers కుగాని మరొకరికిగాని అమ్ముడు అవుతూనే ఉన్నది. మరి అట్లాంటి సందర్భంలో ఆగ్మార్క్ లో grade వల్ల ఉపయోగం ఏమి ఎందువల్ల ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదో ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని నామనవి. అంతే కాదు. ఇందులో area అని, non-area అని రెండు రకాలుగా విభజిస్తున్నారు. మొత్తం పొగాకు పండించే area లో పలానాప్రాంతంలో పండించిన పొగాకు మాత్రమే England కు పనికివస్తుంది మిగతా ప్రాంతంలో పండి పొగాకు పనికిరాదు అంటారు. ఒకే చోట 25 గ్రామాలు పొగాకు వేస్తూఉంటే ఈ 25 గ్రామాలలో సెంటర్ లో ఏ రెండు మూడు గ్రామాలలోనిది మాత్రమే పనికివస్తుందని మిగతాది పనికిరాదని చెప్పి వాటికి మాత్రం రేట్లు వేయడం మిగతావాటికి అంతరేటు వేయకపోవడం, ఈ రేట్లు మానివేసిన తరువాత ఆ కంపెనీలే మరొక flat form మీదకు వచ్చి అలపసులపల రేట్లకు ఆ పొగాకునే ఎత్తుకొని వెడుతున్నారు. ఈ రకమైనటువంటి దగాకోరు జరుగుతున్నది. అందువల్ల యిప్పుడు ఉన్నటువంటి పద్ధతిని తొలగించి ప్రభుత్వం రైతాంగానికి సౌకర్యం కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను రైతాంగం తాము పండించిన పొగాకు Grains Co-operative Society లకు తీసుకువస్తుంది కనుక యితర దేశాలనుంచి వచ్చే పర్మిట్లు, కోటాలు వారికికూడ తీసుకురావాలి. పెద్దపెద్ద గుత్త వ్యాపారస్తులు మాత్రమే కోటాలు నంపాడించుకుంటున్న పద్ధతి తొలగించి ఎక్కువమంది చిన్నచిన్న వ్యాపారస్తులకుకూడ ఈ కోటా వచ్చేట్లుగా, వ్యాపారం నజావుగా సాగేట్లు మార్కెట్ లో పోటీ నిలిచేట్లుగాను, రైతాంగం పొగాకు ఎక్కువ ధరపెట్టి కొనగలిగేటటువంటి పద్ధతులు అందరికీ కలిగేట్లుగా వ్యాపారస్తులను ప్రోత్సహించి, చిన్న వ్యాపారస్తులను నిలబెట్టి గుత్త వ్యాపారస్తుల పోటీకి తట్టుకొనేటటువంటి పద్ధతులలో ఈ వ్యాపారాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి రైతాంగానికి తాను ఉత్పత్తి చేస్తున్నటువంటి పొగాకు విడుదల అవుతుందనే నమ్మకం కలిగించడానికి ప్రభుత్వం సౌకర్యం చేయాలి. గుంటూరు ప్రాంతంలో ప్రధానమైనటువంటి పొగాకు పండుతుంది దేశదేశాలకు ఈ పొగాకు ఎగుమతి అవుతుంది. కాని గుంటూరులో సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీలేదు. Co-operative

పద్ధతిపైన spinning mills యితర మిల్స్ పెడుతున్నార గుంటూరులో Co-operative పద్ధతిమీద సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుచేసి ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావడానికి ఈ పొగాకుకు గ్యారంటీ మార్కెట్ ఉండడానికి కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు కలిగించాలని అందుకోసం ప్రభుత్వం వెంటనే పునుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P Anthony Reddy (Ananthapur) --Mr. Speaker Sir, I have to congratulate the Finance Minister for bunging up a budget which has taken into consideration the implementation of the targets of the Third Plan and preparing the ground for more ambitious Fourth Plan, at the same time keeping the ideal of the party of establishing a socialistic pattern of society that we say that we want to establish. By socialistic pattern of society we mean certain things that the individual spirit is not sacrificed to the society of the State and we want to build up this society by preserving the liberty of the individual, at the same time developing the prosperity of the State, and at the same time we want to achieve our ideal, not by force, not by compulsion, but by gradual evolution but never by revolution. If we just see the various proposals made in the budget one cannot but see that the Government is aiming at putting the lot of the common man higher and higher and reducing the richer classes by applying methods of taxation. In the recent book published by Mr Palkiwala where he tells us that India is the highly taxed nation in the world, that higher incomes are taxed that they are 88 per cent or a little more and that they have to pay a heavy tax. They have to pay the expenditure tax, they have to pay the gift tax. By these methods the Government is trying to cut down the expenditure of the rich classes and bring them down to the lower level. I think the Government is providing opportunities for the lower classes to get up ladder of prosperity. The various schemes proposed in matters of agriculture, the poor ryot is given innumerable opportunities and facilities to make use of subsidies and see that he produces more and economically grow himself. Besides, these poor ryots are given opportunities of taking subsidiary or some other professions like poultry keeping or beekeeping and dairy farming by which in the off season he can supplement his paltry income by adopting some subsidiary profession which are akin to agriculture.

Coming to the social services, the Government has given opportunities for the really intelligent to get free education up to the level of higher secondary, though at present boys are not given these facilities in higher secondary level. Still they said that next year they will give free education to all classes irrespective of class or creed that may be going to the college level. Really meritorious are give scholarships and those who cannot finance are given loan facilities so that they can study. Though they are financially short at home, with the help of the Government they can pursue their studies and qualify themselves to have better life. Are not these provisions made in the budget really going to establish a socialistic form of society.

Taking education, I would like to mention one or two things. Taking agriculture as it is, I have to tell you that the Government is having at its heart the welfare of the ryot of all classes and they have given all possible facilities for producing more and better the

economic condition but still we feel that things are not moving as they ought to. The results are not really encouraging. Why is this I think this we will have to find out that there is something wrong in the implementation of these schemes. The first thing I feel is, we are putting on block level only college boys who have come out of the Agriculture Colleges. They go to the villages and the fields in white shirts, added to this, they do not have the practical experience in agriculture, and therefore, advice does not appeal to the poor ryot who is not willing to take their advice. Therefore, I suggest to the Government that hereafter any agricultural graduate, before he is posted to a block, should be given at least one year's experience in an agricultural farm, he must be given some practical training, mere theoretical knowledge will not help us at all; the agricultural graduate must have practical knowledge of agriculture, he must work in the field, take the plough and till the land and even harvest the crop, and then only he will be in a position to give advice properly and the ryots will be in a position to accept his advice. Unless this aspect is taken into consideration seriously, I think our agricultural programme will not give the result which we would like it to give.

Then, the plant protection work is not up to the mark. In a district, usually we have one Plant Protection Officer and most of his time he has to tour the district. When the poor ryot, when his crop is affected by some pest or disease, goes to the headquarters to speak to the Plant Protection Officer, the officer is more often not available, and there is nobody else to give advice. Therefore, the Plant Protection Officer must be at the headquarters always, his advice must be available to all the poor ryots coming from every nook and corner of the districts, his advice in writing and sending it by post or sending his field man will not help the matters. Therefore, unless the Plant Protection Officer is made to remain at the headquarters, he will not be of much use to the poor ryot.

Then, even the Agricultural Extension Officer who is at the block level, in addition to his inexperience, is also the storekeeper, he has to run the store; no doubt, he is given the assistance of a clerk, but the responsibility is that of the Agricultural Extension Officer. Most of the time he has to spend for the store and he is more interested in the store than giving advice to the poor ryot. If anything goes wrong financially, he is personally responsible to the Government. I know a number of cases where these Agricultural Extension Officers had to shell out Rs. 1,000 or Rs. 1,500. Therefore, I would suggest that the Agricultural Extension Officer should not have anything to do with storekeeping; the Government can as well completely hand it over to the samithi and the B D O. with the assistance of one of his clerk can run the store, leaving the Agricultural Extension Officer from out of the store-keeping work.

Then, Sir, the supply of good seed is also rather defective. Excepting the seed that is supplied by the local agricultural farm, the seed that is taken from the ryot is always not good, for this reason that when the crop is grown and harvested nobody supervises it, the ryot can do anything he likes; especially inexperienced ryots are doing whatever they like. It is one of the reasons why the agricultural programmes are not up to the mark.

With regard to education, I would like to touch two or three points. We have our target for cent percent attendance in the elementary schools and we have also passed the Compulsory Attendance Act. But we have not implemented it. More persuasion has failed. It was my own experience when I was Samithi President, I toured almost all the villages and persuaded all to see that at least 70 to 80 percent of the pupils attend the schools. When non-attendance is not penalized most of them go back again and the attendance falls. Therefore, I would suggest that the act should be strictly enforced and unless this is done our target of cent percent attendance cannot be achieved. Therefore, the element of compulsion must be introduced from this year and then only we hope to achieve our targets.

Sir, physical education is the most neglected topic in our education. I know our Chief Minister Sri Brahmanan la Reddi is very interested in sports and games, Mr. Ramachandra Reddi was a good cricketer, and I am sure Dr. M. Chenna Reddi must have been a good hockey player when he was in the medical college, even so, is there any special allotment to physical education? Is anybody looking after physical education in our elementary schools? Nil! Boys are allowed free and no teacher is in a fit position to look after physical education. The teacher is burdened with family requirements after school hours. There is great need for at least one Physical Education Officer of the status of a Secondary Grade Teacher to be in charge of all the elementary schools in a samithi area. If the Government think that it is too expensive, all the social educational organizers may be given training in physical education and asked to look after physical education of the children in the elementary schools. This is absolutely necessary. At present, we have only one Physical Education College. The Government can as well start another college. The College at Hyderabad is only taking boys who have passed P.U.C. or those who have taken degrees. What about the innumerable boys who have passed S.S.L.C. They can be recruited and another college can be started. There was one college at Vijayawada, now, they can start it at Vijayawada or Guntur or some other central place and see that we get sufficient number of physical education teachers to serve the needs of our schools. Unless physical education is developed at the elementary school level, I think in times of emergency our recruitment to the military will be very poor. Even as regards the present college of Physical Education which is existing at Hyderabad, it is housed in very poor buildings. It is not a worthy place where a College of Physical Education should be situated. If a man like me goes there, he will tumble down at least twice if not more. The playground is very inadequate; the buildings are inadequate and the surroundings are very poor. This college should be shifted to a healthier place with a good open area, in or around Hyderabad. If it is costly to locate it at a suitable place within the city itself, we can shift to the suburbs of the city where we have high school or elementary school buildings and slowly build pucca buildings. For instance, the College of Physical Education is housed in sheds for 20 or 25 years and there is good open area necessary for physical education training. Therefore, the College of Physical

Education does not require pucca buildings and we need not spend much upon pucca buildings. We can have sheds and get better physical education teachers.

On the question of railway zone, people are talking more by emotion or language. I think the Railway Board has decided to have a separate zone for this area. When they decide upon a zone, they do not consider either political boundaries or linguistic boundaries. They consider purely their administrative convenience for the railways. Now, the Mysore State is agitating that two of their divisions are included in the new zone and we are agitating that two of our divisions are not included. In these things, it is better we leave things to the Railway Board rather than bring in regional or linguistic considerations.

With regard to Hindi, I think our Government is not giving encouragement for the study of Hindi, rather it is penalizing those officers who do not study Hindi. This attitude should be changed. At present, an officer who does not pass Hindi within a certain time is punished for not passing the Hindi examination, by this way, we are not encouraging the study of Hindi, on the other hand, what happens is, the officer somehow passes the examination by methods which I do not want to mention here. On the other hand, the Government should reverse this method by saying that all those who pass a particular standard will be given one or two increments and that will be an encouragement and many more officers will study Hindi. By penalizing the Government is only discouraging the study of Hindi or at least making them pass by methods which are not quite healthy. Therefore, I would suggest to the Government that they must revise the position by encouraging the study of Hindi and not penalizing for non-study of Hindi. This attitude is one of the reasons that has led to some sort of agitation in our State and elsewhere also. I appeal to the Government to revise their policy and not penalize but encourage the study of Hindi. Thank you, Sir.

శ్రీ బి. రాందేవ్ (హైకోర్టు) - అధ్యక్ష, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును పూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. కొంతమంది స్టోడర్ సభ్యులు యీ బడ్జెటును విమర్శించారు. ఆ విమర్శలోని ప్రతి విషయం తీసుకోకుండా నేను ఒక్కమాట చెబుతాను. ఆ విమర్శ కేవలం విమర్శకోసమేగాని వారి ఉపన్యాసాలలో ఆధారాలు చెప్పలేదు. బడ్జెటు అంచనాలు, అంకెలు చూచినట్లయితే విద్యారంగానికి అలాట్ మెంట్ ఎక్కువగా వున్నది. అయినా, అంతకంటే ఎక్కువ కేటాయించే అవకాశం లేకపోయిందనుకొంటాను. కళాశాలలో స్కాలర్ షిప్పులు, టెక్నికల్ కాలేజీలు, విజ్ఞానాశ్రమంలో మెడికల్ కాలేజీవంటివి ఏర్పరుస్తూ ఎంతో అభివృద్ధి కరంగా బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టాలని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. ఏ ప్రాంతమైనా, ఏ దేశమైనా ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే విద్యా, విజ్ఞానము అవసరమని తెలిసి మన ప్రభుత్వం నిర్బంధవిద్య గ్రామాలలోకూడ ప్రవేశపెట్టింది. అయితే, అనుకున్నంత ప్రోత్సాహకరంగా లేదని చెప్పవలసివుంటుంది. మధ్యాహ్న భోజనం ఏర్పాటు చేసినందువల్ల బాలుర సంఖ్య పాఠశాలల్లో ఎక్కువ అయింది. కాని, ఇంకా అనుకున్నంత సంఖ్య రావడంలేదు. గ్రామాలలో పనులు లేనప్పుడు విద్యార్థుల సంఖ్య

ఎక్కువ కావడం, ఆ తరువాత తగ్గిపోవడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. స్కాలర్‌షిప్పులు ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో యిచ్చేది కొంచెం హెచ్చించినట్లయితే ఆకర్షణీయంగా వుండి యీ నిర్బంధ విద్యావిధానం సత్ఫలితాల నిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. వైద్యరంగంలోకూడ యీ బడ్జెటులో మార్పులు సూచించారు. వాస్పిటల్ సూపరింటెండెంట్స్, సివిల్ సర్జన్స్ ఫ్రీ యివేటు ప్రాక్టీస్ చేసుకోవడావని చెప్పడం సమంజసమని మనవి చేస్తున్నాను. మందులకు కేటాయింపు హెచ్చించబడింది, ఇదికూడ సరిపోదనే అనుమానం. జనాభా పెరుగుతున్నది. మొదలైన వాన్స్ పెట్టి స్టెరిలైజేషను ఆపరేషన్లు ఏర్పాటు చేయిస్తామనికూడ చెప్పారు. ఆ పద్ధతి ఇప్పుడుకూడ వున్నది. అది ప్రభుత్వం గమనించే యింకా ఎక్కువ కేటాయింపుదం జరిగింది. ప్రతి పంచాయతీ సమితిలోను, తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను ఒక ప్రైమరీ హెల్తు సెంటరు వుంటుంది. వాటిలో వాన్, టెషడాం, ఎక్స్ఎమ్ టు వున్నాయి. అదే కాకుండా, ప్రైమరీ హెల్తు సెంటరులోని డాక్టరులు తప్పకుండా సంవత్సరంలో యిన్ని ఆపరేషన్లు చేయాలని నియమిస్తే-4-5 పంచాయతీ గ్రామాలు ఒక సెంటరుగా తీసుకొని, ఒక తేది నిరయించి ఆపరేషన్లు జరిపితే సక్రమంగా జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయంగురించి యీ బడ్జెటులో కేటాయించారు. ఒక విషయం గమనించవలసివుంది. ప్రభుత్వం అనుకున్నంత మరుకుగా క్యాక్రమాలు జరగడం లేదు. దానికి కారణాలు చాల వున్నాయి. ఈ బడ్జెటు యిక్కడ మంజూరుచేసి హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంటుకు పంపుట, వారు డిస్ట్రిక్టు హెడ్స్ ను పంపుట జరుగుతున్నది. వారు బ్లాకులకు పంపితే, బి డి ఓ టు, ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసరులు, గ్రామ సేవకులు అమల్లోపెట్టవలసివుంటుంది. హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్స్, డిస్ట్రిక్టు హెడ్స్ రిస్పాన్సిబిలిటీ లేకుండా కేవలం పంచిపెట్టడంవల్ల బ్లాకులకు ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసరులకు అప్పచెప్పడంవల్ల, గ్రామ సేవకులు అమలుచేపడంవల్ల వారు అంకెలువేసి జిల్లాకు పంపడం, జిల్లా అధికారులు కన్సాలిడేట్ చేసి హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్స్ కు పంపడం-వారిద్వారా ప్రభుత్వానికి అప్పచెప్పడం జరుగుతోంది కాని హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్స్, డిస్ట్రిక్టు హెడ్స్ ఏమాత్రంకూడ క్యాక్రమాలలో పాల్గొనడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఆర్థికమంత్రిగారికి తెలియనిది కాదు. వారి పర్యటనలలో జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితులు-హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్స్ యీ పనులు చేయాలని హెచ్చరిస్తూనే వున్నారు. అయినప్పటికీ వారు రిస్పాన్సిబిలిటీ తీసుకొని చేయడంలేదని చెబుతున్నాను. Heads of department ను, district heads ను programmes implement చేసే సందర్భంలో responsible చేయకపోతే మనం ఈ కార్యక్రమాన్ని సక్రమంగా నెరవేర్చలేము అని మనవిచేస్తూ విరుదుస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య — అధ్యక్ష, 1965-66 వ సంవత్సరపు బడ్జెటు 160.23 కోట్లతో ప్రారంభిస్తున్నాము. బడ్జెటు అంతం అయ్యేసరికి 7 కోట్ల 51 లక్షలు లోటుతో ఉంటాము. లోటు బడ్జెటు welfare state కు చాలా అవసరమైనది. డెవలప్ మెంట్ కార్యక్రమాలు చాలా అందులో జతపరచి చేస్తేనే లోటు బడ్జెటు అవుతుందనే భావన. ఈ బడ్జెటు చూస్తే అటువంటి భావన కలగడం లేదు. ఏ భావనతో ఏ objective తో బడ్జెటు అమలుచేస్తున్నారో అవి ఇందులో గోచరం కావడం లేదు. 160 కోట్లు పైచిలుకు ఖర్చు చేస్తున్నాము. ఈ బడ్జెటులో రైతాంగానికి ఎలాంటి

incentives కలిగించామో చూడండి వ్యవసాయం చేసే రైతాంగానికి ఎలాంటి incentives లేవు. Incentives లేకుండా ఫలితాలు రావాలంటే సాధ్యమా — కాదు. రైతులు రిక్లమేషన్ చేసుకోవాలన్నా వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు జరుపుకోవాలన్నా రుణాలు కావాలి రైతులకు ఏమాత్రం credit facilities కలుగజేస్తున్నామనేది చూస్తే 8% మాత్రమే credit channels ద్వారా అందుతున్నాయి అని రూరల్ క్రెడిట్ సర్వేవారి అంచనాల వల్ల తెలుస్తోంది దాదాపు 92% రైతులు ఇంకా వడ్డీ వ్యాపారస్థుల చేతుల్లోనే నలుగుతున్నారని అర్థం కావడంలేదు? దానికి ఏ విధమైన పరిష్కార మార్గాలు ప్రభుత్వం చెబుతుందో నాకు తెలియదు ఫర్టిలైజర్ల విషయం ఒక పెద్ద స్కాన్ డలు. రైతాంగానికి ఎరువులు చిక్కాలంటే బ్లాక్ మార్కెట్ లో తప్ప దొరుకవు రు. 37 50 లు ఉండే యూరియా రు. 65 లు పెట్టి కొంటే తప్ప ఎరువులు చిక్కవు పంటలకు చీడలు తగిలితే ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోంది కర్నూలు జిల్లాలో చాలా చెరువుల క్రింద వరికి తెగుళ్లు తగిలాయి, బాగా పంట వస్తుంది అనుకుంటే తెగుళ్లు తగలడంవల్ల 20 బస్తాలు దిగుబడి వస్తుంది అనుకుంటే నాలుగైదు బస్తాలుకూడా రాక గుత్త ఇచ్చుకోలేక అవస్థ పడుతున్నారు అలాంటి రైతాంగానికి బడ్జెటు ఏమి చూపిస్తుంది? ఏ నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేస్తుంది? నాకు అర్థం కావడం లేదు ఆహార పరిస్థితి విషయంలో చాలా complascent గా ఉంది, ఏమి ఫలితాలేదు అనుకుంటున్నారు ప్రసవ వేదన పడిన తరువాత సురక్షితంగా ప్రసవించాముకదా, బైటపడ్డామనే పరిస్థితి గోచరిస్తోంది మీరు a lot చేసిన రెండు కోట్ల credit facility తోకో ఆవరేటివ్ సొసైటీలు ద్వారా ఎంత కొన్నారు? అగస్టు నుంచి సెప్టెంబరు వరకు lean months వస్తున్నాయి చాలా ప్రమాదకరమయిన పరిస్థితి ఉంది ఇప్పుడు మీ సూచన ఏమిటో తెలియదు మీరు ఏర్పాటు చేసిన institutions వల్ల ఏమి పరిష్కారం చేసినది అర్థంకావడంలేదు. మీరు పునరాలోచన చేసి తప్పులు సరిదిద్దుకోకపోతే ఈ ప్రమాదం అధిగమించలేరు, అందులో చిక్కుకుపోతారని మనవి చేస్తున్నాను ఇప్పుడే ఆహార ధరల పెరుగుదల చూస్తున్నాము క్రొత్త బియ్యం రూపాయి పావలా అమ్ముతున్నారు, హైదరాబాదులో బియ్యం చిక్కక పడగావులుకాచే పరిస్థితి ఏర్పడింది కొద్ది రోజులు క్రితమే ఆహార పరిస్థితి ఎట్లా అయినదో చూచాము ఆహార సమస్యపై complascent గా అత్త నంత్పి ప్రకటించడం తప్ప మరేమీ చేయడంలేదు నిరుద్యోగ సమస్య విషయమై ఏవో అంకెలు చూపించారు వాటితోనే సంతృప్తి పడితే తప్ప, గ్రామాలలో అనేక మంది ఎల్. టి. అయిన వారికి సెకండరీ గ్రేడు బ్రయినింగ్ అయినవారికి ఉద్యోగాలు చిక్కక అవస్థ పడుతున్నారు. మావారు S. S. L. C పాసైనాడు, ఎల్. టి ప్యాసైనాడు ఉద్యోగం, ఉద్యోగం అంటూంటే పరిష్కారమార్గం లేకుండా ఉన్నప్పుడు, ఈ బడ్జెటులో అటువంటివారికి ఏమి ఉన్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు ఈ నిరుద్యోగం సమస్య పరిష్కారం చేయకపోతే ఈ సుడి గుండంలో గిర గిరా కొలుకుపోతాము. N. G. Os. విషయంలో కూడా complascent attitude కనిపిస్తోంది. మన N. G. Os జీతాలు చూచుకుంటే మద్రాసుకంటే తక్కువ, మైసూరుకంటే తక్కువ, మహారాష్ట్రకంటే తక్కువ, ఉత్తరప్రదేశ్ కంటే తక్కువ. ఉత్తరప్రదేశ్ పేకమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు, మనకంటే రు. 11 లు ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం

స్కేలుతో సమానంగా చేస్తామని ఓగ్గతా ప్రచుర్యాలు వాగానాలు చేస్తున్నాయి మన ప్రభుత్వం ఎందుకు ముందుకు రాలేదు ఒక జడ్జితో పేరిషిషన్ వేస్తే అది ఎంత లోప భూయిష్టంగా ఉంటుందో అర్థం చేసుకోవచ్చును అనేది categories wise గా divide చేయవలసినపుడు financial implications ఉన్నప్పుడు అనేక reversions, reinstatements, upper grades విషయం చూడవలసినపుడు పరిపుష్టమైన కమిషన్ ఉండాలే కాని single Judge వల్ల N G Os. కు న్యాయం చేయవలసినదా—చేయవలసినది ఇటువంటి విషయాలన్నీ దాటివేస్తూ అన్నీ బాగున్నాయని చెప్పడం comp'scency కి దారితీస్తుంది ఇంతకంటే నాకు ఏమి కనిపించడం లేదు ఈ బడ్జెటులో చూపించిన 7 కోట్ల 54 లక్షల రూపాయల లోటును పూడ్చడానికి మూరాలు ఏమిటి అని చూస్తే entertainment tax, sales tax, sugarcane రైతులపై tax చెప్పారు Entertainment tax ప్రొప్రైటర్లు కట్టుకుంటారని అనుకున్నా incidence and impact మాత్రం common man పైనే ఉంటుంది Sales tax indirect tax, common man ను hit చేస్తుంది Sugarcane రైతులలో పెద్ద రైతులు వదలే బాధ నాకు తెలియదు కాని ఒకరికి రెండు ఎకరాలు వేసుకున్న వారి పరిస్థితి చూస్తే మాత్రం చెరుకు ధరలలో వస్తుండే fluctuations వల్ల చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు గుత్తలు కట్టలేక అవస్థపడుతున్నారు కంభం తాలూకాలో నా ప్రత్యేక అనుభవంబట్టి చూస్తే అదే విధంగా కనబడుతోంది 20, 30 ఎకరాలు sugarcane వేసేవారిసంగతి నాకు తెలియదు Final గా Budget targets achieve చేయాలంటే price line control చేయడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటోనాకు తెలియదు Price line control చేయనంతవరకు Physical గా కానిమరొకవిధంగా కాని targets ఎట్లా fulfil చేస్తారు? Inflationary trends curb చేయడానికి ఏ విధంగా పూనుకున్నారో అచేవిధముగా black money ని unaccounted money ని బయటకుతీసు కొనిరావడానికి మనరాష్ట్రం level లో ఏమిప్రయత్నంచేస్తున్నాం Price line పెంటరుది అనవచ్చు. కేంద్ర ప్రభుత్వానిదైనా సరే మనం చేయవలసిన పరిస్థితి ఆరోచనచేసి కేంద్రానికి మనవంతు కంట్రీబ్యూటు చేసినప్పుడు price line control చేయగలం Plan యొక్క physical targets గాని బడ్జెటులో ఉండే అంచనాలుగాని N G.O's సమస్య పరిష్కారంగాని రైతులసమస్య, పరిష్కారానికిగాని price line ను కంట్రోలు చేయనంతకాలం ఏమీచేయలేము Blackmarketers దాచివేస్తూంటే ఏమీచేయాలన వచ్చు మీరు చేయవలసినది ఏమంటే inflationary tendencies తగ్గించాలి. Consolidation of prices ధరల స్థిరీకరణరావాలి ధరల స్థిరీకరణ రావాలంటే inflation ని arrest చేస్తూ ఉత్పత్తిని పెంచాలి ఉత్పత్తిని equitable గా distribute చేస్తే price line కంట్రోలు అవుతుంది లేకపోతే కంట్రోలుకాదు దానిఫలితంగా మనం ఒక vicious circle లో కొట్టుకునిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది అవివముగా ఈబడ్జెటు failure. దానిగురించి నేనుచెప్పినది పత్రికలలో రాలేదు This is a humdrum budget.

శ్రీ సి. గంగిపెట్టి — అధ్యక్ష, అధిక శాఖ గౌరవమంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన 65-66 సంవత్సర బడ్జెటును బలపరుస్తున్నాను. ఈసందర్భంలో నిన్న ప్రతిపక్ష

నాయకులు శ్రీ నాయుడుగారు ఒకమాట విసిరారు మాపార్టీపైన మొన్న బడ్జెటులో ఆర్థికశాఖమంత్రిగారు సంవత్సరంగురించి ఏదో చెడమాటగా సంవత్సర ఫలితం ఉంటుందని సూచనచేశారు. దుష్ప్రసరిణామాలు మాపార్టీపైన ప్రయోగిస్తూ నాయకుగారు ఒకమాట విసిరారు. కుటిలభావాలని ప్రజలపైన ప్రయోగించారు అని ఒకమాట విసిరారు అదికాదని మనవిచేసుకుంటున్నాను ఎందుచేతనంటే ప్రభుత్వానికి ప్రజల పైన కుటిలభావన ఉందో మంచిభావంఉందో ప్రజలకు తెలుసును వారిపార్టీ నాయకులు శ్రీ లచ్చన్నగారు దగరేకిన్నారు. ఫిబ్రవరి, 14, 16 వ తేదీని ద్రోణాచలం, అమలాపురం ప్రజలు నిరూపణచేశారు ప్రభుత్వమందు పార్టీనాయకులందు కాంగ్రెసు పార్టీయందు, జిల్లాకాంగ్రెసుయందు తూర్పుగోదావరిలో ఉన్న కాంగ్రెసు ఎం ఎల్ ఏ ల మీద ప్రజలకు అవంబలమైన భక్తి ఉందని రుజువుచేసినారు అయినా ప్రతిపక్షంవారు అటువంటిమాట ప్రయోగించడం దురదృష్టకరమైన విషయం ఈబడ్జెటు విషయంలో ఒకటిరెండు సూచనలు తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేయాలని అభిప్రాయ పడుతున్నాను అధ్యక్ష, తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో అమలాపురం, రాజోలు, కొత్తపేట తాలూకాలు సెంట్రల్ డెల్టాలో ఈమూడు తాలూకాలు floods వచ్చినప్పుడు జిల్లాలో యితరప్రాంతాలతో సంబంధంలేకుండా ప్రత్యేకమైన ప్రాంతంగానే ఉంటుందనే విషయం మంత్రిగారికి తెలుసును ఎందుచేతనంటే వారు పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు సెంట్రల్ డెల్టా ఏరియా చూడడం జరిగింది జిల్లాలో సెంట్రల్ డెల్టాకు రాకపోకలు complete గా నిరోధించబడి ఉంటాయని వారికి తెలుసును. అలాంటి పరిస్థితులలో ఆరులక్షల జనాభాకలిగిన సెంట్రల్ డెల్టాలో ముఖ్యపట్టణమైన అమలాపురంలో గవర్నమెంటు ఆసుపత్రిఉంది. దానిని హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రిగా చేయించవలసినదని వినయపూర్వకంగా అర్థిస్తూవచ్చాం అది హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రి చేయకపోవడం దురదృష్టం. ఇకముందైనా మాచెన్నారెడ్డిగారు ఈవిషయంలో శ్రద్ధతీసుకుని ఆరులక్షల జనాభాకి పనికివచ్చినట్లు హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ చేయడం అవసరమని వారికి తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. సెంట్రల్ డెల్టాలో మురుగునీటి సదుపాయంలేక అన్నపూర్ణ అని పేరు కలిగిన ఆప్రాంతంలో పంటలు నష్టపోయే దుస్థితిఉంది మిత్రాకమిటీ పరిశీలనచేశారు. కాని మురుగు సదుపాయానికి అనుకూలంగా బడ్జెటులో ఏదో కొంతదబ్బు కేటాయించి ఉండాలి. ఆపనివారు చేయనందుకు విచారిస్తున్నాను ఇక డెల్టాఏరియా భూములలో 32 లక్షల ఎకరాలు సాగుకు లాభానికి అయిన భూమిఉందని ప్రభుత్వానికి తెలుసును. అయితే గోదావరి ఆనకట్ట మూలంగా 13½ లక్షల ఎకరాలు సాగులోఉంది. మరొక 20 కోట్లు ఖర్చుపెడితే 32 లక్షల ఎకరాల భూమిలో మరికొన్ని లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి రావడానికి అవకాశముందని ప్రభుత్వానికి తెలుసును అయితే కోటానుకోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఎప్పుడు పరిస్థితిలోకి వస్తాయో తెలియనివాటికి ఖర్చుపెట్టేబదులు తక్కువవ్యయంతో ఎక్కువరాబడి సాధించి త్వరగా ఫలితాలు సాధించడానికి గోదావరి బ్యారేజీ విషయంలో బడ్జెటులో కొంత మొత్తం కేటాయించకపోవడం విచారకరమని మనవిచేస్తున్నాను. అమలాపురం మ్యూనిసిపల్ ఏరియా అమలాపురంలో మంచినీళ్ళులేని కొరతఉంది. అక్కడ డ్రెయినేజీ స్కీములేదు అందువల్ల బోదవ్యాధి యితరవ్యాధులు ఎన్నో అక్కడ వ్యాపించి ఉన్నవిషయం మంత్రిగారు అమలాపురం వచ్చినప్పుడు చూసినవిషయమే.

అక్కడ చాలమంది బోధవ్యాధితో బాధపడుతూఉంటారు కాబట్టి మ్యూనిసిపాలిటీ దానికి కావలసిన స్కీము ఏర్పాటుచేసి మంచినిటి నడుపాయం యిప్పించవలసినదని కోరడంజరిగింది. లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు వారిదగరనుంచి loan కోసం పెట్టి వస్తుంది వస్తుంది అనుకోవడం యంతవరకు రాకపోవడం జరిగింది దానివిషయంకూడా ఏర్పాటుచేయవలసిందని మంత్రిగారిని మీద్యారా కోరుతున్నాను తరువాత బడ్జెటులో హరిజనులకు నివేళనస్థలాల విషయంలో గత బడ్జెటుకంటే ఈబడ్జెటులో 10 లక్షలు రూపాయలు అదనంగా చేశారు అయితే అదికూడా చాలదు అని ప్రొద్దున్న లచ్చన్నగారు చెప్పారు నేనుకూడా మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో ఉండే జనాభాలో ఏడోవంతు జనాభాకలిగిన ఈరాష్ట్రంలో 30 లక్షల రూపాయలు నివేళనస్థలాలకు ఎంతవరకు సరిపోతుందో ఆర్థికావడంలేదు కేటాయించినదబ్బు సాధ్యమైనంతవరకులో ఖర్చుచేసి ఉన్నంతలోనైనా త్వరగా కార్యక్రమాన్ని సాగించవలసిందని తమద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను అమలాపురంలో పల్లెప్రాంతాలు చాలాఉన్నాయి పండేప్రదేశం అయినప్పటికీ పల్లెప్రాంతాలు మార్కెట్టు లేక యిబ్బందిపడుతున్నారు రోడ్డులేక రాకపోకలులేక యిబ్బందులు పడుతున్నారని పార్టీపెద్దలందరికీ తెలుసు. ప్రభుత్వానికి తెలుసును. అయితే సమితులద్వారా పనులు సాగించడానికి అవకాశం ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను. మొన్న ప్రస్తుతం ఆర్థిక మంత్రిగారు పంచాయితీరాజ్య మంత్రిగారుగా ఉన్నప్పుడు delimitation జరిగిన సందర్భంలో జరగడానికి రెండుమాసాలపూర్వం అమలాపురం సమితి pre-Extention సమితిగా రూపొందింది అప్పుడు నేను వారికి మనవిచేశాను. అయ్యా చాలకాలంనుంచి జ్ఞాతులుగాఉండి లక్షలు వినియోగించి అభివృద్ధిచెందిన సమితులతోపాటు అమలాపురం సమానంచేయడం న్యాయంకాదు మాకు ప్రత్యేకమైన నడుపాయాలు కలిగించవలసినదని ఆవేళ మంత్రిగారికి విన్నవించగా ఆలోచిస్తామని వారు శలవిచ్చారు ఈసందర్భంలో ఆర్థికమంత్రిగా వేంచేశారు కనుక అమలాపురంమీద ప్రత్యేకమైన దృష్టితో ఆనాడు వారు శలవిచ్చినమాటను అమలుపరచవలసినదిగా జ్ఞాపకంచేస్తున్నాను

శ్రీ డి. సీతారామయ్య - అధ్యక్షా ఈ బడ్జెటు ప్రతి సంవత్సరము ఇస్తున్న బడ్జెటులాగానే వుంది ప్రత్యేకమైన విషయాలు ఏమీ కన్పించడము లేదు ఈనాడు ఆహార సమస్య ప్రజలను వేధిస్తున్న ముఖ్య సమస్యగావుంది గత సంవత్సరము ఆహార సమస్య చాల తీవ్రమైపోయి చాల కష్టాలు ప్రజలకు సంభవించినవి. ఏమీ ఫరవాలేదు. భయపడ నక్కరలేదు బియ్యాన్ని సరై చేయగలము అని గత జూలై సమావేశములో చెప్పారు ఆగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో ఆహార సమస్య తీవ్రమై ప్రజలకు తిండి దొరకడమే చాల దుర్లభమై పోయింది ధరలు విపరీతముగా పెరిగినవి Blackmarket లో బియ్యాన్ని కొనవలసిన స్థితి ఏర్పడినది. ఆ విధంగా గత సంవత్సరము గడిపితే ఈ సంవత్సరం కూడ ఏమీ ఫరవాలేదు. భయపడ నక్కరలేదు అని ప్రభుత్వమువారు గత సంవత్సరం పాడిన పాటనే ఇప్పుడు పాడుతున్నారు ఈ ఆహార సంక్షోభము చాల తీవ్రరూపములో వుంటుందని చాల మంది అంటున్నారు. దానికి ఉదాహరణ ఇక్కడ ఈ నెలలోనే బియ్యము దొరకక కిలో రు 2/- య; రు 3/- య పెట్టి blackmarket లో కొనవలసిన స్థితి ఏర్పడి నది అంటే దుర్భరముగా వుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. పరికోతలు అయి ఇంకా

2.3 నెలలు కూడ కాలేదు. బియ్యము ఇప్పుడే దొరకలేదు అంటే lean months అయిన అగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో పరిస్థితి ఏ విధముగా వుంటుందో సులభముగా ఊహించుకోవచ్చు. కాని మన ప్రభుత్వము ఏలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు అని స్పష్టమవుతోంది. తిండిదొంగల విషయములో శ్రద్ధ తీసుకొని కట్టుబాటు చేస్తున్నదా అంటే చేయడము లేదు. హైదరాబాదులో మొత్తము తిండి దొంగలంతా తేలిపోయారు సిండికేట్ అని పెట్టి, వారికి అధికారాలు ఇచ్చి ప్రజలను పీల్చేవానికి అవకాశము కల్పించినది అలాగే ఇప్పటికి కొనసాగుతోంది అది కూడ కట్టుదిట్టము చేయాలి నెహ్రూగారు ప్రభుత్వములోకి రాకపూర్వము blackmarketeers అందరిని దగ్గరగా వున్న చెట్టుకు వ్రేలాడ తీయించి చెప్పారు. ఆయన ప్రభుత్వములోకి వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెసు వారికి చెట్టు దొరకలేదా? లేక త్రాడుదొరక లేదా? తిండి దొంగలకు ప్రభుత్వము లొంగిపోయి, వారి యిష్టానుసారముగా ధరలను పెంచడము వారు చేస్తున్న దొంగ వ్యాపారాన్ని అరికట్టడానికి బదులుగా చూసి చూడనట్లు ఊరుకొనడము ముందుగానే ప్రకటించేసి తరువాత పోయి వారి నిల్వలను తనిఖీచేస్తే, దాచిపెట్టుకోవలసినవి దాచిపెట్టుకొని declared stock ఎంతవుందాలో అంత మాత్రమే చూపిస్తూ రావడము జరుగుతోంది దాని మీద తగుచర్యలు తీసుకోవాలి. ఒక ప్రక్క తిండికొరత వుంటే, రెండవ ప్రక్క ధరలు విపరీతముగా పెరిగిపోతున్నవి. బియ్యము బదులు రాగులు, సజ్జలు, జొన్నలు ఉపయోగిస్తున్నా, వాటి ధరలు విపరీతముగా పెరిగి పోతూ వుంటే ఆ పెరిగిపోతున్న ధరలను అవకాశమున్నంత వరకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నదా అంటే చేయడములేదని స్పష్టముగా చెప్పవలసిన అవసరమువుంది ఆహార ధాన్యాలపైన purchase tax వేయడము వల్ల ధరలు పెరగ దానికి అవకాశము కలుగతోంది. అందువల్ల ఆహార ధాన్యాలపైన purchase tax, sales tax వుండకూడదని, దానిని రద్దుచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు food zones ని 2,3 సార్లు మార్పు చేశారు ఇదివరకు చిత్తూరు మొదలైన తరుగు జిల్లాలను తెలంగాణా జిల్లాలతో కలిపారు. దానిని రద్దుచేసి రాయల సీమను ఒక zone గా పెట్టారు అని తెలుస్తున్నది. రాయలసీమ మొత్తము తరుగు జిల్లాలలో కూడుకొని వుంది. తరుగు జిల్లాలను ఒక zone గా పెడితే ఒక జిల్లా వారు ఇంకొక జిల్లా వారికి సబ్బే చేసుకొనే పరిస్థితివుండదు అందువల్ల తరుగు జిల్లాలయిన చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం జిల్లాలను నెల్లూరుకు link చేసి ఒక zone గా పెడితే నెల్లూరులో వున్న మిగులు ధాన్యాన్ని ఆ జిల్లాలకు తెచ్చుకొనే దానికి అవకాశము కలుగుతుంది. ఆ విధముగా చేయాలని కోరుతున్నాను. హెచ్చుగా పండించాలి, కావలసిన ఎరువులు, అప్పులు ఇవ్వడం ద్వారా సాధ్యపడుతుందా అంటే సాధ్యపడదు చేయవలసినది ఏమిటి? భూసంస్కరణలు తీసుకొని రావలసిన అవసరమువుంది ఆహార సమస్యను పరిష్కారము చేయాలని అనుకొన్నప్పుడు, social justice చేయాలను కొన్నప్పుడు భూసంస్కరణలను వెంటనే తీసుకొని రావాలి. ఈ సందర్భములోనే మన రాష్ట్రపతి అయిన రాధాకృష్ణన్ గారు కూడ భూసంస్కరణలను తీసుకొని రావలసిన అవసరము వుందని చెప్పారు. ప్లానింగు కమిషను వారు వదేవదే చెబుతున్నారు. దానికి ఒక panel వేస్తే వారు కూడ నొక్కి చెబుతూ వచ్చారు కాని మన ప్రభుత్వము వాటిని ఏ మాత్రము తలపెట్టకుండా సోపలిష్ట

మార్గములోనే నడుస్తున్నాము. revolution తో కాదు, Evolution తో సాధిస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు అలా మాడ సాధించడంలేదు సోషలిష్టు వైఖరికి వ్యతిరేకమైన విధానములో ప్రభుత్వము పోతోంది. ఈ బడ్జెటు అదే విధానములో పోతోందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను Land reforms scheme క్రింద కొంత మంది ఆఫీసర్లను వుంచారు వారికి వున్నపని ఏమిటి? తెలంగాణా సీలింగు ఆకు ప్రకారం మిగులుగా వున్న భూమిని పంపకం చేశారా? ఇంతవరకు చేయలేదని తెలుస్తున్నది దానికోసము ఆఫీసర్లను ఉంచుకొనడము వ్యవాయుతప్ప ఇంకేమీ లేదు. ప్రజల కళ్ళనీళ్ళు తుడవడానికి ఈ ఆఫీసర్లను అలాగ వుంచుకొన్నారా అని పిస్తోంది. అందువల్ల వెంటనే భూసంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టి అమలు జరపాలి. ప్రభుత్వము అంగీకరించినట్లుగా దాదాపు 12 కరువు తాలూకాలు వున్నవి మదనపల్లి తాలూకా కరువు ప్రాంతము అని ప్రభుత్వము గుర్తించినది Famine pilot project అని ఒకటి ప్రవేశపెట్టి దానిని నెంట్రలు గరప్ప మెంటు మనము చెప్పిన రీతిని అంగీకరించలేదు కనుక విడిచి పెట్టేశారు 4వ ప్రణాళికలో 25 కోట్లు ఇస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు. కరువు ప్రాంతాలకు సంబంధించిన M L As తో ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, వారు ఒక ప్లాను తయారుచేయడానికి అవకాశము ఎందుకు ఇవ్వరు అని అడుగు తున్నాను ఆ తాలూకాలకు సంబంధించిన సభ్యులు ఆయా ప్రాంతాలలో పర్యటించి లేక వారికి వున్న అనుభవాన్నిబట్టి ప్లాను తయారు చేయడానికి అవకాశము కల్పించాలి. అటువంటి కమిటీని ప్రభుత్వము వేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను గత సంవత్సరము మదనపల్లి తాలూకాలో పంటలు ఎండిపోతే అక్కడ కలెక్టరు తహశీలుదారు పంటలు సుమారుగా పండినవి ఏమంత నష్టములేదు ఎక్కడైతే పంట ఎండి పోయివుంటే remission ఇస్తామని తెలియ చేశారు. నేను ఒక call attention motion గత అసెంబ్లీ సమావేశములో ఇస్తే రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ఆ విధముగా జవాబు చెప్పారు కాని మెట్ట పంటలు వూర్తిగా దెబ్బతిన్నవి వాటికి రెమిషను ఇచ్చారా అంటే ఇంతవరకు ఇవ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను ఇక బహదా ప్రాజెక్టు మదనపల్లి తాలూకాలో వుంది దానిని 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేరుస్తామని ప్రకటించారు వుస్తాకాలలో వ్రాశారు ఇటీవల రెండు మాసాల క్రిందటనే యూనియన్ మంత్రి శ్రీ కె ఎల్ రావుగారు బహదా ప్రాజెక్టు సైట్ inspect చేసి 1965 ఏప్రిల్ 1వ తేదీని ఈ ప్రాజెక్టు పని ప్రారంభం అవుతుందని చెప్పారు ఆయన ఆ విధంగా హామీ ఇచ్చినప్పటికీ ఈ బడ్జెటు detailed irrigation report లో ఎంత వెతికినా ఆ విషయం కనబడలేదు. కనుక ఆ ప్రాజెక్టును వెంటనే తీసికోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య - అధ్యక్ష, ఈ బడ్జెటు గురించి ప్రసంగిస్తూ చాలా మంది కొత్త పన్నులు లేవని చెప్పారు. కొంత మంది పన్నులు వేయక పోతే పరిపాలన ఎట్లాసాగుతుందని ప్రశ్నించారు. నేను చెప్పేది రావలసినచోట పోగొట్టుకొని, మోయ లేనివారి మీద బరువు వేయటం ప్రభుత్వ విధానంగావుంది. ఏభారం వేసినా Common man effect కాకుండా వుండాలనేది ప్రధాన సత్రంగా వుండాలి. సోషలిస్టు తరహా సమాజాన్ని నిర్మించాలని చెప్పుకొంటున్నాము కాని ఆ చరణలోకి వచ్చేటప్పటికి Common man మీద ఈ బడ్జెటు అంతాపడుతున్నది Sales Tax

సామాన్య మానవునిమీదపడే పన్ను. శుభ సూచకంగా ఆక్టోబర్ పన్ను తీసివేశామని చెప్పారు దాని సాగంలో మరొక పన్ను రావటం సహజంగా జరుగుతుంది మేము పడేపడే చెప్పేది Common man మీద పన్ను పడకూడదని అంతగా అయితే సోషలిస్టు తరహా సమాజం నిర్మించాలనే సూత్రానికి భిన్నంగా కాకుండా graded పద్ధతిలో tax వేస్తే బాగుంటుంది అలా చెప్తామని కేవలం ఉపన్యాసంలో చెప్పటం తప్ప ఆ చరణలో అలా చేయటంలేదనే నా విమర్శ

ఇక ప్రభుత్వం చేసే తప్పలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావటానికి, కన్స్ట్రక్టివ్ సజిషన్లు ఇవ్వటానికి ప్రతిపక్షం అవసరమని మేధావులు పడేపడే చెబుతున్నారు కాని ఈ సమయంలో పోటీ కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులను జైలులో పెట్టి ఈ సమాజేకం జరపటం ఏమి ప్రజాస్వామ్యమని అడుగుతున్నాను. నిజంగా దేశానికి ఉపద్రవం తెస్తారను కొంచే వారిని ఎందుకు కోర్టులలో విచారించరు? ఎలాటి విచారణ లేకుండా జైలులో పెట్టటం న్యాయంకాదు. వారిపై పార్లమెంటులో ఇచ్చిన వైట్ పేపరులో కూడ ప్రబలమైన కారణాలు కన్పించలేదు. వెంగళరావుగారు మాట్లాడుతూ అసలు ఇది నిషేధించాలని చెప్పారు. రాజ్యాంగ సూత్రాలకు వ్యతిరేకంగా వారు ఆ సలహా ఇవ్వటం సమంజసంగా నాకు కన్పించటంలేదు. అలా చేస్తే ఇది ప్రజాస్వామ్యమే అనిపించుకోదు. కనుక వారిని వెంటనే విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. మంత్రులు పడేపడే చెబుతూ వుంటారు లంచగొండితనం వుంది దానిని అరికట్టటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని రూపాయి, రెండు తీసుకొనే బిల్లొతు. గుమాస్తాలనే పట్టుకోవటం జరుగుతున్నది. కాని పెద్దపెద్ద వారు, బిజినెస్ మెను ఎస్కేప్ అవుతున్నారు. ముఖ్యంగా టాప్ లో కరప్షను ఎక్కువగా వుంది. అసలు మంత్రుల నుండి ప్రారంభం అవుతున్నది దానిని దిడుకోకపోతే అది అరాచకానికి దారి తీస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. నేతి బీరకాయలో ఎంత నేయి వున్నదో అంతే సోషలిజం ప్రభుత్వం చెప్పే సోషలిజంలో వున్నది. ఇప్పుడు ఉద్యోగుల ఇండ్ల సమస్య తీవ్రంగా వుంది. వారికి ఇండ్లు కట్టించి ఇవ్వాలి ఇండ్ల విషయంలో కూడా ఎక్కువ కరప్షను జరుగు తున్నది ఎవరు భేసినా తప్ప తప్పే. ప్రభుత్వం వాటిని దిద్దటానికి ప్రయత్నం చేయక పోతే చెడు ఫలితాలకు దారితీస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ముందు అసలు టాప్ లో కరప్షనును తగ్గించాలి. అలాకాక బాటమ్ నుండి ప్రారంభిస్తే టాప్ లో పెరిగిపోతూ వుంటుంది.

ఇక, అహోరసమన్య వుంది. ప్రభుత్వం ఖాద్యత తీసుకొని పట్లలు చేయాలి. నేను 19 వ తేదీ ఇక్కడకు వచ్చాను. నేను 4.5 చోట్లకు వెళ్లాను. ఎక్కడా మూడు రోజుల నుండి బియ్యం దొరకటంలేదు. ఇక్కడ ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వున్న బియ్యం బాగు మార్కెటులో దొరకుతున్నాయి దానిగురించి నేను స్పీకరుగారికి కూడా వ్రాశాను. ఇటువంటి దారుణమైన పరిస్థితి రావటం మంచిది కాదు. ఈ ఫుడ్ క్రైసిస్ విషయంలో ప్రభుత్వం ఖాద్యత తీసుకొని ధాన్యం వుంచు కొని లేవని చెబుతూ కృత్రిమమైన లేమిని సృష్టించిన వర్తకులపై చర్య తీసుకొని అందరకూ బియ్యం దొరకేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, భూసంస్కరణల విషయం పదేపదే వస్తున్నది. కరాచి తీర్మానం తరువాత, స్వరాజం కావాలని, విదేశీయులను సంపీడ్యాలని, దున్నే వాడికే భూమి వుండాలని అన్నాము కాని దున్నేవాడికి భూమి వుండటంలేదు. భూసంస్కరణలు చేశాము దానివల్ల ఎవరికీ ప్రయోజనం కలుగలేదు వున్నవారి చేతుల్లో నుండి పెంటు భూమి కూడా పోలేదు లేనివారికి పెంటు భూమి రాలేదు. కొలుదారి చట్టం తీసుకువస్తామని చెబుతున్నాం కాని ఇంతవరకు అది బైటకు రాలేదు. కొలు దార్లకు రక్షణ ఇవ్వటానికి బదులు బక్షణ జరుగుతున్నది. చేసిన భూసంస్కరణలు సరిగా అమలు జరగలేదు. “ఎకరానికి దెబ్బాది ఎన్నాళ్లు బ్రిటికేము, నకలాము గంజేసినాము అని పాట పాడేవారు,” ఎకరానికి 70 రూపాయలు జరిమానా వేస్తున్నారు దేశానికి ఉపయోగపడేవిధంగా కృషి చేసి పండించినా జరిమానాలువేయటం దేశానికి ఏవిధంగా దోహదకారి అవుతుందో అర్థం కావటం లేదు.

1 30 P M. The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Wednesday, the 3rd March, 1965.

